

Omgevingsdialoog Zonnepark Oirlo-Leunen

Gemeente Venray

Samen de zonn.

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Situatie	3
2.1 Beleid	3
2.2 Locatie	3
2.3 Lokale omgeving	3
3. Participatieproces.....	4
4. Lokaal eigendom.....	6
4.1. Samenwerking	6
4.2. Invulling lokaal eigendom	6
5. Lokale meerwaarde	6
5.1. Landschappelijke, ecologische en maatschappelijke meerwaarde	6
5.2. Lokale werkgelegenheid.....	7
Bijlage 1: Verslaglegging omgevingsdialoog principeverzoek	7
Bijlage 2: Verslaglegging omgevingsdialoog vergunningsaanvraag	26

1. Inleiding

Het zonnepark is gelegen aan de rijksweg A73, ten oosten van de Beemdweg, en is 24.6 ha groot. Het park levert duurzame energie wat voldoende is om ongeveer 6.800 huishoudens jaarlijks te kunnen voorzien van lokaal opgewekte elektriciteit. Dit is ongeveer een derde van het aantal huishoudens in de gemeente Venray. De locatie valt binnen het zoekgebied van Spoor 4 uit de KODE. De KODE is omstreeks oktober 2019 vastgesteld door de gemeente Venray. Dit bood initiatiefnemers de gelegenheid om plannen in te dienen in de vorm van een principeverzoek. Solarfields heeft hierop een voorstel ingediend en de gemeente heeft hieraan haar principemedewerking verleend. Tegelijkertijd hebben Solarfields en de Energiecoöperatie BeePower de handen ineengeslagen om het project gezamenlijk verder te ontwikkelen. De getekende samenwerkingsovereenkomst heeft als uitgangspunt invulling te geven aan het streven naar 50% lokaal eigendom.

De voorgenomen komst van Zonnepark Oirlo-Leunen heeft impact op de inwoners van de gemeente Venray en de bewoners in de nabije omgeving van het zonnepark in het bijzonder. Een dergelijke ontwikkeling verandert de wijze waarop de omgeving beleefd wordt. Het is daarom van belang dat er lokaal draagvlak is voor het zonnepark en dat de omgeving op verschillende manieren participeert. Door participatie en lokaal eigenaarschap kan er een gedragen zonnepark gerealiseerd worden, dat bijdraagt aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Venray. Er is samen met bewoners gewerkt aan de inpassingsplannen en er wordt lokale meerwaarde gecreëerd waar de omgeving van profiteert. Er is een zorgvuldig ontwikkelproces gestart om samen met omwonenden en andere belanghebbenden een zonnepark te realiseren met maatschappelijke, landschappelijke en ecologische meerwaarde. De gelijkwaardige samenwerking en gezamenlijke planvorming hebben vooralsnog geleid tot draagvlak in de directe omgeving. Dit participatiedocument beschrijft het participatieve ontwikkelproces, het lokale eigenaarschap en de lokale meerwaarde.

2. Situatie

2.1 Beleid

De gemeente Venray heeft als doelstelling om in 2050 klimaatneutraal te zijn. KODE Venray is een uitnodigingskader tot stand gekomen in samenspraak met verschillende partners en belangenorganisaties en biedt inzicht op welke locaties wat mogelijk is, op welke manier en hoe inwoners en gebruikers van het gebied meegenomen worden in het ontwikkelproces, en welke mogelijkheden er zijn voor participatie. Vanwege de gunning van de tender opteert voorliggend initiatief voor een omgevingsvergunning wat de verdere ontwikkeling van het beoogde zonnepark mogelijk maakt.

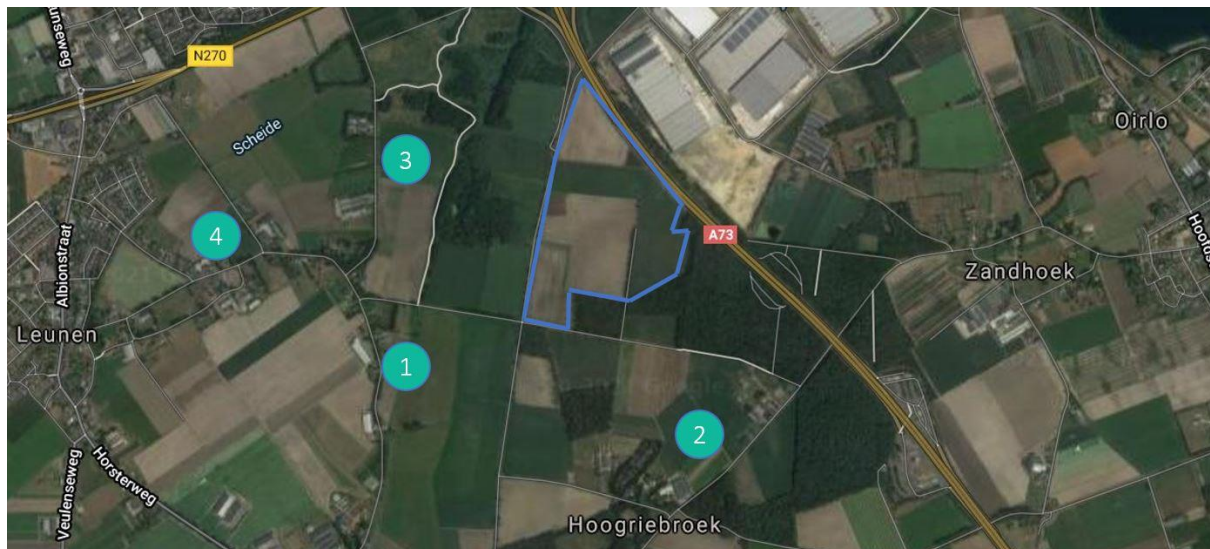
2.2 Locatie

Het zonnepark is gelegen aan de oostzijde van de Beemdweg, ten noorden van De Locht, grenzend aan de A73. Ongeveer 250 meter ten westen van het plangebied ligt natuurgebied de "Leunse Paes". Aan de zuidoostzijde van het beoogde zonnepark, op ongeveer 100 meter, ligt het "Hoogriebroekse Bos". Langs de noordoostzijde loopt een wandelpad wat het perceel aan de noordzijde doorkruist. Dit wandelpad is een waardevol recreatief element in de omgeving. Mede hierom is dit actief meegenomen in de planvorming. De natuurgebieden en het wandelpad bieden veel ruimte voor recreatieve en educatieve meerwaarde. Hierover later meer onder "Participatieproces".

2.3 Lokale omgeving

Ten westen van het zonnepark ligt het dorp Leunen, ten zuiden liggen Hoogriebroek en Laagriebroek. Aan de overkant van de A73, de hoofdinfrastructuur in de omgeving, ligt

industrieterrein “De Blakt”. Verder naar het noordoosten ligt het dorp Oirlo. Belangrijke opmerking hierbij is dat het zonnepark binnen het dorpsgebied van Oirlo ligt. Hierom zijn zowel de dorpsraden van Oirlo en Leunen vertegenwoordigd bij de planvorming, en binnen de samenwerking van voorliggend initiatief. Zoals al eerder genoemd is er veel natuur aanwezig rondom het plangebied en is er veel ruimte voor recreatie; zoals het wandelpad wat er reeds ligt, en welke een mooie koppelkans geeft met het zonnepark.

In de afbeelding hierboven staan de betrokken omwonenden genummerd aangegeven. In de tabel hieronder staat beschreven op welke wijze elke groep betrokken is bij het proces. Let op: dit omvat niet het gehele participatieproces. De verdere invulling hiervan is te vinden onder hoofdstuk 3.

Omwonendenummer	Locatie	Participatie	Wanneer
1	Laagriebroeksweg 1 t/m 22	- Adressen met direct uitzicht a.h.v. keukentafelgesprekken - Overige adressen middels uitnodiging voor een digitale informatiebijeenkomst	- 7 oktober 2020 - 16 november 2020
2	Hoogriebroeksweg en Koepas	Middels uitnodiging voor een digitale informatiebijeenkomst	16 november 2020
3	Weideweg	Middels uitnodiging voor een digitale informatiebijeenkomst	16 november 2020
4	Blankenberg, Brienshoekweg, Molenhofweg	Middels uitnodiging voor een digitale informatiebijeenkomst	16 november 2020

3. Participatieproces

Zowel Solarfields als de Energiecoöperatie BeePower vinden het essentieel dat er draagvlak is

voor een voorgenomen zonnepark. Daarom wordt al in een vroeg stadium samengewerkt met de omgeving. Er worden namelijk belangrijke beslissingen genomen over de manier waarop het beoogde zonnepark ontworpen, ingericht en geëxploiteerd wordt. Omwonenden, direct belanghebbenden en andere relevante instanties en organisaties wordt gevraagd mee te denken en hun wensen en ideeën in te brengen. Belangrijke onderwerpen zijn de landschappelijke inpassing, ecologische inpassing, maatschappelijke meerwaarde en het eigenaarschap. Door hier op een juiste manier vorm aan te geven, ontstaat een gedragen plan met voordelen voor de lokale omgeving.

Zo is er gedurende de vorming van het principeverzoek al actief geparticipeerd met de omgeving, zoals in de tabel onder paragraaf 2.3 reeds zichtbaar is gemaakt. In deze tabel gaat het om de participatiemomenten met omwonenden. Hierbij is er onderscheid gemaakt tussen omwonenden met vrij zicht (directe omwonenden) en omwonenden met geen direct zicht op het zonnepark.

Met omwonenden (groep 1) met direct zicht zijn er keukentafelgesprekken gevoerd. De overige groepen omwonenden zijn via een brief, en lokale media, geïnformeerd over het initiatief en uitgenodigd voor een digitale informatiebijeenkomst. Twee adressen hebben gereageerd op de uitnodiging. Daarnaast is er actief geparticipeerd met de dorpsraden van Oirlo en Leunen, en Energiecoöperatie BeePower. De verslaglegging van het participatietraject tijdens het vormen van het principeverzoek is reeds uitgevoerd en positief beoordeeld bij de tenderbeoordeling. Gemakshalve is het document als bijlage 1 toegevoegd aan dit document.

Na gunning van de tender is het participatieproces actief opgepakt met de directe omgeving. De verslaglegging van deze dialoog is te vinden in bijlage 2. In de tabel hieronder staan de momenten van participatie (1, 3 en 4) en communicatie (2) weergegeven. Zo is er in nauw overleg met de dorpsraden toegewerkt naar het vormen van een stuurgroep. BeePower is hierin sturend en vormt samen met de dorpsraden een officiële stuurgroep, met werkgroepen, om verder vorm te geven aan de lokale en maatschappelijke meerwaarde. Tijdens de ontwikkeling van het zonnepark zal dit met name gaan over de invulling van het streven naar 50% lokaal eigendom, en het maken van afspraken over de verdeling en inzet van gelden afkomstig vanuit het gebiedsfonds. Daarnaast is er tijdens het ontwerpatelier, samen met de betrokken omgeving, nogmaals naar de gemaakte ontwerpbeslissingen gekeken en is hier overeenstemming over bereikt richting het definitieve vergunningsontwerp. Het betreft hier de landschappelijke, ecologische en maatschappelijke meerwaarde.

Nr	Actie	Datum	Deelnemers / Doelgroep
1	Overleg communicatie - en participatievervolg	18/01	Solarfields, BeePower, omwonenden & dorpsraden
2	Mediapublicatie uitkomst tender	Omstreeks 20/01	Gemeente Venray via 'Hallo Venray', 'Peel en Maas', de dorpsbladen van Oirlo en Leunen, en Solar Magazine
3	Overleg vertegenwoordiger direct omwonenden	01/02	Solarfields, vertegenwoordiger omwonendengroep
4	Ontwerpatelier	25/2	Solarfields, BeePower, direct omwonenden, dorpsraden, gemeente en BRO
5	Lokaal eigenaarschap	On going	Solarfields, BeePower, REScoop, dorpsraden

Aan de gemeente Venray is voorgesteld om een webinar te organiseren voor een bredere omgeving dan wie er reeds betrokken zijn. Het doel hiervan is om overige inwoners van de gemeente te informeren over de plannen en voor te leggen hoe men financieel kan deelnemen. Solarfields heeft voorgesteld om dit plaats te laten vinden wanneer BeePower meer zicht heeft op de concrete invulling van het streven naar 50% mede-eigenaarschap. De gemeente Venray heeft het voorstel voor een webinar voor nu afgewezen in verband met het heersende

sentiment binnen de gemeente ten opzichte van de opwek van duurzame energie. Energiecoöperatie BeePower, gemeente Venray en Solarfields zullen tevens nauw contact onderhouden omgaande eventuele mediapublicaties in een bredere omgeving dan de meest direct betrokkenen.

4. Lokaal eigendom

Lokaal eigendom in duurzame energieprojecten is een belangrijk streven in de energietransitie in Nederland. Het creëert draagvlak voor duurzame energie en goed ingepaste zonneparken met voordelen voor de omgeving. Ook voor de gemeente Venray is lokaal eigendom in het zonnepark een belangrijke voorwaarde vanwege het gelijkwaardige zeggenschap en de eerlijke verdeling van de lusten en lasten. Vanwege de ondernemendheid van de omgeving, en de Energiecoöperatie BeePower in het bijzonder, is het realiseren van 50% lokaal eigendom zeer wenselijk en verwachten wij dat dit haalbaar is.

4.1. Samenwerking

De Energiecoöperatie BeePower en Solarfields werken samen bij de ontwikkeling van Zonnepark Oirlo-Leunen. Dit vindt plaats op basis van een samenwerkingsovereenkomst. Het doel van de Energiecoöperatie BeePower is om in een zo vroeg mogelijk stadium in de ontwikkeling te participeren en daarmee maximale zeggenschap voor de lokale omgeving mogelijk te maken. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat de opbrengst ook voor 50% lokaal terecht komt. Om dit te realiseren werken Solarfields en de Energiecoöperatie BeePower intensief samen om de bewoners en de omgeving bij de voorgenomen plannen voor dit zonnepark te betrekken, zoals gebeurd is tijdens de reeds uitgevoerde participatieactiviteiten, en 50% lokaal eigendom mogelijk te maken. Daarnaast is overeengekomen dat er tenminste een afdracht plaatsvindt aan het gebiedsfonds. Deze vrij te komen gelden zijn bestemd voor duurzaamheids- en leefbaarheidsinitiatieven, en worden naar alle waarschijnlijkheid beheerd door de dorpsraden van Oirlo en Leunen. Omdat alle betrokken partijen de visie delen dat deze gelden zo dicht mogelijk bij de lokale omgeving beheerd dienen te worden.

4.2. Invulling lokaal eigendom

Solarfields en BeePower werken momenteel nauw samen om de gevraagde investering voor het verwerven van 50% lokaal eigendom voor te bereiden. Aankomende periode zal er een investeringsplan worden gevormd waarmee BeePower, samen met een werkgroep vanuit de dorpsraden Oirlo en Leunen, contact gaat zoeken met de omgeving van het zonnepark. Met als doel het verzamelen van de totale investeringslast. Hoe dit er concreet uit gaat zien volgt komende periode. Uitgangspunt hierbij is een transparant en doelgericht proces.

5. Lokale meerwaarde

Met een zorgvuldig ontworpen landschappelijke, ecologische en maatschappelijke inpassing brengt een zonnepark veel meer voordelen dan enkel de productie van duurzame energie. Samen met de omgeving is onderzocht hoe het zonnepark het meest waardevol ingepast kan worden, en hoe de opbrengsten besteed worden; zo wordt er lokale meerwaarde gecreëerd. Het zonnepark draagt op verschillende manieren bij aan duurzaamheid, leefbaarheid en natuur.

5.1. Landschappelijke, ecologische en maatschappelijke meerwaarde

Het plan biedt op verschillende manier meerwaarde aan de omgeving. Zo is 27% van het plangebied gereserveerd voor landschappelijke inpassing met als resultaat dat het plangebied zorgvuldig is ingepast en er veel ruimte is voor de ontwikkeling van lokale natuur en biodiversiteit; de ecologische meerwaarde. De absolute meerwaarde die dit plan ecologisch heeft is dat het als verbindingszone kan fungeren tussen het “Hoogrieboekse Bos” en natuurgebied de “Leunse Paes”. Een verdere verdieping op deze thema’s is te vinden in de ruimtelijke onderbouwing van de vergunningsaanvraag.

Maatschappelijk wordt er meerwaarde gecreëerd met het vormen van een gebiedsfonds (waarmee duurzaamheids- en leefbaarheidsinitiatieven ontplooid kunnen worden), de toevoeging van een recreatief wandelpad tussen de Beemdweg en het zonnepark in (dit bevordert de verkeersveiligheid) en de instandhouding van het wandelpad wat langs de noordoostzijde van het park uiteindelijk het park in de noordhoek, langs de watergang, doorkruist. Hierover is nauw overleg gepleegd met de dorpsraden Oirlo en Leunen en de werkgroep Wandelpaden Leunen.

Daarnaast wordt er door de dorpsraden gewerkt aan de vorming van een educatief informatiebord in de zuidwesthoek van het perceel. Op dit informatiebord is informatie te vinden over het klimaat, de energietransitie, het doel van het Klimaatakkoord en andere duurzaamheidsinformatie. Met als doel om scholieren en bezoekers te informeren, en inspireren, over de noodzaak van de energietransitie. Daarnaast biedt Solarfields aan om rondleiding te verzorgen aan scholieren vanuit de omgeving.

Er is een stuurgroep geformeerd, en de vorming van werkgroepen volgt binnenkort, met het doel om lokale partijen (de energievoering, dorpsraden en betrokken omwonenden) sturing te geven in de meerwaardevervulling van het beoogde zonnepark.

5.2. Lokale werkgelegenheid

Om Zonnepark Oirlo-Leunen te realiseren wordt er veel werk verzet, dus kan er op veel verschillende manieren een bijdrage geleverd worden. Waar mogelijk wordt de omgeving betrokken bij de realisatie en exploitatie van het zonnepark. Voor de constructie en het onderhoud van het zonnepark worden tenders uitgezet waar lokale partijen voor worden uitgenodigd. Enkele mogelijkheden om werk uit te laten voeren zijn:

- Montage hekwerk
- Schoonmaak faciliteiten
- Technisch werk (kabels en bouten controleren)
- Beveiliging
- Groenaanleg
- Groenonderhoud

Bijlage 1: Verslaglegging omgevingsdialoog principeverzoek

i. Omgevingsdialoog beoogd Zonnepark Oirlo-Leunen

i. Aanleiding

Solarfields staat voor een tijdig en zuiver participatieproces en daarom zijn we vanaf begin september gestart met de omgevingsdialoog.

ii. Doel

Het doel van de omgevingsdialoog is om de omgeving (dorpsraden, omwonenden, energiecoöperatie, etc) de ruimte te geven om gezamenlijk met ons de ontwikkelplannen vorm te geven. Dit betekent dat wij begrijpen wat er in de omgeving speelt; wat de meningen, ideeën en behoeften zijn, en dat de omgeving begrijpt wat hun rol is in het ontwikkelen van een zonnepark. Voor het realiseren van het doel is het voeren van een *dialoog* in plaats van een *monoloog* de sleutelfactor.

iii. Voorbereiding

In de voorbereiding is er een stakeholderanalyse (zie 'Stakeholderanalyse') gemaakt waarmee Solarfields het stakeholderveld in kaart heeft gebracht. Op basis van de stakeholderanalyse is er besloten met wie, wanneer en hoe een dialoog werd gestart.

iv. Omgeving

De omgeving van het beoogde Zonnepark Oirlo-Leunen bestaat uit:

- *Dorpsraden Leunen en Oirlo*
Als vertegenwoordigers van de omringende dorpen zijn de raden nauw betrokken bij de planvorming om t.b.v. volksvertegenwoordiging en verstrekking van advies aangaande omgevingswensen (bijvoorbeeld i.r.t. het versterken van recreatie in de omgeving)
- *Energiecoöperatie BeePower*
BeePower is als coöperatie betrokken bij de planvorming rondom procesparticipatie en financiële participatie.
- *Omwonenden zonnepark*
Het beoogde park kent geen zeer directe omwonenden (binnen 500 meter). De huidige selectie van huishouden die Solarfields ziet als 'omwonenden' is gebaseerd op een cirkel van ongeveer 1000 meter met de meest logische selectie van omwonenden. Mede hierom is ervoor gekozen om de huishoudens ten zuiden van de lijn Hoogriebroek – Leunen-Zuid buiten beschouwing te laten.
- *Waterschap Limburg*
Het waterschap Limburg is bij de planvorming betrokken om advies te verzorgen bij het onderzoek naar het creëren van natuurstimulans in de omgeving van het beoogde zonnepark.

v. Gesprek en verslag

Zie 'Verslagen participatiebijeenkomsten Zonnepark Oirlo-Leunen'

vi. Vervolg

Bij selectie van het projectplan wordt er vanzelfsprekend verder vervolg gegeven aan het participatieproces. Voor het vervolgplan zie bijlage 7.

ii. Participatiebijeenkomsten

vii. Uitgevoerde participatiebijekomsten

1. Introductiemeeting dorpsraden Leunen en Oirlo 16-09-2020 jl.
2. Keukentafelgesprekken Laagriebroekseweg 07-10-2020 jl.
3. Vervolgmeeting dorpsraden Leunen en Oirlo 12-11-2020 jl.
4. Digitale informatiebijekomst omwonenden 16-11-2020 jl.

Hieronder vindt u de verslagen van betreffende participatiebijekomsten.

viii. Verslag introductiemeeting dorpsraden Leunen en Oirlo 16-09-2020 jl.

a) Doel van de avond

Via BeePower zijn we in contact gekomen met de dorpsraden Leunen en Oirlo. Solarfields heeft bij de dorpsraden aangegeven het initiatief graag toe te lichten en in samenwerking met de dorpsraden het plan verder vorm te geven. Als Solarfields zijnde hechten wij veel waarde aan participatie en geven we de omgeving graag de ruimte om hun mening, ideeën en behoeften met ons te bespreken. Naar onze visie is dit een onmisbare schakel in de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van een zonnepark.

b) Voorbereiding

- i. De dorpsraden zijn benaderd via e-mail en telefoon.
- ii. In samenwerking met buurthuis “De Baank” en “De Linde” is er zorgvuldig omgegaan met de geldende coronarichtlijnen van 16 september 2020.

c) Uitvoering

Solarfields heeft het initiatief eerst bij de dorpsraad Leunen toegelicht en aansluitend bij de dorpsraad van Oirlo. Aan de hand van een PowerPointpresentatie heeft Solarfields toelichting gegeven op de huidige plannen. Aanwezigen kregen de ruimte om meningen, ideeën en behoeften te delen en bespreken. Op deze manier ontstond er een dialoog in plaats van een monoloog.

d) Uitkomsten

Beide dorpsraden hebben veel input gegeven op onze plannen. Vanuit Solarfields zijn we hier erg tevreden over omdat dit naar ons idee een logisch gevolg is van de ruimte en dialoog wat is gecreëerd. De aanwezigen waren tevreden over de huidige planvorming en handelwijze van Solarfields. Daarnaast heeft men aanvullende wensen op meerdere thema's (zie bijlage 1).

Hieronder staat weergegeven welke input de dorpsraden hebben gegeven en hoe dit is meegenomen / wordt meegenomen in de planvorming.

Dorpsraad Leunen (zie bijlage 1)

Thema	Actie	Vervolg
-------	-------	---------

1	Is meegenomen in projectplan en de dorpsraad heeft aangegeven de financiën te beheren.	Financieel beheer vormgeven na selectie tender.
2	Geen actie benodigd.	N.v.t.
3	In de huidige landschappelijke schets is een wandelpad toegevoegd tussen de Beemdweg en het zonnepark. Bij de kruising Beemdweg/de Locht is een openbaar toegankelijke natuurweide toegevoegd die ruimte biedt voor bijv. de pluktuin. Inricht gaat later in overleg met de omgeving.	In samenwerking met de Werkgroep Wandelpaden Leunen wordt bij selectie van het plan onderzocht hoe Solarfields de wandelrecreatie nog verder kan stimuleren. Openbare weide verder uitwerken met dorpsraden en/of tijdens ontwerpatelier
4	Zie punt 3.	Zie punt 3.
5	In het plan is opgenomen dat we verder onderzoek doen naar hoe we de natuur in / rondom het zonnepark verder kunnen stimuleren. Hier is verkennend onderzoek voor uitgevoerd.	Bij selectie van het plan uitgebreider flora/fauna onderzoek doen. Bevindingen/adviezen voor natuurontwikkeling verder uitwerken in samenwerking met de dorpsraad en het waterschap.
6	Als eerste aanzet bestaat er een werkgroep tussen de dorpsraad, BeePower en Solarfields.	Bij selectie van het plan oriënteren we ons op de behoefte van de omgeving en is de uitbreiding van een werkgroep een serieuze optie.

Dorpsraad Oirlo (zie bijlage 1)

Thema	Actie	Vervolg
1	Geen actie benodigd.	N.v.t.
2	In verband met de huidige coronarichtlijnen was dit niet realiseerbaar.	Het idee is meegenomen als optie wanneer het plan geselecteerd is en de coronarichtlijnen een rondleiding weer mogelijk maken.
3	In samenwerking met de omgeving zijn deze drie thema's uitvoerig besproken.	Bij de verdere uitwerking van het plan heeft er met BeePower en de dorpsraden vervolgoverleg plaatsgevonden om de thema's zorgvuldig uit te werken. De inhoud staat beschreven in het projectplan. Bij selectie van het plan wordt dit definitief gemaakt.
4	Communicatie heeft plaatsgevonden via de dorpsraad.	De dorpsraad blijft geüpdatet van de voortgang via Solarfields.
5	Dit idee is intern verkend.	Bij selectie van het plan wordt dit verder uitgewerkt en wordt op basis van behoeften en mogelijkheden het idee verder uitgewerkt.
6	Communicatie heeft plaatsgevonden via de dorpsraad.	De dorpsraad blijft geüpdatet van de voortgang via Solarfields.
7	Solarfields heeft de dorpsraden en BeePower nauwgezet geüpdatet via e-mails, telefoon en digitale meetings.	Bij selectie van het plan zal dit zo blijven.

e) Vervolg

Zoals in de tabellen is genoemd in kolom "Vervolg" worden de ideeën, wensen en behoeften meegenomen bij selectie van het plan. In welke mate ze nog gelden wordt te zijner tijd geïnterpreteerd. Daarnaast bestaat er bij selectie van het plan nog steeds ruimte om nieuwe ideeën, wensen en behoeften met ons te delen.

ix. Verslag keukentafelgesprekken Laagriebroekseweg 07-10-2020 jl.

Doel van de avond

Informereren van een aantal bewoners van de Laagriebroekseweg over onze plannen voor het zonnepark aan de Beemdweg. Ophalen zorgen over nabijgelegen concurrerend initiatief en de voorwaarden wanneer ons initiatief wel geaccepteerd wordt.

Genodigden

- I.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd

De familie Bouten kon niet aanwezig zijn deze avond, maar zijn later wel door de andere omwonenden geïnformeerd over wat er besproken is.

Opzet en inhoud

In verband met de corona maatregelen was het niet gewenst alle burens tegelijkertijd te spreken. Daarom hebben we er voor gekozen om in twee keer twee groepen met elkaar in gesprek te gaan. De vertegenwoordiger van de omwonendengroep (I.v.m. de AVG worden de namen in de bijlagen niet genoemd) was bij beide gesprekken aanwezig.

Aan de hand van een presentatie hebben we de plannen toegelicht. Daarbij was er alle ruimte om tussendoor vragen te stellen. Door het grote aantal vragen liepen de twee gesprekken op sommige punten iets uiteen, maar in de hoofdlijnen hebben alle aanwezigen dezelfde informatie ontvangen. De presentatie bestond uit:

- Kort kennismakingsrondje;
- Een introductie van Solarfields over het bedrijf;
- Het concept ontwerp van het zonnepark en hoe we daartoe gekomen zijn;
- Participatie mogelijkheden voor de omgeving;
- Het proces van de gemeente tender en het proces dat wij gedurende en na de tender voor ogen hebben.

De gesprekken hebben ieder ongeveer 2 tot 2,5 uur geduurd.

Conclusies van de avond

Bij de onderbouwing in het bezwaar voor zonnepark Breevennen hebben aanwezigen ook gewezen op de locatie aan de Beemdweg als geschikt alternatief. Op zich staan ze over het algemeen dus open voor een zonnepark op deze locatie. Wel blijft het belangrijk dat de ontwikkeling van een zonnepark in goed overleg gebeurt. Ook speelt bij enkele aanwezigen dat ze eigenlijk tegen zonneparken op landbouwgrond zijn. Maar als de gemeente er toch voor kiest om zonneparken op landbouwgrond toe te staan, dan is dit een geschikte locatie, mede doordat er geen aanwonenden zijn.

Onze open aanpak is door de aanwezigen goed ontvangen. Iedereen was het er ook over eens dat het prettige en open gesprekken waren waarin we veel informatie met elkaar gedeeld hebben. Ook het ontwerp dat is laten zien is positief beoordeeld.

Opvolging

Na het bezoek hebben we het ontwerp van het zonnepark een aantal keer gewijzigd. Hiervan hebben we de heer Bergsma steeds op de hoogte gebracht.

Uiteindelijk hebben de aanwezigen met elkaar alles geëvalueerd. Zij hebben ons telefonisch laten weten dat - alles bij elkaar optellend - ons plan en ook onze open werkwijze erg positief is ervaren. Aanwezigen staan daardoor nog steeds achter het standpunt dat de percelen aan de Beemdweg een geschikte locatie is voor een zonnepark. Op eigen initiatief hebben aanwezigen ook een afspraak gemaakt met de wethouder om dit standpunt persoonlijk over te brengen en ons een steunbetuiging gestuurd.

x. **Verslag vervolgmeeting dorpsraden Leunen en Oirlo 12-11-2020 jl.**

a) Doel van de avond

In navolging van de overleggen op 16-09-2020 heeft er een vervolgmeeting plaatsgevonden. Het doel van deze digitale meeting was om de vervolgacties uit de introductiemeeting te bespreken en de geüpdatet, gevorderde plannen te bespreken. En de dorpsraden de ruimte te geven ideeën, wensen en behoeften met ons te delen en te bespreken.

b) Voorbereiding

Er is een digitale meeting georganiseerd via Microsoft Teams.

c) Uitvoering

Vanuit de dorpsraad Leunen was de werkgroep Duurzaamheid als afvaardiging aanwezig. Vanuit de dorpsraad Oirlo was de voorzitter aanwezig. Aan de hand van een PowerPointpresentatie heeft Solarfields toelichting gegeven op de huidige plannen. De aanwezigen kregen de ruimte om ideeën, wensen en behoeften met Solarfields te delen. Op deze manier ontstond er een dialoog in plaats van een monoloog.

d) Uitkomsten

De aanwezigen hebben input gegeven op onze plannen. Vanuit Solarfields zijn we hier erg tevreden over omdat dit naar ons idee een logisch gevolg is van de ruimte en dialoog wat is gecreëerd. De aanwezigen waren tevreden over de huidige planvorming en handelswijze van Solarfields. Daarnaast zijn er twee thema's uitvoeriger besproken dan de updates over de huidige plannen (zie bijlage 2).

Hieronder staat weergegeven welke input de dorpsraden hebben gegeven en hoe dit is meegenomen / wordt meegenomen in de planvorming.

Thema	Actie	Vervolg
1 (Educatie jongeren)	In samenwerking met beide dorpsraden is verkend hoe we de educatie van jongeren in de omgeving kunnen stimuleren.	In samenwerking met de dorpsraden wordt bij selectie van het plan onderzocht hoe we de educatie stimuleren. Hierbij is een eerste idee om aan te haken bij het project voor de doorontwikkeling van de Leunse Paes.
2 (Beheer omgevingsfonds)	Net als in het overleg op 16 september is door beide dorpsraden benadrukt dat het beheer van een mogelijk omgevingsfonds dichtbij de omgeving plaats moet vinden.	De dorpsraden zijn bereid om bij selectie van het plan het financiële beheer van een mogelijk omgevingsfonds op zicht te nemen.

e) Vervolg

Zoals in de tabellen is genoemd in kolom "Vervolg" worden de ideeën, wensen en behoeften meegenomen bij selectie van het plan. In welke mate ze nog gelden wordt te zijner tijd geïnventariseerd. Daarnaast bestaat er bij selectie van het plan nog steeds ruimte om nieuwe ideeën, wensen en behoeften met ons te delen.

xi. [Verslag digitale informatiebijeenkomst omwonenden 16-11-2020 jl.](#)

a) Doel van de avond

Oorspronkelijk was Solarfields voornemens om op 14 november een fysieke informatiebijeenkomst te houden. In verband met de aangescherpte coronarichtlijnen op 3 november is ervoor gekozen om omwonenden een digitale informatiebijeenkomst aan te bieden. Solarfields hecht veel waarde aan participatie en geeft de omgeving graag de ruimte om hun mening, ideeën en behoeften met ons te bespreken. Naar onze visie is dit een onmisbare schakel in de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van een zonnepark.

b) Voorbereiding

- xii. Omwonenden zijn middels een brief (bijlage 3) op de hoogte gesteld van het initiatief en de informatiebijeenkomst.
- xiii. De adressen waarnaar een brief is verstuurd staan in bijlage 4. Het beoogde park kent geen zeer directe omwonenden (binnen 500 meter). De huidige selectie van huishouden die Solarfields ziet als 'omwonenden' is gebaseerd op een cirkel van ongeveer 1000 meter met de meest logische selectie van omwonenden. Mede hierom is ervoor gekozen om de huishoudens ten zuiden van de lijn Hoogriebroek – Leunen-Zuid buiten beschouwing te laten.
- xiv. In verband met de aanscherping van de coronarichtlijnen is er een e-mail (bijlage 5) verstuurd aan de omwonenden die zich hadden ingeschreven voor de oorspronkelijke informatiebijeenkomst.

xv. Uitvoering

Drie huishouden hadden zich ingeschreven voor de informatiebijeenkomst, die uiteindelijk digitaal plaats heeft gevonden. Op 16 november jl. heeft er met twee huishoudens tegelijkertijd (zijn familie) een digitale bijeenkomst plaatsgevonden. Eén van de gezinnen zijn ook bewoners van de Laagriebroekseweg en waren aanwezig tijdens het keukentafelgesprek van 7-10-2020.

Aan de hand van een PowerPointpresentatie heeft Solarfields toelichting gegeven op de huidige plannen. De aanwezigen kregen de ruimte om ideeën, wensen en behoeften met Solarfields te delen. Op deze manier ontstond er een dialoog in plaats van een monoloog. Het derde huishouden heeft aangegeven geen behoefte meer te hebben aan een bijeenkomst.

xvi. Uitkomsten

De aanwezigen hebben weinig input gegeven op onze plannen, omdat ze al goed geïnformeerd waren tijdens het eerdere keukentafelgesprek en zich nog steeds kon vinden in de huidige plannen. Vanuit Solarfields zijn we hier erg tevreden over omdat dit naar ons idee een logisch gevolg is van de kwaliteit van het plan, en de ruimte en dialoog wat is gecreëerd. Er is één idee geopperd door een aanwezige, namelijk: in welke mate het een idee kan zijn om aan de westzijde van het beoogde park een aardewal te plaatsen in plaats van struweel. In bijlage 6 staat de geldende correspondentie.

xvii. Vervolg

We nemen het idee mee in de planvorming en hebben ook aangegeven dat het plaatsen van een struweel het meest passend is, op basis van het advies van een landschapsarchitect.

iii. Bijlage 1 Verslag introductiemeeting dorpsraden Leunen en Oirlo 16-09-2020 jl.

xviii.

xix. Notulen vergadering dorpsraad Leunen 16-09-2020

Aanwezigen:

Dorpsraad: I.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd

BeePower: I.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd

Solarfields: I.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd

In aanwezigheid van Solarfields en de dorpsraad Leunen is er gesproken over het beoogde zonnepark langs de Beemdweg (in de hoek met de A73). Solarfields heeft een introductiepresentatie gegeven over de context, inhoud en omvang van het potentiële project.

Tijdens en na de presentatie zijn veel vragen gesteld door de dorpsraad.

Opmerkingen en vragen vanuit dorpsraad

1. Wanneer er gekozen wordt voor een gebiedsfonds als financiële participatievorm benadrukken we dat het essentieel is dat de gelden daadwerkelijk terugvloeien richting de omgeving.
2. Waarom is het een tendercriterium dat er een grid offerte beschikbaar is?
 - a. De offerte van Enexis heeft een geldigheid van 3 maanden en dit past niet binnen de tijdslijnen van de tender. Een offerte heeft daarom geen waarde. Een transportindicatie of correspondentie met Enexis wel.
3. De dorpsraad vraagt om te zoeken naar het stimuleren van recreatie rondom de Leunse Paes, ten westen van de zonneparklocatie. Hierbij is het belang van het bestaande wandelpad langs de sloot besproken en een mogelijke pluktuin in de vrije strook langs de snelweg.
4. Er is steeds meer verkeer (landbouwvoertuigen, fietsers) op de Beemdweg o.a. door de komst van het bedrijventerrein Blakt. Er is gesproken over een fietspad en/of wandelpad langs de Beemdweg.
5. Het stimuleren en behouden van natuur wordt als zeer essentieel ervaren voor het succesvol ontwikkelen van een passend zonnepark.

Overige opmerkingen

6. Het idee is geopperd om een werk-/klankboordgroep te creëren bestaande uit afgevaardigden van dorpsraden (Leunen en Oirlo), BeePower, Solarfields en omwonenden. De dorpsraad geeft aan te willen helpen met het opzetten van een dergelijke klankbordgroep.
Actie: SF, BP

Geconcludeerd kan worden dat het initiatief overwegend positief is ontvangen. Belangrijk is dat de rest van de omwonenden ook betrokken worden bij het project en snel geïnformeerd worden.

xx. Notulen vergadering dorpsraad Oirlo 16-09-2020

Aanwezigen:

Dorpsraad: I.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd

BeePower: I.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd

Solarfields: I.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd

In aanwezigheid van Solarfields en de dorpsraad Oirlo is er gesproken over het beoogde zonnepark langs de Beemdweg (in de hoek met de A73). Solarfields heeft een introductiepresentatie gegeven over de context, inhoud en omvang van het potentiële project.

Tijdens en na de presentatie zijn vragen gesteld door de dorpsraad.

Opmerkingen en vragen vanuit dorpsraad

1. De dorpsraad was benieuwd hoe het gesprek in Leunen was gegaan.
 - a. Solarfields heeft het gesprek als zeer positief ervaren.
2. Het idee is geopperd om een rondleiding te verzorgen op een bestaand zonnepark, e.g.: de AVRI (A15 bij Geldermalsen). Dit om geïnteresseerden meer gevoel te geven bij een zonnepark.
3. Natuur, landschappelijke inpassing en financiële participatie zijn zeer belangrijke pijlers voor de omgeving. Solarfields beaamt dit.
4. Communicatie richting de omgeving verloopt o.a. via de dorpsraad en het dorpsblad.
5. Om omwonenden meer beleving te bieden bij een zonnepark is het idee voorgelegd om een video te maken en te verspreiden. Solarfields bekijkt wat passende communicatievormen en -middelen zijn om de omgeving een realistisch beeld te geven van de plannen.

Overige opmerkingen

6. Het idee is geopperd om een werkgroep te creëren bestaande uit afgevaardigden van: dorpsraden (Leunen en Oirlo), BeePower, Solarfields en omwonenden.
7. Solarfields draagt in samenwerking met BeePower en de dorpsraden zorg voor een zuiver participatieproces. Solarfields is hierbij in de lead.

Geconcludeerd kan worden dat het initiatief overwegend positief is ontvangen. Belangrijk is dat de rest van de omwonenden ook betrokken worden bij het project en snel geïnformeerd worden.

iv. Bijlage 2 Vervolgmeeting Dorpsraden

xxi. Notulen vervolgmeeting dorpsraden 12-11-2020 jl.

Hallo allen,

Nogmaals bedankt voor jullie tijd en de constructieve, waardevolle meeting.
Zoals beloofd hierbij de slides die gebruikt zijn, ter naslagwerk voor de achterban van de dorpsraden Leunen en Oirlo.

Vanuit ons onderlinge gesprek nemen we de volgende punten mee:

- De waarde van een route ter educatie van jongeren is door ons allen hoog ingeschat. Wij nemen dit mee in de verdere planvorming. Dit om de omgeving een extra (in deze educatieve) stimulans te geven bij de ontwikkeling, realisatie en het beheer van een zonnepark.
- Het beheer van een beoogd omgevingsfonds zal zo dicht mogelijk bij de lokale omgeving plaatsvinden. Zoals met jullie besproken zal dit bij de dorpsraden van Leunen en Oirlo zijn.
- Wij vonden het erg prettig om te horen dat jullie de beoogde locatie als 'goed' beschouwen, tevreden zijn met het huidige participatieproces wat we uitvoeren en achter het plan staan.

Voor nu nog een fijne avond en we houden nauw contact.

Met vriendelijke groet,
Sierk en Menno

Menno van Bremen | Solarfields
+31 6 34159106
m.vanbremen@solarfields.nl

v. Bijlage 3: Keukentafelgesprekken

xxii. Samenvatting keukentafelgesprekken 7 november 2020

I.v.m. de AVG is het eerste gedeelte van de bijlage verwijderd. De onderstaande bijlage bevat de samenvatting van de keukentafelgesprekken op 7 november 2020.

Aan de hand van een presentatie hebben ik de plannen toegelicht. Daarbij was er alle ruimte om tussendoor vragen te stellen. Door het grote aantal vragen - wat ik zeer waardeerde - liepen de twee gesprekken op sommige punten iets uiteen, maar in de hoofdlijnen hebben alle aanwezigen dezelfde informatie ontvangen. De presentatie bestond uit:

- Kort kennismakingsrondje;
- Een introductie van Solarfields over het bedrijf;
- Het concept ontwerp van het zonnepark en hoe we daartoe gekomen zijn;
- Participatie mogelijkheden voor de omgeving;
- Het proces van de gemeente tender en het proces dat wij gedurende en na de tender voor ogen hebben.

De gesprekken hebben ieder ongeveer 2 tot 2,5 uur geduurd.

Conclusies van de avond

Bij de onderbouwing in het bezwaar voor zonnepark Breevennen hebben jullie ook gewezen op de locatie aan de Beemdweg als geschikt alternatief. Op zich staan jullie over het algemeen dus open voor een zonnepark op deze locatie. Wel blijft het belangrijk dat de ontwikkeling van een zonnepark in goed overleg gebeurt. Ook speelt bij enkele aanwezigen dat ze eigenlijk tegen zonneparken op landbouwgrond zijn. Maar als de gemeente er toch voor kiest om zonneparken op landbouwgrond toe te staan, dan is dit een geschikte locatie, mede doordat er geen aanwonenden zijn.

Onze open aanpak is door jullie goed ontvangen. Iedereen was het er ook over eens dat het prettige en open gesprekken waren waarin we veel informatie met elkaar gedeeld hebben. Ook het ontwerp dat ik heb laten zien hebben jullie positief beoordeeld.

Opvolging

Na mijn bezoek hebben we het ontwerp van het zonnepark een aantal keer gewijzigd. Hiervan heb ik u steeds op de hoogte gebracht.

Uiteindelijk hebben jullie onlangs met elkaar alles geëvalueerd. Ik begreep van u dat— alles bij elkaar optellend - jullie ons plan en ook onze open werkwijze positief hebben ervaren. Jullie staan daardoor nog steeds achter het standpunt dat de percelen aan de Beemdweg een geschikte locatie is voor een zonnepark. Op eigen initiatief hebben jullie ook een afspraak gemaakt met de wethouder om dit standpunt persoonlijk over te brengen. Uiteraard zijn wij erg blij met dat we het vertrouwen hebben gekregen dat we op een nette en zorgvuldige wijze een zonnepark zullen realiseren en dat jullie positief tegenover ons zonnepark aan de Beemdweg staan.

Ik hoop hiermee de avond van 7 november en de daarop volgende periode goed te hebben samengevat. Ik hoor het graag als ik iets vergeten ben te vermelden of als ik de verkeerde conclusie heb getrokken.

Met vriendelijke groet,

Sierk Hennes | Project Manager

+31 6 398 44 562 (mobile)

s.hennes@solarfields.nl

Working days: Monday & Wednesday to Friday

Rotterdam Office

Marten Meesweg 8

3068 AV Rotterdam

The Netherlands

+31 85 30 308 50 (Groningen head office)

www.solarfields.nl

vi. Bijlage 4 Informatiebijeenkomst

xxiii. Uitnodigingsbrief omwonenden

Solarfields
Emmeslingel 4
9726 AH Groningen - NL

+31 (0)65 30 30 850
info@solarfields.nl
KvK 62896245

Aan de bewoners van

Betreft: Informatiedag Zonnepark Beemdweg Venray

Arnhem, 29 oktober 2020

Geachte heer, mevrouw,

Solarfields heeft het voornemen om een zonnepark te ontwikkelen in uw omgeving. Solarfields neemt daarvoor op 1 december 2020 deel aan een selectieprocedure binnen de gemeente Venray. Op 14 november 2020 organiseren we een informatiedag over dit initiatief. Met deze brief nodig ik u graag uit voor deze informatiedag waarin we u willen informeren over de plannen en luisteren naar uw meningen en ideeën. Wij hopen op uw interesse en uw aanmelding.

Zonnepark Beemdweg Venray

Het voornemen is om een zonnepark te ontwikkelen aan de westzijde van de A73, tegen de oostzijde van de Beemdweg (zie bijlage 1). De oppervlakte van het beoogde zonnepark is ongeveer 20,5 hectare. Hiermee kunnen jaarlijks ruim 6.850 huishoudens worden voorzien van duurzaam opgewekte energie. Dit levert een grote bijdrage aan de ambities van de gemeente Venray.

Coronamaatregelen

Het is met de huidige coronamaatregelen toegestaan om een bijeenkomst te organiseren voor maximaal dertig personen. Echter, gezien de steeds nadrukkelijker oproep om bijeenkomsten tot een minimum te beperken, geven wij er de voorkeur aan om de informatiebijeenkomst in een kleinere opzet te organiseren.

Opzet van de informatiedag

Op 14 november zijn mijn collega Sierk Hennes en ik tussen 12:00 en 18:00 aanwezig in de ~~Bank~~ om alle geïnteresseerden in kleine groepjes rond te leiden langs een aantal posters die staan opgesteld in de ruimte. Een groepje bestaat uit maximaal twee huishoudens en maximaal twee personen per huishouden. Ieder kwartier start er een nieuwe rondleiding waarin we u op een verantwoorde manier toch persoonlijk te woord kunnen staan. We gaan uit van een rondleiding van circa 30 minuten.

We lichten aan de hand van de informatieve posters graag onze plannen toe en er is er alle ruimte om vragen te stellen en uw ideeën te geven. We noteren deze en nemen deze mee in de verdere planvorming.

solarfields.nl

Tijd en locatie

- Datum: 14 november 2020
- Aanmeldtijden tussen: 12:00 - 18:00 uur
- Locatie: Multifunctioneel Centrum (MFC) De Baank (Albionstraat 26, 5809 AD Leunen)

Aanmelden

Voor een goede planning van de rondleidingen vragen we u om u vooraf aan te melden voor een rondleiding. Dit kan via: www.solarfields.nl/beerndweg. U schrijft in op een bepaald uur en hoort later voor welk half uur u ingedeeld bent. Het kan voorkomen dat u niet op uw gewenste tijdstip langs kunt komen, omdat we gebonden zijn aan een beperkt aantal bezoekers per moment. Hiervoor willen wij om uw begrip vragen.

Indien u vragen heeft naar aanleiding van deze brief, of wanneer u niet in de gelegenheid bent om u digitaal aan te melden, neem dan gerust contact met mij op.

Graag ontvang ik u op 14 november in de Baank en ik kijk uit naar uw aanmelding.

Namens het Solarfields team,

Menno van Bremen | Projectmanager

Telefoon: 06 34 15 91 06

E-mail: m.vanbremen@solarfields.nl

xxiv. Geadresseerden

huisnummer	huisletter	postcode	straat	woonplaats
1		5809GA	Beemdweg	Leunen
2		5809EV	Blankenberg	Leunen
16		5809EV	Blankenberg	Leunen
14		5809EV	Blankenberg	Leunen
9		5809EV	Blankenberg	Leunen
12		5809EV	Blankenberg	Leunen
10		5809EV	Blankenberg	Leunen
8		5809EV	Blankenberg	Leunen
1		5809EV	Blankenberg	Leunen
1 A		5809EV	Blankenberg	Leunen
8		5809EW	Brienshoekweg	Leunen
11		5809EW	Brienshoekweg	Leunen
9		5809EW	Brienshoekweg	Leunen
6		5809EW	Brienshoekweg	Leunen
1 A		5809EW	Brienshoekweg	Leunen
3		5809EW	Brienshoekweg	Leunen
2 B		5809EW	Brienshoekweg	Leunen
9 A		5809EW	Brienshoekweg	Leunen
9 B		5809EW	Brienshoekweg	Leunen
3 A		5809EW	Brienshoekweg	Leunen
3 A		5808AA	Hoogriebroekseweg	Oirlo
23		5808AA	Hoogriebroekseweg	Oirlo
21		5808AA	Hoogriebroekseweg	Oirlo
19		5808AA	Hoogriebroekseweg	Oirlo
12		5808AB	Koepas	Oirlo
2		5808AB	Koepas	Oirlo
6		5808AB	Koepas	Oirlo
10		5808AB	Koepas	Oirlo
8		5808AB	Koepas	Oirlo
13		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
12		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
15		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
18		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
22		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
7		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
9		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
10		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
6		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
2		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
4		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
1		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
1 A		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
14		5809ET	Laagriebroekseweg	Leunen
14		5809EZ	Molenhofweg	Leunen
21		5809EZ	Molenhofweg	Leunen
7		5809DZ	Weideweg	Leunen
19		5809DZ	Weideweg	Leunen
19 A		5809DZ	Weideweg	Leunen

xxv. E-mail naar aanleiding van aanscherping coronarichtlijnen

Beste heer, mevrouw,

U heeft zich aangemeld voor de informatiebijeenkomst voor zonnepark 'Beemdweg – Venray'. In verband met de aangescherpte coronarichtlijnen is het helaas niet meer mogelijk om de bijeenkomst doorgang te laten vinden in de vorm zoals in de brief beschreven is.

Wij vinden het belangrijk om de omgeving goed te informeren en in overleg met de omgeving het plan verder vorm te geven. Daarom zouden we de afspraak in een andere vorm door willen laten gaan. Ik stel voor dat ik bij u thuis langs kom of dat we de afspraak digitaal laten plaatsvinden.

Ik hoor graag van u of u voorkeur heeft voor een afspraak bij u thuis of een digitale afspraak. U kunt mij bereiken via dit emailadres of via 06-34159106.

Met vriendelijke groet,

Menno van Bremen | Projectmanager

+31 6 34159106

m.vanbremen@solarfields.nl

Friday part-time day

Jansbuitensingel 30
6811 AE Arnhem

xxvi. E-mails aanwezigen informatiebijeenkomst (I.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd)

Nogmaals vriendelijk bedankt voor jullie tijd, zodat we de huidige plannen aan jullie konden voorleggen.

Volgens onze notities kon u zich vinden in de huidige plannen en ziet u onze locatie aan de Beemdweg als een zeer geschikte plek om een zonnepark te ontwikkelen.

In relatie tot de landschappelijke inpassing werd de vraag gesteld of een aardewal langs de westzijde mogelijk is als andere optie, in tegenstelling tot een struweel, om het zonnepark uit het zicht te houden. Wij nemen dit idee mee in de verdere planvorming. Zoals aangegeven is het huidige plan met een struweel aan de westzijde van het park wel het meest passend in de omgeving, op basis van het advies van een landschapsarchitect. Desalniettemin blijven wij breed kijken en luisteren we naar de ideeën vanuit de omgeving.

Daarnaast hebben we afgesproken dat we u op de hoogte houden van de voortgang.

In verband met de verslaglegging van dit gesprek in het totale projectplan: zou u via deze mail kunnen bevestigen of u zich wel/niet kunt vinden in onze notities? Indien u het niet eens bent hoor ik graag waar aanpassing nodig is.

Hallo Menno en Sierk,

Dank voor de (digitale) presentatie van zonnepark Beemdweg, de plannen werden weer iets duidelijker voor ons. Fijn dat jullie suggesties onzerzijds willen meenemen in het plan.

Nog wel een opmerking:

In de eerste zin over de locatie van zonnepark Beemdweg staat vermeld dat wij dit een zeer geschikte plek vinden. Dit is echter iets te veel gezegd.

Wij vinden de Beemdweg een betere plek dan de locatie van zonnepark Breehei die Solarcentury in onze buurt wil plaatsen.

We zijn van mening dat landbouwgrond eigenlijk ook als zodanig gebruikt moet worden.

Met vriendelijke groet,

Bedankt voor jullie reactie en fijn om te horen dat de plannen weer een stuk duidelijker zijn geworden. Mijn excuses voor dat ik het niet juist heb verwoord, het is helder wat jullie mening is.

Voel jullie vrij om contact te zoeken wanneer daar behoefte aan is. Voor nu een fijne dag gewenst.

Groet,
Menno

Menno van Bremen | Solarfields
+31 6 34159106
m.vanbremen@solarfields.nl
Friday part-time day

Jansbuitensingel 30
6811 AE Arnhem
The Netherlands

vii. Bijlage 7 Vervolgplan participatie (concept)

Participatiemiddel	Inhoud	Planning	Ontvangers / aanwezigen
Brief	Kennisgeving van selectie plan Beemdweg bij omwonenden en uitnodiging voor bijeenkomst	In overleg met gemeente, bij voorkeur direct na bekendmaking	Omwonenden zoals in bijlage 4
Mediapublicatie	Kennisgeving selectie plan in omgeving Venray	In overleg met gemeente	Gemeente Venray (via bijvoorbeeld Dorpsbladen, Peel & Maas)
Informatiebijeenkomst	Organisatie van een informatiebijeenkomst t.b.v. vervolg participatieproces met omwonenden	Jan / Feb 2021	Omwonenden zoals in bijlage 4, Bee Power, dorpsraden Leunen en Oirlo, gemeente Venray, Solarfields
Ontwerpatelier	Indien nodig organisatie van een ontwerpatelier t.b.v. verder uitwerken inpassingsplan	Mrt 2021	Omwonenden zoals in bijlage 4, Bee Power, dorpsraden Leunen en Oirlo, ambtenaar gemeente Venray, ecooloog, landschapsarchitect, Solarfields
Brief en mediapublicatie	Update voortgang planvorming	Feb / Mrt 2021	Omwonenden zoals in bijlage 4 en Gemeente Venray
Werkgroep	Werkgroep formeren om gezamenlijk en effectief samen te werken	Vorming bij selectie en daarna continu	Afvaardiging dorpsraden Leunen en Oirlo, gemeente Venray, Bee Power, omwonenden en Solarfields
Keukentafelgesprekken	Indien nodig 1-op-1 gesprekken als omwonenden dit wensen	Continu mogelijk	Omwonenden

Bijlage 2: Verslaglegging omgevingsdialoog vergunningsaanvraag

Dorpsraadoverleg Leunen 18 januari 2021

➤ **Aanwezigen:**

Menno van Bremen (projectleider Solarfields), Jacques Lemmen (secretaris, vice-voorzitter BeePower), Jac Derikx (penningmeester BeePower), dorpsraadleden Leunen

Besproken punten

- Solarfields heeft een informatieve presentatie verzorgd over:
 - Het ontstaan van het zonnepark in Venray
 - De landschappelijk en technische aspecten van het zonnepark
 - Burgerparticipatie binnen de planvorming
 - Conceptplanning voor aankomende periode
- BeePower heeft een informatie presentatie verzorgd over:
 - De rol van BeePower en Solarfields binnen burger- en financiële participatie
 - De inhoud van burger- en financiële participatie
 - Het vormen van een mogelijke werkgroep t.b.v. sturing van het participatieproces
 - Wil de DR onderdeel zijn van stuurgroep en werkgroep(en)?
 - De huidige voorbereiding en het verwachte resultaat van het streven naar lokale eigendom
 - De inhoud en doelbestemming van het duurzaamheids-/leefbaarheidsfonds

Besproken thema's n.a.v. beide presentaties

- Er is uitgelegd dat het streven juridisch is overeengekomen met de grondeigenaar om de gronden in de oorspronkelijke bestemming / staat terug te brengen. In de project business case zijn kosten gereserveerd voor het opruimen van het zonnepark. Vanuit de aanwezigen is er behoefte om dit naar de toekomst toe verder uit te werken (o.a. een nul-meting).
- Vraag: Wat is de invloed van 1,95 m vs 1,70 m paneelhoogte op de landschapsinpassing?
 - Antwoord: Er is geen effect op de landschappelijke inpassing. Wanneer de hoogte toeneemt betekent dit dat de onderzijde van de panelen verder van de grond af staan. Hierdoor valt er meer licht onder de panelen wat een positief effect heeft op de lokale biodiversiteit.
- Vraag: Wat is de invloed van de koppeling van twee goudgroene landschapszones door het zonnepark?
 - Antwoord: door deze koppeling fungeert het zonnepark als overbruggingszone van lokale biodiversiteit en natuur waardoor deze verder gestimuleerd raakt.
 - De Leunse Paes is een goudgroene landschapszone en blijft zo.
- Er is verdiepende uitleg gegeven over de vermogensverdeling binnen de business case van het zonnepark. BeePower streeft naar 50% lokaal eigendom van het zonnepark. Dat betekent dat er 10% van het te investeren vermogen lokaal moet worden opgebracht. Beide partijen willen niet dat buitenlandse investeerders eigenaar zijn van het zonnepark. BeePower en Solarfields zijn bezig met het uitzoeken van opties en werken deze nader uit.

- Vanwege de huidige mediaberichten worden er kritische vragen gesteld over wie de eigenaar is / eigenaren zijn / worden van het zonnepark. Solarfields is in ieder geval eigenaar van het zonnepark en blijft dit, tenzij de organisatie failliet gaat, tot en met de fase dat de gronden worden teruggebracht naar oorspronkelijke staat (een streven waar nog geen tastbare onderzoeksresultaten van zijn, maar wel betrouwbare aannames geplaatst mogen worden).
- PS: Correctie op financiering vs eigen vermogen ratio: 81% vs 19%

Dorpsraadoverleg Oirlo 18 januari 2021

➤ **Aanwezigen:**

Menno van Bremen (projectleider Solarfields), Jacques Lemmen (secretaris, vice-voorzitter BeePower), Jac Derikx (penningmeester BeePower), dorpsraadleden Oirlo

Besproken punten

- Solarfields heeft een informatieve presentatie verzorgd over:
 - Het ontstaan van het zonnepark in Venray
 - De landschappelijk en technische aspecten van het zonnepark
 - Burgerparticipatie binnen de planvorming
 - Conceptplanning voor aankomende periode
- BeePower heeft een informatie presentatie verzorgd over:
 - De rol van BeePower en Solarfields binnen burger- en financiële participatie
 - De inhoud van burger- en financiële participatie
 - Het vormen van een mogelijke werkgroep t.b.v. sturing van het participatieproces
 - Wil de DR onderdeel zijn van stuurgroep en werkgroep(en)?
 - De huidige voorbereiding en het verwachte resultaat van het streven naar lokale eigendom
 - De inhoud en doelbestemming van het duurzaamheids-/leefbaarheidsfonds

Besproken thema's n.a.v. beide presentaties

- Het voorstel is om de naam van het zonnepark ("Zonnepark Oirlo-Leunen") te wijzigen i.v.m. dat het niet gewenste plangebied van Solarcentury ook aan de Beemdweg ligt.
 - Menno van Bremen pakt dit op
- Vraag: Hoe lang duurt het ongeveer tot de begroeiing rondom het park volgroeid is?
 - Antwoord: Afhankelijk van het soort begroeiing 1,5 – 3,5 jaar
- **Vraag: Wanneer vindt de pay-out plaats aan de investeerders?**
 - Antwoord: Dit is variabel (vaak 1 of 2 keer per jaar) maar alleen na settlement van de SDE subsidie van het voorgaande jaar.
- Vraag: Produceert een zonnepark geluid en draagt het bij aan de weerkaatsing van geluid?
 - Antwoord: Geluidsproductie is zeer nihil en niet merkbaar. Transformatoren maken licht geluid wat alleen hoorbaar is in het zonnepark in een cirkel van ongeveer 5 meter. De panelen zullen naar zuid georiënteerd zijn waardoor de weerkaatsing van een geldende bron (A73) van geluid niet te verwachten is.
- Vervolg vraag: Is het mogelijk dat er een geluidsonderzoek van een reeds gerealiseerd zonnepark gedeeld wordt?
 - Zie bijlage in de e-mail bij het verspreiden van deze notulen. Op pagina 16 onderaan vinden jullie informatie rondom geluid van een zonnepark.
- Er is besproken dat een nog te vormen investeringsplan met de dorpsraden gedeeld wordt. BeePower en Solarfields zijn momenteel bezig met de voorbereidingen van een investering.
- Oirlo stemt met Leunen af hoe de gelden uit het omgevingsfonds worden verdeeld.
- Er is uitgelegd dat het streven juridisch is overeengekomen met de grondeigenaar om de gronden in de oorspronkelijke bestemming / staat terug te brengen. In de project business case zijn kosten gereserveerd voor het opruimen van het zonnepark.
- PS: Correctie op financiering vs eigen vermogen ratio: 81% vs 19%

Notulen ontwerpatelier Zonnepark Oirlo-Leunen 25-02-2021

Aanwezigen

- Solarfields, BeePower, direct omwonenden (zoals vastgelegd in projectplan), dorpsraad Oirlo, dorpsraad Leunen, gemeente Venray, BRO

Inhoud

Tijdens het ontwerpatelier zijn door Menno van Bremen (Solarfields) de reeds genomen ontwerpbeslissingen doorgenomen en is er aan de aanwezigen ruimte geboden om vragen, wensen/of ideeën te delen ter verder definitief maken van het plan richting een vergunningsaanvraag.

Vragen en opmerkingen omgeving

1. Aanwezige (l.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd): Wat gaat Solarfields doen met de reeds uitgebrachte WUR richtlijnen?
Antwoord: Solarfields is intern aan het onderzoeken wat de impact is van de richtlijnen en welke acties hierop ondernomen worden.
2. Aanwezige (l.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd): heeft meerdere vragen voorgelegd te weten
 - a. Gaat het zonnepark afgezet worden met een hekwerk? En zo ja betreft dit een grote omheining wat alle drie de vakken omsluit of krijgt ieder vak zijn eigen omheining.
Antwoord: Ja. Elke paneelveld krijgt een eigen omheining.
 - b. Komen er poorten in de omheining om een doorgang naar het achterliggende bos mogelijk te maken?
Antwoord: Ja, maar het achterliggende bos blijft bereikbaar zonder dat er toegangspoorten open moeten.
 - c. Kan er aanvullende groene aanplant komen aan de zuidkant van de zonnepaneelpercelen zodat de panelen volledig aan het zicht onttrokken worden wanneer de route door wandelaars gelopen wordt?
Antwoord: Er zal geen struweel o.id. geplaatst worden, wel wordt er verder onderzocht dat het hekwerk begroeid raakt.
 - d. Komt er ook een wandelpad langs De Locht richting de Beemdweg?
Antwoord: Nee, vanuit het huidige plan komt hier geen additioneel wandelpad. Langs de Beemdweg (van zuid naar noord) wel t.h.v. het plangebied. Voorgesteld wordt om dit thema te bespreken met beide dorpsraden.
 - e. Aan welke zijde van de weg komt het wandelpad langs de Beemdweg?
Antwoord: Aan de oostzijde, tussen de Beemdweg en het zonnepark in.
 - f. Gaan er bomen gerooid worden om het plan aan te leggen en zo ja waar?
Antwoord: Nee, er worden geen bomen gerooid t.b.v. het zonnepark.
 - g. Kunnen wij als werkgroep WWL aanspraak maken op een gedeelte van het budget wat aan Leunen beschikbaar wordt gesteld ter compensatie voor het verbeteren van onze wandelroute?
Antwoord: Graag hierover overleggen met de dorpsraad.
3. Aanwezige (l.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd)
 - a. Opmerkingen:
 - i. Versterken flora en fauna is belangrijk
 - ii. Het ingetekende wandelpad wordt als waardevol beschouwd
 - iii. Duurzaamheidsopgave en educatie belangrijk voor de omgeving
 - b. Vragen:
 - i. Blijft de 'snelwegzijde' dicht of open?

Antwoord: vooralsnog blijft deze op de locaties tussen de vogelbosjes open. Dit zal ook nog afhangen van de uitkomsten van het lichtreflectieonderzoek.

- ii. Hoe komt het hekwerk eruit te zien?

Antwoord: Er is toelichting gegeven op de faunavriendelijkheid van het verwachte hekwerk en dat er onderzocht wordt welke type hekwerk het meest passend gaat zijn. Dit zal aankomende jaren verder onderzocht worden.

- iii. Kan de presentatie gedeeld worden?

Antwoord: Deze wordt gedeeld.

4. Aanwezige (i.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd)Opmerkingen:

- i. We zijn niet eerder betrokken geweest bij de planvorming.

Reactie: U bent uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst in november, maar u heeft niet gereageerd op deze uitnodiging.

- ii. We zijn bezorgd over het verdelen van de gelden t.b.v. de omgeving en de betrokkenheid van Oirlo.

Reactie: Deze zorg wordt beaamd en Solarfields heeft bevestigd dat de gelden op een eerlijke wijze verdeeld worden over de betrokken dorpsraden. Dit zal vanuit de te vormen stuurgroep gemonitord worden. Verder is Oirlo vanaf het begin betrokken bij de planvorming en Solarfields waarborgt dit ook richting de toekomst.

- b. Vraag: hoe is de verzekering geregeld bij brandschade, t.g.v. het zonnepark, aan derden?

Antwoord: De exacte situatie moet eerst uitgezocht worden bij de juridische afdeling.

Uitkomst: Brandschade aan derden is opgenomen in de verzekering van het zonnepark.

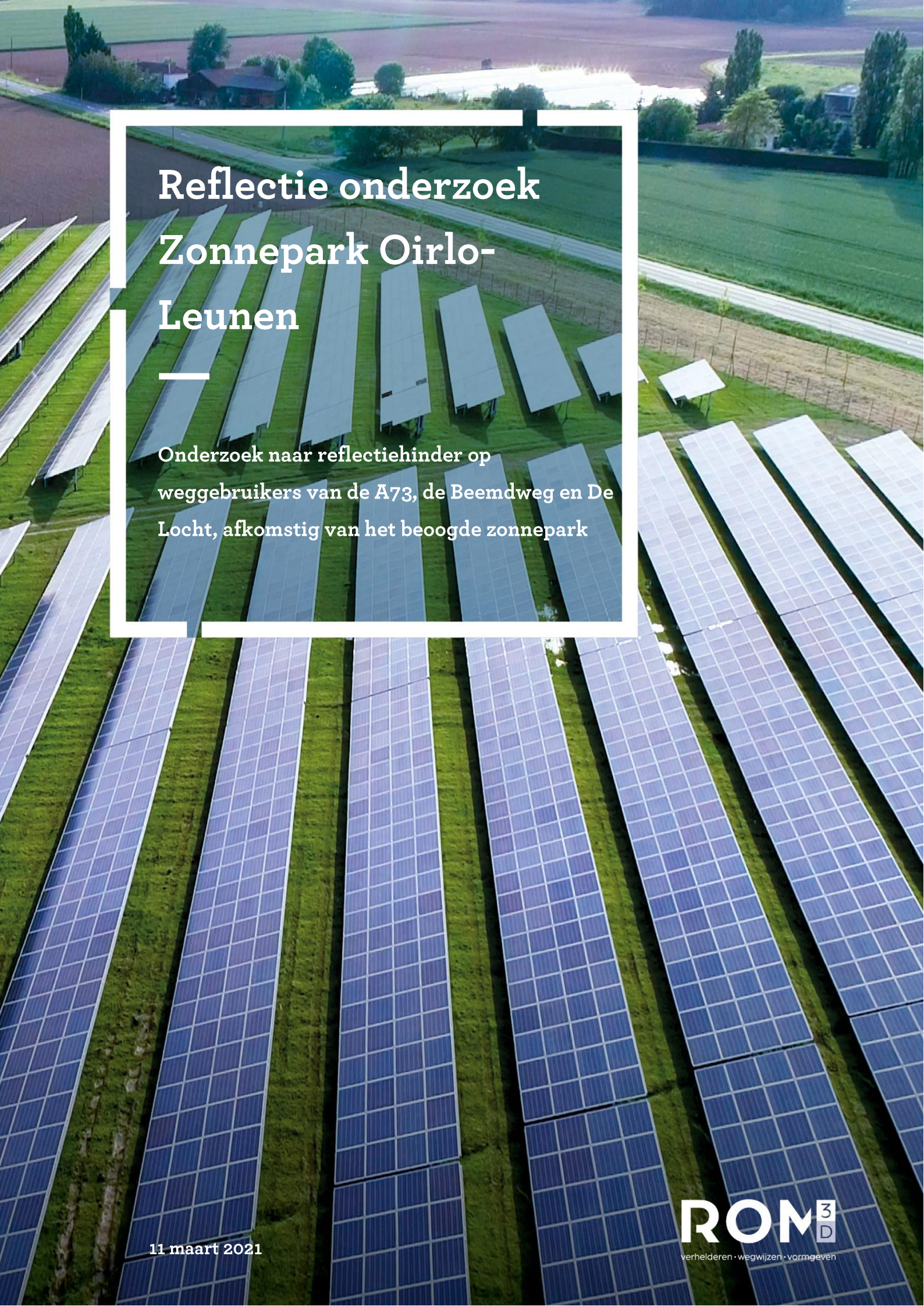
5. Aanwezige (i.v.m. de AVG worden de namen niet genoemd)Opmerkingen:

- i. De invulling van 50% lokaal eigendom is complexer dan men denkt en er zijn zorgen over het effect van rendementen op de netto opbrengsten van een zonnepark.

Reactie: BeePower en Solarfields zijn zich hiervan bewust, proberen zo vroeg mogelijk de financiële effecten scherp te zetten, en verkennen momenteel de mogelijkheden. Er is afgesproken dat er verkend wordt hoe Rob betrokken blijft vanuit Oirlo.

Tabblad 5

Reflectie onderzoek Zonnepark Oirlo- Leunen

Onderzoek naar reflectiehinder op
weggebruikers van de A73, de Beemdweg en De
Lucht, afkomstig van het beoogde zonnepark

11 maart 2021

ROM³_D
verhelderen · wegwijzen · vormgeven

Reflectie onderzoek Zonnepark Oirlo-Leunen

Onderzoek naar reflectiehinder op
weggebruikers van de A73, de Beemdweg
en De Locht, afkomstig van het beoogde
zonnepark

Opdrachtgever:

Solarfields

Menno van Bremen

Uitgevoerd door:

ROM₃D

Dillen Bruil, MSc

11 maart 2021

Inhoud

1	Introductie	4
2	Beleid, regelgeving en kaders inzake reflectie	5
2.1	Lichtreflectie	5
2.2	Verblinding	5
3	Methode van onderzoek	7
3.1	ForgeSolar Tool	7
	Werking van de ForgeSolar tool	7
	Reflectieprofielen	8
	Wat betekenen de resultaten van de tool	9
4	Resultaten	11
4.1	Uitgangspunten	11
4.2	Uitkomst reflectieonderzoek	13
	Vrachtwagenchauffeurs	17
	Huidige inpassingsplan	18
5	Conclusie	20
6	Referenties	21
7	Bijlagen	22
	Bijlage 1 – modelresultaten reflectieonderzoek:	22

1 Introductie

Solarfields heeft plannen voor een zonnepark langs de A73, ten zuiden van Venray, aangeleverd aan ROM3D. Eventuele reflectiehinder veroorzaakt door dit park kan inzichtelijk worden gemaakt met een reflectiestudie. Er is gevraagd om een dergelijke studie uit te voeren om de schittering te bepalen voor weggebruikers van de A73, de Beemdweg en De Locht. In de voorliggende rapportage wordt hierop ingegaan. Het te realiseren zonnepark is ontsloten door de A73 in het noord oosten, De Beemdweg in het westen en De Locht in het zuiden, zie ook Figuur 1.1. Voor het reflectieonderzoek zal ROM3D uitgaan van eigenschappen zoals aangeleverd door de opdrachtgever.

Figuur 1.1: Blauwe oppervlak: globale locatie zonnepark. De kaart rechts geeft de locatie weer met de ster. Bron: Solarfields / Google Earth

2 Beleid, regelgeving en kaders inzake reflectie

Voor hinder ten gevolge van reflectie bestaat géén specifiek beleid of regelgeving. Voor hinder voor omwonenden geldt echter dat in het kader van een goede ruimtelijke ordening en het in standhouden van een goed woonklimaat alle relevante aspecten moeten worden meegenomen. Reflectiehinder kan in dit kader worden beschouwd.

Er zijn wel richtlijnen voor het wegverkeer opgesteld. Rijkswaterstaat heeft in samenwerking met TNO onderzocht wanneer en in welke mate reflectie hinder of verblinding voor de weggebruiker kan opleveren, met name veroorzaakt door geluidsschermen.

2.1 LICHTREFLECTIE

Reflectie kan in bepaalde gevallen leiden tot – tijdelijke - verblinding. Bij TNO Defensie en Veiligheid is een rekenmodel ontwikkeld dat de verblinding kwantificeert aan de hand van de parameters:

- Verblindings-/verlichtingssterkte,
- Verblindingshoek,
- Achtergrondluminantie en
- Dynamische eigenschappen, zoals duur en knipperfrequentie.

Verblinding wordt omschreven als een witte waas in de ogen waardoor de omgeving niet meer kan worden waargenomen.

2.2 VERBLINDING

Verblinding treedt op als er zich in het gezichtsveld van de waarnemer een felle lichtbron bevindt die een veel hogere luminantie heeft dan de omgeving. De relatie met afleiding van personen is dat een felle lichtbron afhankelijk van de context (met name of het licht of donker is) meestal erg opvallend is en de aandacht kan trekken (los van het feit dat verblinding op zichzelf al onveiligheidsverhogend is).

Er zijn twee soorten verblinding: maskerende verblinding (disability glare) en oncomfortabele verblinding (discomfort glare). Maskerende verblinding werpt een sluier (sluierluminantie) over het beeld waardoor het waarneembare contrast en daarmee de zichtbaarheid van objecten vermindert. Oncomfortabele verblinding veroorzaakt ongemak zonder daadwerkelijk het zicht te belemmeren. Rijkswaterstaat heeft een voorkeur voor

het hanteren van maskerende verblinding als toetsingscriterium. In dit reflectieonderzoek wordt oncomfortabele verblinding daarom niet verder behandeld.

3 Methode van onderzoek

De methode bestaat uit twee stappen:

1. Vaststellen van de variabelen voor de reflectiestudie:
 - Definiëren van observatiepunten langs de opstellingen van zonnepanelen,
 - Vaststellen van de specificaties van het zonnepark:
 - het type materiaal van de panelen,
 - wel of geen anti-reflectiecoating,
 - de hellingshoek,
 - de ligging,
 - de hoogte van de opstellingen,
 - de oriëntatie van de opstellingen.
2. Analyse op reflectie en verblinding met ForgeSolar model met de kans op voorkomen (op basis van berekende grafieken van dag en seizoen) van reflectie en kans op verblinding.

3.1 FORGESOLAR TOOL

Voor reflectiestudies maakt ROM3D gebruik van een speciaal hiervoor ontwikkelde tool: ForgeSolar. Deze tool maakt gebruik van de Solar Glare Hazard Analysis Tool (SGHAT) van Sandia National Laboratories uit de VS. Over de achtergrondinformatie en opbouw van het model met aannames en berekeningswijze verwijzen wij naar de achtergronddocumentatie die op de website kan worden gevonden (www.forgesolar.com). Het model wordt in de VS standaard en met een verplicht karakter ingezet voor de ontwikkeling van zonneparken of andere reflecterende elementen dichtbij vliegvelden. Rijkswaterstaat heeft het gebruik van de SGHAT geaccepteerd als methode om de mogelijkheid van reflectie op weggebruikers te onderzoeken. Ook TNO ziet de SGHAT als een valide methode om reflectiehinder te onderzoeken (TNO, 2016).

Werking van de ForgeSolar tool

Over de opbouw van het model met aannames en berekeningswijze verwijzen wij naar de achtergronddocumentatie die op de website kan worden gevonden (<https://www.forgesolar.com/>).

De tool werkt samengevat met de volgende stappen:

1. Invoeren van de geografische afbakening van de opstellingen door polygonen te tekenen ter grootte van het oppervlak van de panelen in de ForgeSolar editor. In deze referentie zitten direct vele data gekoppeld zoals de opkomst, ondergang en loopbaan van de zon en zonnesterkte in de seizoenen, en ook topografische hoogte in het landschap. Begroeiing, bebouwing en landschapselementen worden niet meegenomen.

2. Keuze van specifieke karakteristieken van het zonneveld: oriëntatie van de panelen (in graden), vaste opstelling of meedraaiend met de zon, hoogte en hellingshoek van de panelen, helling in het landschap, ruwheid van het zon-PV glas met of zonder anti-reflectiecoatings.
3. Markeren van posities (observatie punten) rond de panelen waarvoor de potentiële reflectie per zonnepanelen opstelling, in perfecte condities¹, wordt berekend.
4. Instellen van kijkhoogte van de observeerder.
5. Daarna wordt het model doorgerekend met als uitkomst een gevaar/risicofiguur waarin verwachte reflectie wordt geplot gedurende het jaar in drie kleuren:
 - Groen: Kleine kans op reflectie met nabeelden op het netvlies (niet hinderlijk), vergelijkbaar met oncomfortabele verblinding,
 - Geel: Reële kans op nabeelden zonder oogschade (hinderlijk), vergelijkbaar met maskerende verblinding,
 - Rood: Sterke reflectie met kans op permanente oogschade (gevaarlijk).

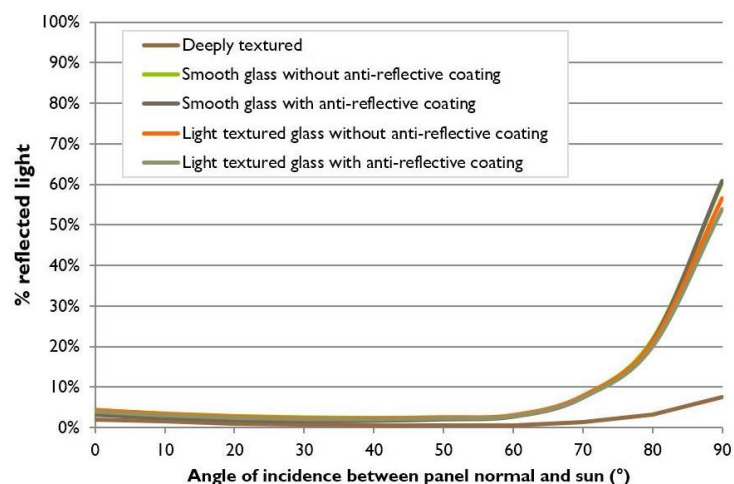
Reflectieprofielen²

Sandia National Laboratories heeft vijf generieke reflectie profielen ontwikkeld voor PV modules:

- *Smooth glass* (met en zonder anti-reflectiecoating)
- *Light textured glass* (met en zonder anti-reflectiecoating)
- *Deeply textured glass*

Deze profielen zijn tot stand gekomen door meer dan 20 bestaande PV modules te analyseren. Figuur 3.1 laat de reflectiviteit zien van elk ontwikkelde profiel als functie van de invalshoek van het zonlicht. Een hoek van 0° betekent hierin dat de panelen direct op de zon gericht staan. Een invalshoek van 90° komt dus voor als de panelen horizontaal liggen (helling van 0°) op moment dat de zon op komt en onder gaat.

Anti-reflectiecoatings (ARC) en oppervlakte textuur kunnen de reflectiviteit van panelen verminderen, maar dit is doorgaans minder dan 8%. Daar komt bij dat een ruwere textuur de grootte van de gezichtshoek van lichtbron kan vergroten (zie ook het hoofdstuk "Wat betekenen de resultaten van de tool"). Dit laatste komt omdat een ruwere textuur meer diffuse reflectie veroorzaakt.

Figuur 3.1: Reflectiviteit ten opzichte van de invalshoek van het zonlicht voor de vijf generieke reflectie profielen (ForgeSolar, 2020).

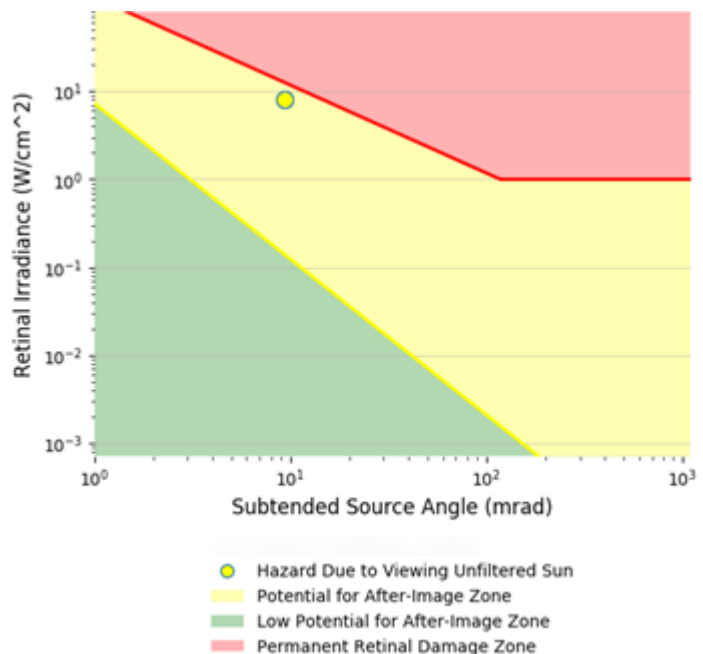
¹ Perfecte condities: Geen atmosferische blokkade van zon instraling door bijvoorbeeld atmosferische verstrooiing (bijvoorbeeld smog) of wolken en geen tussenobjecten die reflectie of straling kunnen blokkeren zoals gebouwen of beplanting.

² Bron voor deze hele sectie: www.forgesolar.com (ForgeSolar, 2020)

Wat betekenen de resultaten van de tool

De ForgeSolar tool bepaalt het effect op het oog uit twee aspecten (de assen van de grafiek in Figuur 3.2): de kracht van de straling op het oog in W/cm^2 (retinal irradiance) en de grootte van de gezichtshoek van de lichtbron (subtended source angle). Dit betekent dat als de lichtbron sterker wordt, maar een kleine (punt) lichtbron wordt waargenomen, de kans op nabeelden in het oog kan ontstaan. Dit gebeurt bij ongeveer 10 W/cm^2 en dan is een lichtbron zo sterk als de zon. Naarmate de lichtbron groter wordt in het gezichtsveld en een hoek heeft van 144 graden is de kans op nabeelden bij een zwakke lichtbron ($< 0.001 \text{ W/cm}^2$) aanwezig (omslag naar geel).

Schade aan het oog ontstaat als de lichtbron sterker is dan de zon (10 W/cm^2) of de hoek in het gezichtsveld groter is dan van de zon ($3,6$ graden). Uiteraard speelt dan ook mee hoe lang de lichtbron zichtbaar is voor het oog.

Figuur 3.2: Tweedimensionaal ForgeSolar-plot van het effect van reflectie op het oog op basis van twee variabelen: de kracht van de straling op het oog in W/cm^2 (retinal irradiance) en de grootte van de gezichtshoek van de lichtbron (subtended source angle). De kleuren geven het soort reflectie aan, de oranje stippen duiden het gevaar/risico van observatiepunt 1 aan en de gele stip duidt ter referentie het gevaar/risico aan van het kijken naar de zon op een heldere dag met het blote oog.

TNO (TNO, 2016) bepaalt maskerende verblinding (disability glare) op basis van enkele variabelen:

- Verblindings-/verlichtingssterkte,
- verblindingshoek,
- achtergrondluminantie en
- dynamische eigenschappen, zoals duur en knipperfrequentie.

De eerste twee variabelen vormen ook de basis in de ForgeSolar tool. Achtergrondluminantie en knipperfrequentie worden niet meegenomen.

De uitkomsten van de ForgeSolar tool worden strenger beoordeeld dan de uitkomsten van de TNO disability glare methode. De duur van de overschrijding van de lichthinder volgens de TNO disability beoordelingsmethode is gemiddeld 64% van de ForgeSolar tool. Maskerende verblinding werpt volgens TNO een sluier (sluierluminantie) over het beeld waardoor het waarneembare contrast en daarmee de zichtbaarheid van objecten vermindert. De ForgeSolar tool geeft de kans op nabeelden (after image) en oogschade (retinal damage) aan. Dit zijn graadmeters voor het inschatten van de kans op verblinding. Maskerende verblinding kan gaan optreden in het gele gebied van de ForgeSolar-plot en zal vrijwel zeker

optreden in het rode gebied. Indien de reflectieresultaten in het groene gebied liggen zal er geen reflectie met kans op maskerende verblinding optreden. Als geen enkele reflectie optreedt is er uiteraard ook geen kans op (maskerende) verblinding. In dit onderzoek wordt gesproken van hinder als de reflectie in het gele of rode gebied licht.

In het kort

In dit onderzoek wordt gesproken van reflectiehinder in geval van maskerende verblinding. ForgeSolar geeft een goede indicatie van kans op maskerende verblinding door te bepalen of er sprake is van zogenoemde “gele” of “rode” reflectie, die in de uitkomsten van de figuren respectievelijk geel en rood gemarkeerd zijn.

4 Resultaten

4.1 UITGANGSPUNTEN

Voor de analyse van eventuele reflectie afkomstig van het Zonnepark Oirlo-Leunen is uitgegaan van de volgende eigenschappen:

— Hoogte panelen boven grond ³ :	Variant A: 1.1 meter ⁴ Variant B: 1.23 meter
— Hellingshoek panelen:	Variant A: 9.5° Variant B: 10°
— Meedraaiend met de zon:	Nee
— Oriëntatie panelen:	185°
— Panelen materiaal:	Light textured
○ Bijbehorende 'slope error' ⁵ :	Correleert met materiaal ⁶
○ Anti-reflectiecoating (ARC):	Ja
— Ooghoogte automobilist:	1.20 meter ^{7,8}
— Ooghoogte vrachtwagenchauffeur:	2.50 meter ⁸
— Tijdzone:	UTC +1 (wintertijd)

De reflecties zijn berekend voor 19 observatiepunten, zie hiervoor ook Figuur 4.1.

1. Op de A73 in noordelijke rijrichting, eerste plek waar het zonnepark te zien is na het bos
2. Op de A73 in noordelijke rijrichting, direct voorbij het bos
3. Op de A73 in noordelijke rijrichting, halverwege het zonnepark
4. Op de A73 in noordelijke rijrichting, halverwege het noordelijke deel van het zonnepark
5. Op de A73 in zuidelijke rijrichting, eerste plak waar het zonnepark te zien is na de bossen op de afrit
6. Op de A73 in zuidelijke rijrichting, direct voorbij het viaduct
7. Op de A73 in zuidelijke rijrichting, aan het begin van het zonnepark
8. Op de A73 in zuidelijke rijrichting, op 1/3^e van het zonnepark
9. Op de A73 in zuidelijke rijrichting, op 2/3^e van het zonnepark

³ Boven topografische hoogte van het maaiveld gemeten via het AHN.

⁴ Gemiddelde hoogte van de hellende panelen. Voor de berekeningen is deze hoogte voor de zonnepanelen gebruikt..

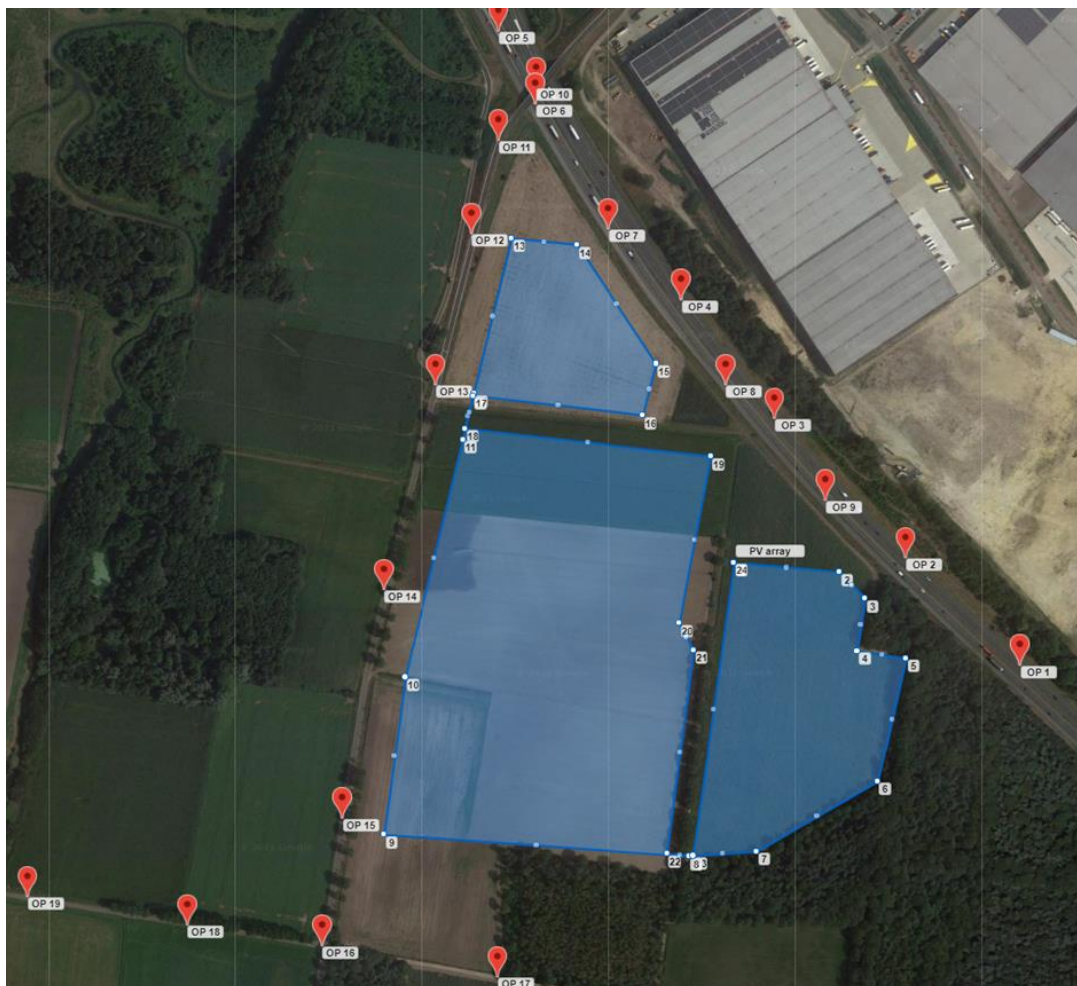
⁵ De 'slope error' is verantwoordelijk voor de lichtbundelverstrooiing op de zonnepanelen (grotere verstrooiing zorgt voor minder hinderlijke reflectie).

⁶ Voor meer informatie zie achtergronddocumentatie op de website van de tool (www.forgesolar.com)

⁷ Zelfde hoogte als referentiehoogte automobilist in TNO onderzoek (TNO, 2016).

⁸ Referentie hoogtes van weggebruikers genoemd in Tabel 17 (SWOV, 2014)

10. Beemdweg, op het viaduct
11. Beemdweg, boven aan het hellende stuk naar het viaduct
12. Beemdweg, halverwege het hellende stuk (twee
13. Beemdweg, onderaan het hellende stuk
14. Beemdweg, halverwege het grootste zonnenveld van het zonnepark
15. Beemdweg, ter hoogte van het begin van het zonnepark
16. Kruising Beemdweg en De Locht
17. De Locht, ter hoogte van het bos
18. De Locht, halverwege de houtwal
19. De Locht, tussen de houtwal en de Oostrumse beek in

Figuur 4.1: Ingetekende zonnepark met daarbij de observatie punten.

De gemiddelde hoogte van de ondergrond waar de tafels met panelen op staan is bepaald met het AHN₃ (Actueel Hoogtebestand Nederland, www.ahn.nl). Hieruit is gebleken dat de ondergrond onder de tafels gemiddeld 22.5m boven NAP ligt. De hoogtes van de observatiepunten kunnen in de bijlage gevonden worden.

Er zijn twee varianten doorgerekend. Variant A heeft een hellingshoek van 9.5° en een maximale hoogte van 1.70 meter hoog (gemiddelde hoogte waarmee gerekend is 1.1 meter) en Variant B heeft een hellingshoek van 10° en een maximale hoogte van 1.95 meter hoog (gemiddelde hoogte waarmee gerekend is 1.23

meter). Reflecties voor varianten zijn doorgerekend en het slechtste scenario is verder uitgewerkt en geanalyseerd.

Locaties noordelijker en zuidelijker op de snelweg dan bovengenoemde observatiepunten zijn bekeken via Google Streetview, maar van deze locaties wordt niet verwacht dat het zonnepark te zien zal zijn in verband met aanwezige beplanting. Deze locaties zijn daarom op voorhand uitgesloten van het onderzoek omdat hier geen hinder kan optreden als gevolg van de reflectie, omdat het zonnepark wel zichtbaar moet zijn om hinder te ondervinden van reflectie afkomstig van dat zonnepark.

4.2 UITKOMST REFLECTIEONDERZOEK

De berekende reflectietijden in de Forgesolar tool zijn niet gecompenseerd voor wolken en filtering door autoruiten. TNO (TNO, 2016) beschrijft dat de totale reflectietijd door drie gedeeld kan worden om tot een realistische reflectie tijd te komen; in Nederland is er voor 2/3 deel van het jaar sprake van bewolkte omstandigheden. Ook autoruiten zwakken licht af. De transmissie van autoruiten moet minimaal 75% zijn, net als in het onderzoek van het TNO is dit ook in dit onderzoek aangehouden. De schittering is berekend met panelen die van glad glas gemaakt zijn, met anti-reflectiecoating, die niet meedraaien met de zon.

De resultaten van het reflectieonderzoek: de reflectietijden in uren per jaar die wel gecompenseerd zijn voor bewolking en filtering door autoruiten, kunnen in Tabel 4.1 gevonden worden.

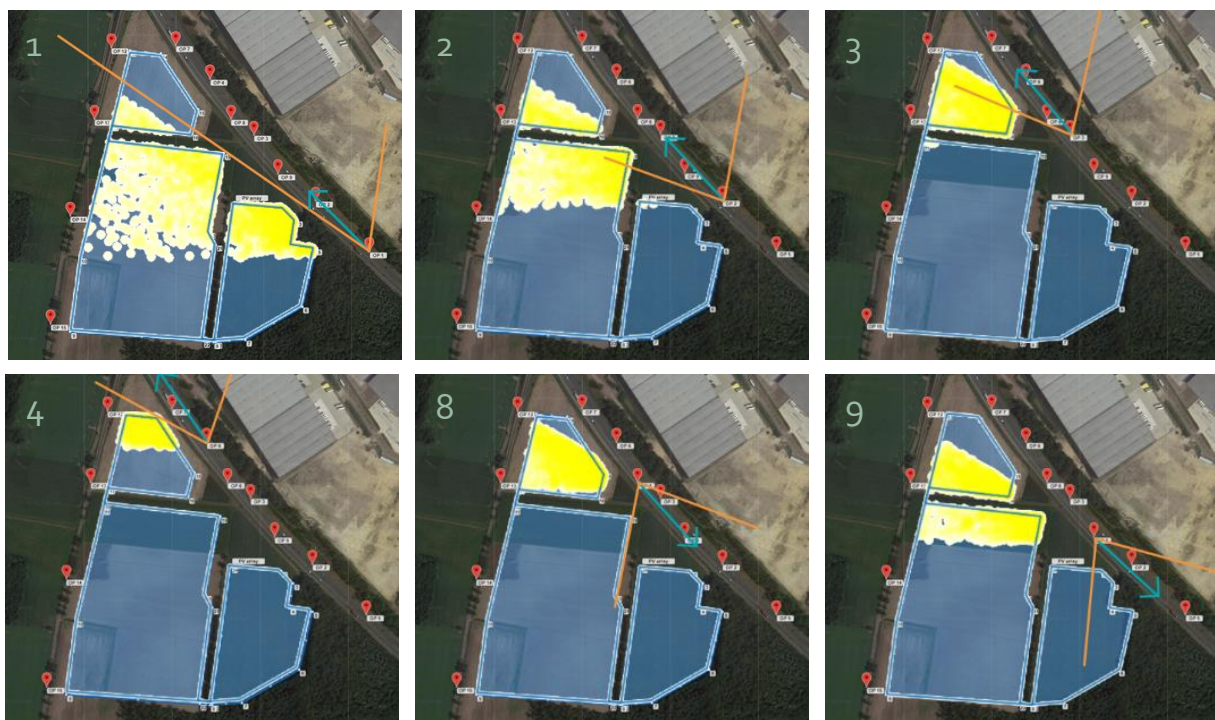
Tabel 4.1: Gecompenseerde groene en gele reflecties voor automobilisten in uren per jaar voor beide varianten.

Observatie punt	Variant A (9.5°)		Variant B (10°)	
	Groene reflectie	Gele reflectie	Groene reflectie	Gele reflectie
1	0.0	7.9	0.0	8.2
2	0.0	5.7	0.0	6.9
3	0.0	8.6	0.0	9.2
4	0.0	7.6	0.0	8.1
5	0.0	0.0	0.0	0.0
6	0.0	0.0	0.0	0.0
7	0.0	0.0	0.0	0.0
8	0.0	10.9	0.0	12.9
9	0.0	8.4	0.0	8.4
10	0.0	0.0	0.0	0.0
11	0.0	0.0	0.0	0.0
12	0.0	3.2	0.0	4.4
13	0.0	9.9	0.0	2.1
14	0.0	9.7	0.0	2.1
15	0.0	13.2	0.0	16.3
16	0.0	4.2	0.0	4.1
17	0.0	1.4	0.0	1.3
18	0.0	2.6	0.0	0.1
19	0.0	1.6	0.0	0.3

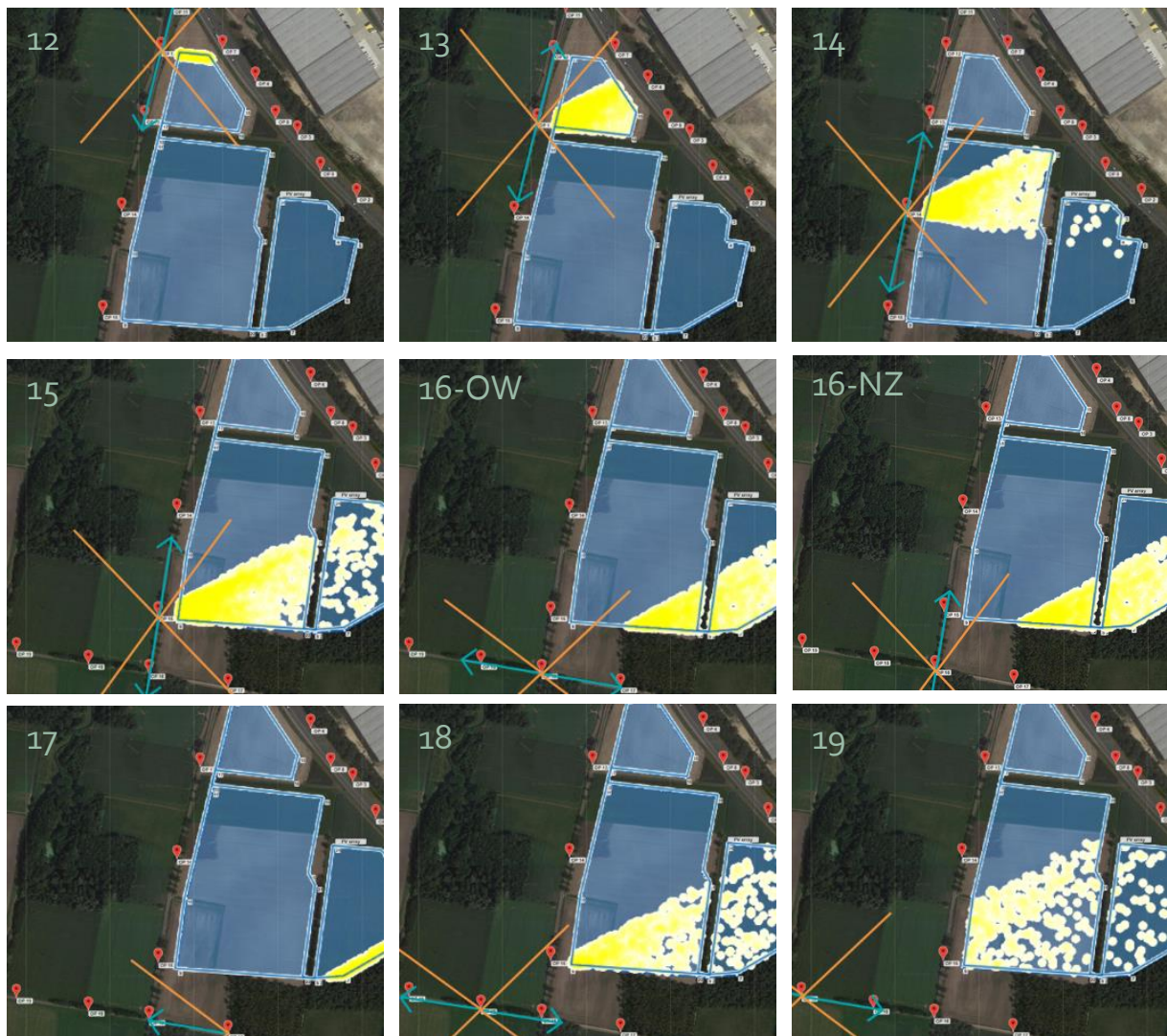
Cumulatief betekent dit dat er voor Variant A 94.9 uur per jaar hinder ondervonden kan worden en voor Variant B is dat 84.4 uur per jaar. Een iets stijlere helling zorgt dus cumulatief voor minder reflectie. Op de A73 is er iets meer hinder te ondervinden bij variant B en op de Beemdweg en De Locht bij variant A.

De bron van de reflectie is voor beide varianten ongeveer vergelijkbaar. Langs de Beemdweg en De Locht zijn de verschillen het grootst, hier is ook het verschil in tijd het grootst. Voor de impact van de reflectie is Variant A verder uitgezocht. De hoeveelheid reflectie op de rijksweg A73 is vergelijkbaar voor beide varianten. De verschillen worden met name verwacht op de Beemdweg en De Locht.

in Tabel 4.1 is al te zien dat niet op alle observatiepunten hinder ondervonden zal worden van het zonnepark. Daarnaast moet gekeken worden waar de hinder vandaan komt. Dat er hinderlijke reflectie waar te nemen is op een locatie wil nog niet zeggen dat er ook daadwerkelijk hinder van ondervonden zal worden. Weggebruikers hebben een beoordelingsveld waar binnen zij hinder kunnen ervaren van de reflectie. Het beoordelingsveld van weggebruikers wordt begrenst bij 27 graden naar links en 53 graden naar rechts (TNO, 2016). Alle reflectie die buiten het beoordelingsveld van de weggebruiker valt, zal niet tot hinderende verblinding leiden. Figuur 4.2 (A73) en Figuur 4.3 (Beemdweg en De Locht) laten de oorsprong zien van waar de schittering vandaan komt voor alle observatiepunten waar hinder verwacht kan worden. Voor alle observatiepunten zijn ook het beoordelingsveld naar links en rechts weergegeven. Voor observatiepunt 16 zijn de rijrichtingen in zowel oost-west (OW) als noord-zuid (NZ) richting weergegeven. Uit de figuren blijkt dat op observatiepunten 1 (groot deel van het zicht wordt geblokkeerd door het bos), 4, 8, 9, 12, 13, 14, 15 en 17 ook geen hinder ondervonden zal worden. Alleen als automobilisten in noordelijke richting op de A73 rijden kunnen ze hinder ondervinden op moment dat ze het bos passeren tot halverwege het noordelijke deel van het zonnepark.

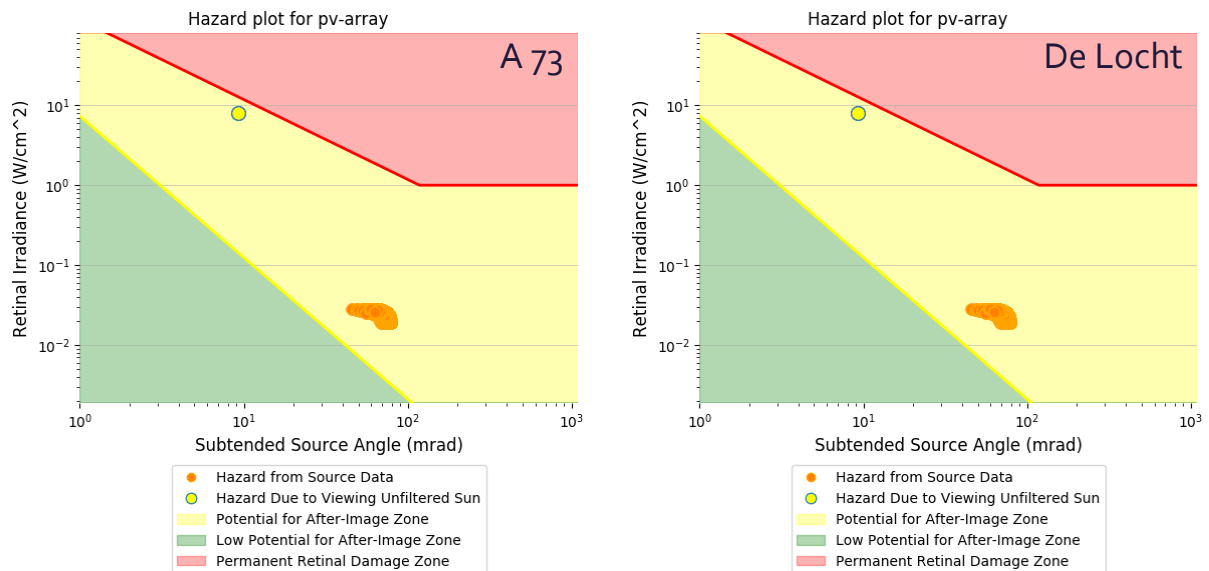
Figuur 4.2: Schitterende delen van de zonnepanelen voor alle observatiepunten waar hinder is waar te nemen op de A73. Hoe gelser de kleur, hoe meer reflectie. De blauwe pijlen indiceren de rijrichting en de oranje lijnen indiceren de begrenzing van het beoordelingsveld van de weggebruiker.

Figuur 4.3: Schitterende delen van de zonnepanelen voor alle observatiepunten waar hinder is waar te nemen op de Beemdweg en De Locht. Hoe geler de kleur, hoe meer reflectie. De blauwe pijlen indiceren de rijrichting en de oranje lijnen indiceren de begrenzing van het beoordelingsveld van de weggebruiker.

Aan de noordkant van het park zal er geen schittering te zien zijn, net als op de Beemdweg in het westen. De schittering die op de observatiepunten berekend is 'beweegt' met de automobilist mee en blijft zodoende buiten het beoordelingsveld van de automobilist. Op De Locht zal er wel hinder ondervonden kunnen worden, als men in oostelijke rijrichting rijdt. Deze zichtbaar zolang het zonnepark zichtbaar is voor de automobilist. Kantnoot hierbij is dat de houtwal de mate van hinder kan beperken, maar vermoelijk niet zal wegnemen (interpretatie van de luchtfoto doet vermoeden dat het stambomen zijn die hoog opgekeerd zijn. Schittering zal dus tussen de stammen door schitteren.

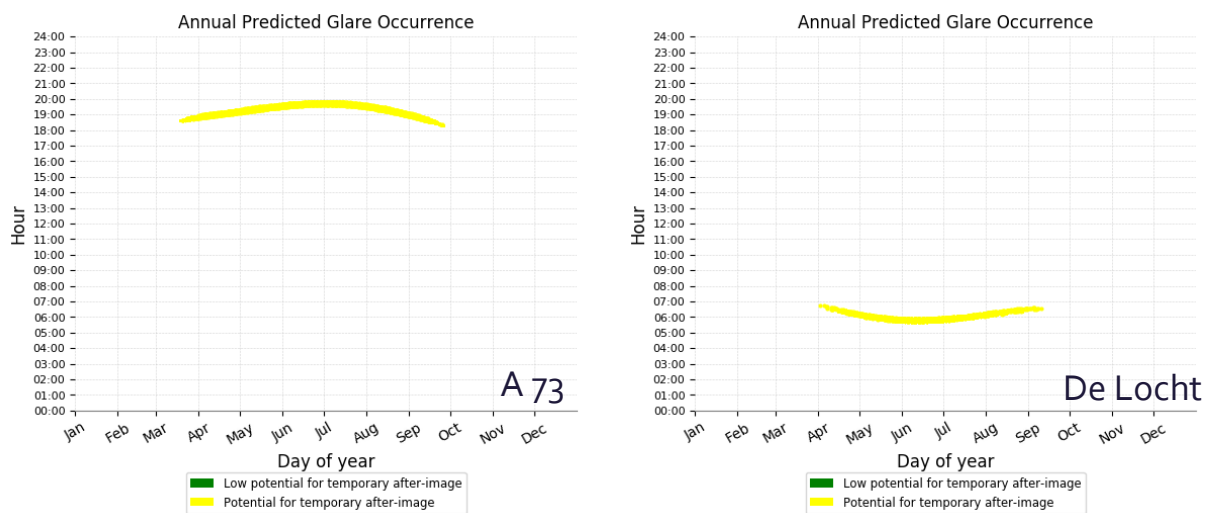
De mate van hinder wordt ook duidelijk uit Figuur 4.4, waarin te zien is dat bijna alle reflectie in het gele gebied ligt. De observatiepunten waarop geen reflectie wordt waargenomen zullen niet voor problemen zorgen daarom zijn alleen de gevaarplots van observatiepunten waarop reflectie wordt waargenomen gecombineerd in de figuur. Door bewolking of beplanting kan de retinal irradiance, de kracht van de instraling op het oog, afnemen. De oranje 'vlek' zal hierdoor naar beneden schuiven. Zodra deze in het groene gebied komt is de schittering niet meer hinderlijk.

Figuur 4.4: Gevaarplots van alle observatiepunten waarop hinderlijke reflectie wordt waargenomen. Links voor de A73 (OP 2 en 3), rechts voor De Locht (OP 16, 18 en 19)

Omdat de schittering mee beweegt met positie van de bestuurder zal de reflectie voor langere tijd zonder onderbreking zichtbaar zijn. In de geschetste situatie zal de duur van de reflectie de toelaatbare verblindingstijd van 1.6 seconden (bij 100 km/h op de snelweg (TNO, 2016)) overschrijden. De totale tijd van hinderlijke schittering voor de observatiepunten is weergegeven in Figuur 4.5.

Van maart/april tot en met september zal de er hinder ondervonden kunnen worden. Op de A73 zal dit maximaal een kwartier zijn tussen 19.00 en 21.00 uur 's avonds (zomertijd). Op De Locht zal dit in de ochtend zijn, ook maximaal een kwartier, tussen 6.30 en 8.00 uur. De totale schitteringsduur en tijdstip per observatiepunt is te vinden in de bijlage.

Figuur 4.5: Totale tijd wanneer schittering wordt waargenomen. Op een tijd (wintertijd) en dag waar de figuur geel is zal op minimaal één van de observatiepunten hinderlijke schittering worden waargenomen. Links voor de A73 (OP 2 en 3), rechts voor De Locht (OP 16, 18 en 19)

Waar er in Tabel 4.1 rekening is gehouden met filtering door autoruiten en bewolking is dat niet het geval in Figuur 4.2, Figuur 4.3, Figuur 4.4 en Figuur 4.5. Door bewolking en atmosferische verstrooiing (bijvoorbeeld nevel) kan de retinal irradiance afnemen. De mate van hinder zal hierdoor afnemen en verschuiven van geel naar groen. In de praktijk zal er dan ook minder hinderlijke reflectie plaatsvinden dan in deze figuren geschetst is.

Vrachtwagenchauffeurs

Vrachtwagenchauffeurs zitten hoger dan de gemiddelde automobilist. Het reflectieonderzoek is ook uitgevoerd voor vrachtwagenchauffeurs. De uitgangspunten voor het onderzoek zijn niet veranderd, met uitzondering van de ooghoogte. Voor vrachtwagenchauffeurs is uitgegaan van een gemiddelde ooghoogte van 2.50 meter. De totale gecompenseerde reflectietijden in uren per jaar zijn te vinden in Tabel 4.2.

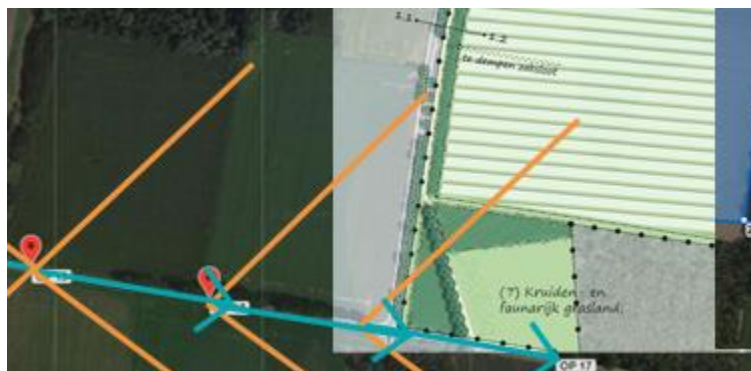
Tabel 4.2: Gecompenseerde groene en gele reflecties voor vrachtwagenchauffeurs in uren per jaar.

Observatie punt	Variant A (9.5°)		Variant B (10 °)	
	Groene reflectie	Gele reflectie	Groene reflectie	Gele reflectie
1	0.0	11.6	0.0	11.0
2	0.0	10.6	0.0	10.1
3	0.0	12.3	0.0	11.8
4	0.0	12.6	0.0	12.5
5	0.0	0.0	0.0	0.0
6	0.0	0.0	0.0	0.0
7	0.0	0.0	0.0	0.0
8	0.0	14.8	0.0	14.2
9	0.0	11.9	0.0	11.7
10	0.0	0.0	0.0	0.0
11	0.0	0.0	0.0	0.0
12	0.0	6.1	0.0	5.5
13	0.0	19.6	0.0	18.4
14	0.0	19.2	0.0	18.0
15	0.0	20.9	0.0	19.7
16	0.0	6.8	0.0	6.3
17	0.0	1.8	0.0	1.7
18	0.0	7.9	0.0	7.2
19	0.0	7.0	0.0	6.9

Ten opzichte van automobilisten is de reflectie vergelijkbaar, alleen is de totale tijd waarvoor hinder wordt ondervonden groter voor vrachtwagenchauffeurs, met name bij observatiepunten 13 en 14. De richting en mate van hinder zijn wel vergelijkbaar met hinder die automobilisten ondervinden. Voor de uitwerking hiervan wordt dan ook verwezen naar de uitwerking voor de automobilisten in de vorige paragraaf. De resultaten per observatiepunt zijn te vinden in de bijlage.

Huidige inpassingsplan

Zoals eerder geschreven zijn obstakels als bomen en beplanting niet meegenomen in de berekeningen. In het inpassingsplan⁹ is hier wel rekening mee gehouden. Als de beplanting volledig bladdekkend is in de zomer zal dit op de punten waar de beplanting staat alle reflectie tegen houden. Als het blad uitvalt in de winter is dit niet heel erg omdat er alleen in het voorjaar en de zomermaanden reflectie is waar te nemen. In de het voorjaar wordt verwacht dat de ingepaste vogelbosjes en struweelhaag voldoende bladdicht en takkendicht zijn om de reflectie dermate te blokkeren dat er geen hinder van ondervonden wordt. In de zomermaanden zal hier zeker sprake van zijn. Het inpassingsplan is effectief om de hinder tegen te gaan voor de weggebruikers van De Locht (Figuur 4.6) en van een deel van de A73 (Figuur 4.7 en Figuur 4.8).

Figuur 4.6: Inpassingsplan effectief voor observatiepunten 16, 18 en 19 en de bijbehorende beoordelingsvelden van de automobilisten

In Figuur 4.6 is te zien dat de struweelhaag, de vogelbosjes en bomenrij het zicht van de weggebruikers op het zonnepark volledig blokkeren. Als het zonnepark niet te zien is door de weggebruiker dan kan de schittering de weggebruiker ook niet bereiken. Figuur 4.7 laat zien dat de vogelbosjes alle zicht op de hinder wegnemen voor observatiepunt 2. Dit is effectief tot aan observatiepunt 3, waar de vogelbosjes de hinder veroorzaakt door schittering niet meer kunnen blokkeren (zie Figuur 4.8). Eenmaal ter hoogte van observatiepunt 4 is de hinder voorbij omdat deze dan buiten het beoordelingsveld van de weg gebruiker ligt.

Om binnen de gemiddeld geaccepteerde tijd te blijven waarop weggebruikers geen zicht op de weg te hebben mag het zicht op de weg maximaal 44 meter¹⁰ ontnomen worden door eventuele hinder van de reflectie. De

Figuur 4.7: Aangepaste beoordelingsveld (aangepast aan de vogelbosjes) van weggebruikers op observatiepunt 2 met daarbij de oorsprong van de schittering weergegeven.

Figuur 4.8: Aangepaste beoordelingsveld (aangepast aan de vogelbosjes) van weggebruikers op observatiepunt 3 met daarbij de oorsprong van de schittering weergegeven.

⁹ Document: "Bijlage 01b – Ontwerp.pdf", ontvangen van de opdrachtgever

¹⁰ bij 100 km/h en een rijstrookbreedte van minimaal 3,25m (TNO, 2016)

afstand tussen observatiepunten 3 en 4 is ongeveer 150 meter. Dat betekent dat de gemiddeld geaccepteerde afstand, en daarmee tijd, bij perfecte omstandigheden overschreden wordt.

Geadviseerd wordt om voor het stuk tussen observatiepunt 3 en 4 ook enige vorm van beplanting te plaatsen. Dit kan in de vorm van vogelbosjes of struweel, maar ook aan begroeid hekwerk of banner. In al deze gevallen moet de beplanting/blokkade hoog genoeg zijn om het zicht op het zonnepark te blokkeren voor vrachtwagenchauffeurs. Rekenend met een ooghoogte van 2.50 meter boven de weg, en de snelweg die ongeveer een halve meter hoger ligt dan het maaiveld, zou deze beplanting/blokkade zo'n 3 meter hoog moeten zijn. Deze hoogte geldt ook als voorwaarde voor de vogelbosjes langs de A73 die het zicht moeten breken.

5 Conclusie

Op de meeste observatiepunten wordt hinderlijke reflectie ondervonden bij de keuze voor getextureerd glas met anti-reflectiecoating. Echter valt voor bijna al deze locaties de bron van de reflectie buiten het beoordelingsveld van de weggebruiker en zal daardoor niet waargenomen worden of deze valt weg achter ingepaste beplanting. Wenselijk voor de verkeersveiligheid is dat alle reflectie in het groene bereik van de modeluitkomsten ligt, of dat er geen reflectie wordt waargenomen.

De situatie die zal ontstaan bij het geplande zonnepark is **niet** wenselijk en zal toegestane regels overschrijden. Dit wordt veroorzaakt door het open stuk noordwest van het noordelijkste deel van het zonnepark, tussen observatiepunten 3 en 4 in. De reflectie zal hier zichtbaar zijn van halverwege maart tot eind september voor maximaal een kwartier per dag tussen 19.00 en 21.00 uur (zomertijd).

Toch zullen weggebruikers geen last hebben van reflectie afkomstig van het Zonnepark Oirlo-Leunen als ook voor dit stuk tussen observatiepunten 3 en 4 enige vorm van blokkade wordt geplaatst. Er wordt dan ook sterk aangeraden om het inrichtingsplan uit te voeren zoals opgestuurd ten behoeve van de reflectiestudie met de bovengenoemde aanvulling. Deze blokkade en de beplanting uit het inpassingsplan moeten dan wel minstens 3 meter boven maaiveld zijn om de reflectie volledig te blokkeren. Vuistregel hierbij is dat als het zonnepark niet zichtbaar is voor de weggebruiker, dan kan de weggebruiker ook geen hinder ondervinden van de reflectie afkomstig van dat zonnepark.

6 Referenties

- ForgeSolar. (2020). *Module Reflectance Profiles*, Release 2020.04. Opgeroepen op 10 mei, 2020, van ForgeSolar Help: <https://www.forgesolar.com/help/#reflectivity>
- SWOV. (2014). *Maatgevende normen in de Nederlandse richtlijnen voor wegontwerp*. p73: SWOV R-2014-38.
- TNO. (2016). *Lichthinder zonreflectie voor weggebruikers – ontwikkeling beoordelingsmethode op basis van disability glare*. TNO 2016 R10690.

7 Bijlagen

In de bijlage zijn de modeluitkomsten van het reflectieonderzoek bijgevoegd. Deze zijn bijgevoegd als afzonderlijke pdf. In deze PDF rapporten is niet gecompenseerd voor de situatie met een wolkendek. Er wordt dus overal uitgegaan van perfecte – dat wil zeggen zonnige en heldere - condities voor reflectie. In de praktijk zullen bewolking en atmosferische verstrooiing zorgen voor minder schittering.

Bijlage 1 – modelresultaten reflectieonderzoek:

- ForgeSolar Glare Report – auto_170cm.pdf
- ForgeSolar Glare Report – auto_195cm.pdf
- ForgeSolar Glare Report – vrachtwagen_170cm.pdf
- ForgeSolar Glare Report – vrachtwagen_195cm.pdf

Tabblad 5

MEMO - Invloed geluid zonnepark Venray

Onderwerp

Invloed geluid zonnepark Venray

Opdrachtgever

SolarFields

contactpersoon: Menno van Bremen

Datum

4 mei 2021

Kenmerk

ADV080-01-003jk

Behandeld door

Ruben van Moppes

Doorkiesnummers

06 15896349

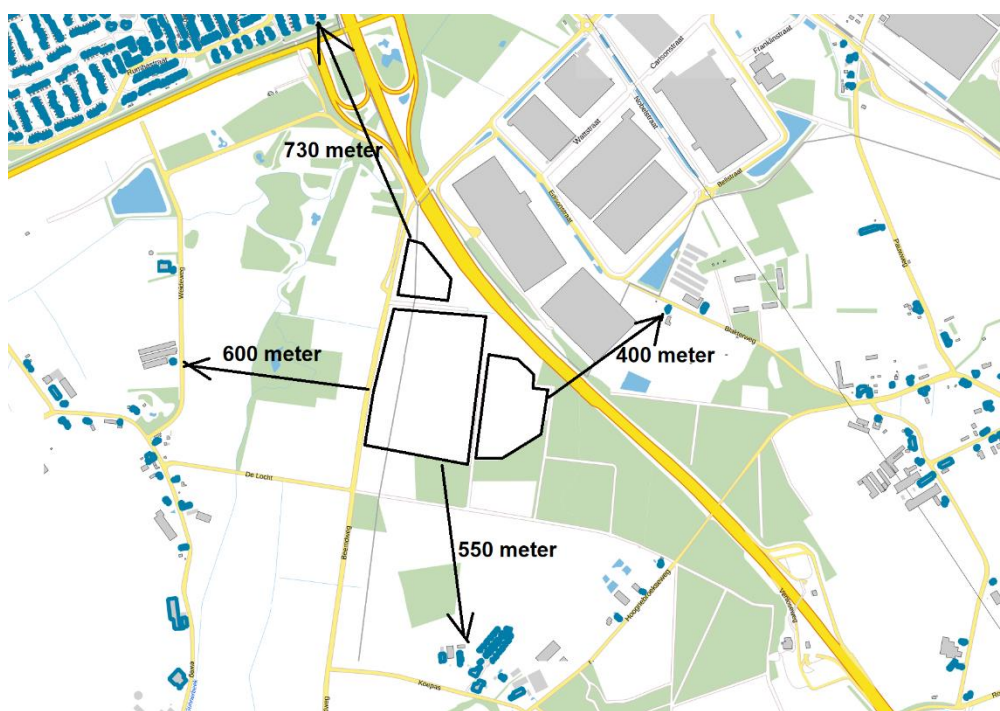
E-mail

ruben.vanmoppes@dbvision.nl

1 Inleiding

Ten zuiden van Venray is een ontwikkellocatie voor een zonnepark. De beoogde locatie ligt ten westen van de A73. In Figuur 1 is de locatie weergegeven.

Onderdeel van de vergunningsaanvraag is een toets of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Daarvoor is onder meer een akoestisch onderzoek nodig over de toename van de geluidbelasting van de A73 bij de woningen in de omgeving van het zonnepark. In deze memo wordt daartoe de geluidssituatie bij de woningen vergeleken met en zonder zonnepark.

Figuur 1 Beoogde locatie van het zonnepark ten zuiden van Venray en de aanwezige woningen (blauw), met tevens de minimale afstanden van het zonnepark tot de woningen.

2 Wettelijk kader

2.1 Toetsingskader

Het toetsingskader van het geluid vanwege een snelweg staat onder meer in de Wet milieubeheer (bij fysieke wijzigingen aan de snelweg en bij toename van het verkeer) en in de Wet geluidhinder (bij de nieuwbouw van woningen). Beide wetten voorzien in grenswaarden van de geluidbelasting die niet overschreden mogen worden, of waarbij een ontheffingsaanvraag nodig is. Voor een wijziging in de omgeving van de snelweg, zoals de bouw van (geluidreflecterende) panden of de aanleg van een zonnepark, is er binnen deze wetten geen procedure nodig en zijn er geen grenswaarden waaraan getoetst moet worden. Wel dient er bij wijzigingen in de omgeving rekening gehouden te worden met een goede ruimtelijke ordening. Dat wil zeggen dat bij de bestaande woningen (en andere geluidgevoelige bestemmingen zoals ziekenhuizen en scholen) de geluidsituatie niet onevenredig veel mag verslechteren. Een 'harde' eis, in toename van het aantal dB's, is daarbij niet gegeven.

2.2 Dosismaat geluidbelasting

In geluidonderzoeken wordt gerekend met dosismaat L_{den} . Dit is een gemiddelde geluidbelasting over het jaar, waarbij voor de avond- en nachtperiode een toeslag van 5 dB respectievelijk 10 dB in rekening is gebracht.

2.3 Dosismaat geluidhinder

Om de geluidhinder vanwege wegverkeer in beeld te brengen, wordt de relatie gebruikt uit de WHO-guidelines¹, waarmee per geluidbelasting het statistisch aantal gehinderden kan worden bepaald. Deze luidt als volgt:

$$\% \text{ gehinderden} = 78,9270 - 3,1162 \times L_{den} + 0,0342 \times L_{den}^2$$

3 Uitgangspunten onderzoek

Om de verschillen in de geluidbelasting te berekenen zijn er 3D-rekenmodellen gemaakt: een model voor de huidige situatie en twee modellen voor de toekomstige situatie. In deze rekenmodellen zijn de aanwezige panden, de snelwegen, de hoogtelijnen en de akoestisch absorberende en reflecterende bodemgebieden opgenomen.

Voor het basismodel, van de huidige situatie, gelden de volgende uitgangspunten:

- Er is gerekend volgens Standaard rekenmethode 2 uit het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. Dit is bij geluidonderzoeken in de Wet

¹ Environmental Noise Guidelines for the European Region, WHO, 2018

geluidhinder en de Wet milieubeheer de wettelijk voorgeschreven rekenmethode, en ook toepasbaar voor deze situatie.

- De gebruikte software is Geomilieu v2020.2.
- De panden komen uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen, en zijn met behulp van het Algemeen Hoogtebestand Nederland (AHN-3) voorzien van een maaiveldhoogte en een pandhoogte. Waar nodig is dit met veldonderzoek (StreetSmart) aangevuld.
- De verkeersintensiteiten, rijsnelheden, asfalttype, en hoogte van de snelweg is overgenomen uit het geluidregister voor rijkswegen van Rijkswaterstaat² (download 3 maart 2021).
- Op basis van het AHN-3 is op diverse locaties de maaiveldhoogte bepaald, en daarnaast is uitgegaan van een standaard wegtalud van 1 meter hoog.
- De bodemgebieden zijn in het rekenmodel standaard akoestisch absorberend (bodemfactor 1,0). Conform de informatie uit de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) zijn harde bodemgebieden zoals wegen en water als reflecterende bodemgebieden ingevoerd (bodemfactor 0,0). Ook woonerven zijn vanuit een worst-case uitgangspunt als akoestisch hard opgenomen. Asfalt met absorberende eigenschappen, zoals ZOAB, heeft een bodemfactor van 0,5.

Er is gerekend op de maatgevende woningen in de omgeving van de snelweg en de beoogde locatie van het zonnepark.

Er zijn twee berekeningen uitgevoerd om de akoestische invloed van het zonnepark te bepalen:

- a) De absorberende bodem is ter plaatse van het zonnepark vervangen door een harde akoestisch reflecterende bodem.
- b) Als a), maar daarbij is de rand van het park als een geluidscherm gemodelleerd, met de maximale hoogte t.o.v. het lokale van de zonnepanelen als schermhoogte (1,95 meter). Behalve een afname van de geluidbelasting vanwege de schermwerking, kunnen deze schermen ook een kleine toename van de geluidbelasting veroorzaken als gevolg van reflecties van het geluid³.

In Figuur 2 en Figuur 3 staan afbeeldingen van het rekenmodel. Op verzoek kunnen de volledige rekenmodellen aan het bevoegd gezag ter beschikking worden gesteld.

² <https://www.rijkswaterstaat.nl/wegen/wetten-regels-en-vergunningen/geluid-langs-rijkswegen/geluidregister>

³ Omdat de zonnepanelen schuin staan, zijn de panelen 20% geluidreflecterend ingevoerd.

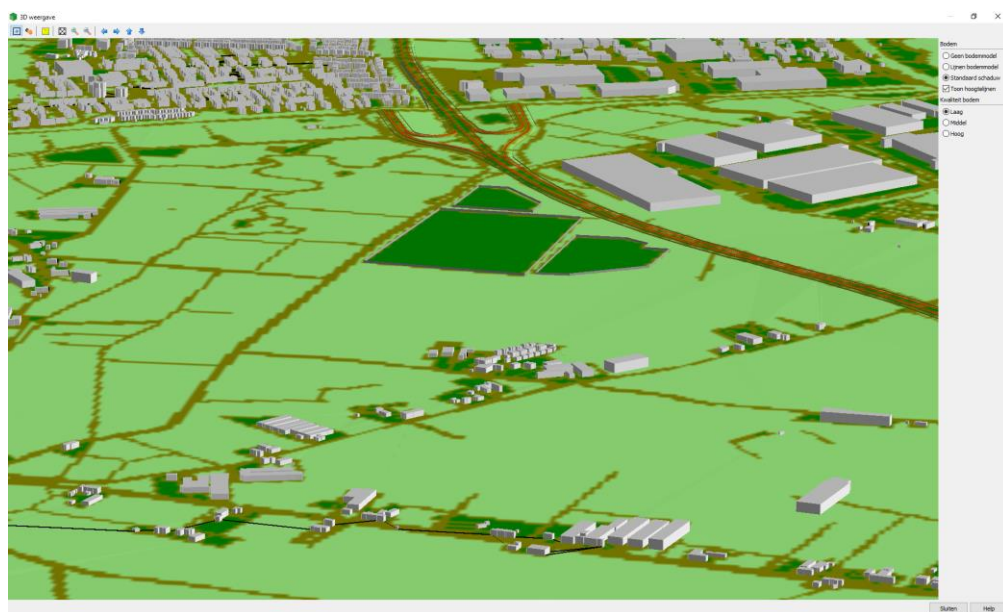

A73 Venray met zonnepanelen harde bodem en scherm
27 apr 2021, 14:00

dBvision

Figuur 2 Weergave 3D-akoestisch rekenmodel (incl. harde bodem en scherm van het zonnepark) in de omgeving van de beoogde locatie van het zonnepark ten zuiden van Venray.

Figuur 3 Het akoestisch rekenmodel (incl. harde bodem en scherm van het zonnepark) in 'vogelvlucht'

4 Rekenresultaten

In Tabel 1 staan de berekende geluidbelastingen bij de maatgevende woningen in de omgeving van het zonnepark. Tevens is het statistisch percentage geluidgehinderden per woning opgenomen volgens de WHO-richtlijnen. Om de invloed van het park op de geluidbelasting worst-case weer te geven, is de maximale toename van de geluidbelasting opgenomen.

Tabel 1 Geluidbelasting vanwege de A73 met en zonder zonnepark

Adres	Hoogte [m]	Huidige situatie [dB]	% hinder	Zonnepark als harde bodem en scherm	% hinder	Zonnepark als harde bodem [dB]	% hinder	Max. verschil huidig en toekomst met park [dB]
Blakterweg 4	1,5	53,60	10	53,63	10	53,60	10	0,03
Blakterweg 4	4,5	55,87	12	55,87	12	55,87	12	0,00
Blakterweg 5	1,5	52,77	10	52,79	10	52,77	10	0,02
Blakterweg 5	4,5	54,26	11	54,26	11	54,26	11	0,00
Blakterweg 7	1,5	51,81	9	51,82	9	51,81	9	0,01
Blakterweg 7	4,5	51,86	9	51,86	9	51,86	9	0,00
Hoogriebroekseweg 19	1,5	49,65	9	49,81	9	49,75	9	0,16
Hoogriebroekseweg 19	4,5	48,31	8	48,44	8	48,48	8	0,17
Hoogriebroekseweg 21	1,5	55,50	11	55,54	11	55,54	11	0,04
Hoogriebroekseweg 21	4,5	56,63	12	56,65	12	56,66	12	0,03
Hoogriebroekseweg 23	1,5	51,93	9	51,98	9	51,93	9	0,05
Hoogriebroekseweg 23	4,5	54,51	11	54,51	11	54,51	11	0,00
Koepas 10	1,5	45,95	8	46,11	8	46,17	8	0,22
Koepas 10	4,5	49,28	8	49,49	8	49,52	8	0,24
Koepas 8 (toev. 33)	1,5	48,65	8	48,99	8	48,92	8	0,34
Koepas 8 (toev. 35)	1,5	46,49	8	47,04	8	46,93	8	0,55
Laagriebroekseweg 12	1,5	46,05	8	46,29	8	46,48	8	0,43
Laagriebroekseweg 12	4,5	46,93	8	47,13	8	47,31	8	0,38
Laagriebroekseweg 13	1,5	45,95	8	46,18	8	46,32	8	0,37
Laagriebroekseweg 13	4,5	47,24	8	47,41	8	47,58	8	0,34
Laagriebroekseweg 14	1,5	44,30	8	44,64	8	44,82	8	0,52
Laagriebroekseweg 14	4,5	46,11	8	46,35	8	46,54	8	0,43
Laagriebroekseweg 15	1,5	45,51	8	45,77	8	45,92	8	0,41

Laagriebroekseweg 15	4,5	46,73	8	46,93	8	47,11	8	0,38
Laagriebroekseweg 18	1,5	42,30	8	42,66	8	42,81	8	0,51
Laagriebroekseweg 18	4,5	44,20	8	44,48	8	44,66	8	0,46
Laagriebroekseweg 22	1,5	43,61	8	43,79	8	43,98	8	0,37
Laagriebroekseweg 22	4,5	44,87	8	45,00	8	45,20	8	0,33
Laagriebroekseweg 7	1,5	46,02	8	46,26	8	46,28	8	0,26
Laagriebroekseweg 7	4,5	47,72	8	47,91	8	47,99	8	0,27
Laagriebroekseweg 9	1,5	44,39	8	44,47	8	44,65	8	0,26
Laagriebroekseweg 9	4,5	45,51	8	45,57	8	45,76	8	0,25
Weideweg 19	1,5	48,08	8	48,25	8	48,28	8	0,20
Weideweg 19	4,5	49,30	8	49,44	8	49,50	8	0,20
Weideweg 7	1,5	46,80	8	47,07	8	47,16	8	0,36
Weideweg 7	4,5	48,09	8	48,27	8	48,42	8	0,33

5 Analyse en conclusie

De geluidbelasting bij de maatgevende woningen neemt maximaal met 0,55 dB toe. Dit is op de woning aan de Koepas 8-35. Een toename van de geluidbelasting van minder dan 1 dB is alleen in laboratoriumomstandigheden door een deel van de proefpersonen hoorbaar. In de praktijk is het verschil zo klein dat het geen merkbaar effect zal hebben.

Het statistisch percentage geluidgehinderden verandert bij geen van de onderzochte woningen.

Geconcludeerd wordt dat de invloed van het zonnepark op de geluidbelasting bij de woningen in de omgeving dusdanig gering is, dat er vanuit akoestisch oogpunt geen belemmering is voor de realisatie van het zonnepark.

Tabblad 5

Algemene toelichting

Diverse onderwerpen

Wie verleent de omgevingsvergunning?

Onder de Omgevingswet zijn in de meeste gevallen burgemeester en wethouders van de gemeente bevoegd te beslissen op een aanvraag voor een omgevingsvergunning. In sommige gevallen is in artikel 4.6 van het Omgevingsbesluit bepaald dat Gedeputeerde Staten bevoegd zijn op de aanvraag te beslissen. Dat is onder meer het geval als het gaat om een aanvraag voor een activiteit waarvoor in de omgevingsverordening is bepaald dat het verrichten daarvan zonder omgevingsvergunning is verboden (artikel 4.6, eerste lid, onder f, Omgevingsbesluit). In de Omgevingsverordening Limburg 2021 is op verschillende plaatsen een vergunningplicht opgenomen, namelijk voor bepaalde activiteiten

- in het beperkingengebied met betrekking tot een provinciale weg;
- in waterwingebieden; grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones;
- in, op, onder of boven een gesloten stortplaats;
- in stiltegebieden;
- in het Nationaal landschap Zuid-Limburg.

Gedeputeerde Staten zijn dus het bevoegde gezag voor deze vergunningaanvragen. Dat geldt in ieder geval als de aanvraag alleen betrekking heeft op zo'n activiteit (enkelvoudige aanvraag). Het is echter mogelijk dat de aanvraag ook nog andere activiteiten betreft en waarvoor burgemeester en wethouders bevoegd zijn (meervoudige aanvraag). Bijvoorbeeld omdat er sprake is van strijd met het omgevingsplan (omgevingsplanactiviteit) en dat burgemeester en wethouders voor die activiteit het bevoegde gezag zijn. Artikel 4.6 van het Omgevingsbesluit regelt dan wie bevoegd is op de aanvraag voor al die activiteiten te beslissen. Regel is dat burgemeester en wethouders dan bevoegd zijn, tenzij een van de activiteiten in het Omgevingsbesluit is aangewezen als 'magneetactiviteit'. Het bestuursorgaan dat bevoegd is voor de magneetactiviteit wordt automatisch bevoegd voor de andere aangevraagde activiteiten. De activiteit waarvoor in de omgevingsverordening is bepaald dat het verrichten daarvan zonder omgevingsvergunning is verboden, is echter niet aangewezen als magneetactiviteit. Dat betekent dat het bijvoorbeeld kan voorkomen dat burgemeester en wethouders beslissen op een vraag die onder meer betrekking heeft op een activiteit in een grondwaterbeschermingsgebied. Gedeputeerde Staten zijn dan wel adviseur en de omgevingsvergunning behoeft ook instemming van Gedeputeerde Staten (artikel 4.25, eerste lid, onder f, en derde lid Omgevingsbesluit).

Wie is bevoegd tot handhaving?

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd tot handhaving van de regels voor activiteiten die zijn opgenomen in de Omgevingsverordening (artikel 18.2, eerste lid, Omgevingswet). In artikel 5.4 Omgevingswet is bepaald dat het verboden is zonder omgevingsvergunning een activiteit te verrichten wanneer dat in de omgevingsverordening is bepaald. In artikel 5.5, vijfde lid, Omgevingswet, is bepaald dat het verboden is te handelen in strijd met een voorschrift van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.4. Hoofdstuk 18 Omgevingswet regelt de handhaving, zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk. Voor meer informatie wordt naar dat hoofdstuk 18 van de Omgevingswet en hoofdstuk 13 van het Omgevingsbesluit verwezen. In de Wet op de economische delicten (die wordt gewijzigd door de Invoeringswet

Omgevingswet) worden overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens de omgevingsverordening aangewezen als economisch delict.

In gevallen zoals hierboven beschreven waarin burgemeester en wethouders bevoegd zijn op de meervoudige aanvraag te beslissen, zijn zij ook het bevoegde gezag voor de handhaving. Op grond van artikel 13.3, eerste lid, onder b, onderdeel 1o, Omgevingsbesluit zijn Gedeputeerde Staten zelfstandig (dus naast burgemeester en wethouders) bevoegd tot handhaving mits zij gebruik hebben gemaakt van hun instemmingsbevoegdheid (instemmend of afwijzend). Dat geldt echter alleen als de activiteit betrekking heeft op een watersysteem of een weg die in beheer is bij de provincie.

Toelichting per hoofdstuk Omgevingsverordening Limburg 2021

Hoofdstuk 1 Algemeen

Afdeling 1.1 Inleidende bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Overeenkomstig de systematiek van de Omgevingswet verwijst artikel 1.1 van de verordening naar Bijlage I bij de verordening waarin een aantal begrippen zijn omschreven. De begripsomschrijvingen die zijn opgenomen in Bijlage I bij de Omgevingswet, gelden automatisch ook voor de omgevingsverordening, omdat de verordening zijn grondslag heeft in (artikel 2.6 van) de Omgevingswet. Daarvoor is geen expliciete bepaling in de verordening nodig. Minder duidelijk is of de begripsomschrijvingen van de vier Algemene Maatregelen van Bestuur van de Omgevingswet (Omgevingsbesluit, Besluit kwaliteit leefomgeving, Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit bouwwerken leefomgeving) ook automatisch gelden voor de omgevingsverordening. Voor de zekerheid is er daarom voor gekozen dit in artikel 1.1, eerste lid, expliciet te vermelden.

De Omgevingsregeling bevat geen omschrijvingen van begrippen die in de Omgevingsverordening worden gebruikt. Daarom is de Omgevingsregeling hier niet genoemd.

In enkele gevallen bestaat er behoefte aan een andere omschrijving van een begrip dan opgenomen in de Omgevingswet of een AMvB's. Uit artikel 1.1 volgt dan dat de begripsomschrijving van de verordening in de plaats komt van de begripsomschrijving van de wet of de AMvB. Dat is bijvoorbeeld gebeurd bij het begrip 'weg'. Met name voor de toepassing van hoofdstuk 2 (Infrastructuur) bestond de noodzaak voor een specifiekere omschrijving van 'weg' dan die van de Omgevingswet.

Artikel 1.2 Aanwijzing gebieden

...

Artikel 1.3 Schakelbepaling

In de verordening staan onder meer instructieregels. In de meeste gevallen gaat het om instructieregels die gemeenten in acht moeten nemen als zij het omgevingsplan vaststellen of wijzigen. In artikel 2.1.1 van de Omgevingsverordening Limburg 2014 was bepaald dat de instructieregels die waren opgenomen in hoofdstuk 2 van die verordening niet alleen voor 'bestemmingsplannen' golden, maar breder voor 'ruimtelijke plannen'. Hieronder werden niet alleen bestemmingsplannen maar onder meer ook begrepen wijzigings- of uitwerkingsplannen, een beheersverordeningen en omgevingsvergunningen waarmee werd afgeweken van het bestemmingsplan.

Een soortgelijke bepaling in de omgevingsverordening is onder de Omgevingswet niet meer nodig. Voor een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit gelden de instructieregels namelijk rechtstreeks op grond van de artikelen 8.0b en 8.0c van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Deze artikelen bepalen dat de instructieregels van de omgevingsverordening voor het vaststellen van een omgevingsplan, overeenkomstig worden toegepast als beoordelingsregel bij het beoordelen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

De overeenkomstige toepassing van de instructieregels bij een omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit is niet expliciet geregeld, maar dat is ook niet nodig. Immers het hele omgevingsplan, inclusief binnenplanse vergunningstelsels en daarbij horende beoordelingsregels, moet voldoen aan de instructieregel zoals opgenomen in de omgevingsverordening.

De overige 'ruimtelijke besluiten' die artikel 2.1.1 van de Omgevingsverordening Limburg 2014 noemde, hebben onder de Omgevingswet geen vergelijkbare opvolger gekregen.

Artikel 2.1.1 van de Omgevingsverordening Limburg 2014 gold niet voor provinciale inpassingsplannen. Reden daarvan was dat zowel de verordening als het inpassingsplan werden vastgesteld door Provinciale Staten en instructieregels geef je niet aan jezelf. Voor de opvolger van het inpassingsplan in de Omgevingswet, het projectbesluit, ligt dat anders. De omgevingsverordening wordt door Provinciale Staten vastgesteld (behoudens delegatie) en het projectbesluit door Gedeputeerde Staten. Instructieregels van Provinciale Staten aan Gedeputeerde Staten zijn wel mogelijk. Daarom is nu artikel 1.3 opgenomen waaruit volgt dat de instructieregels van de verordening die betrekking hebben op een omgevingsplan ook voor een projectbesluit van Gedeputeerde Staten gelden. De Omgevingswet kent ook een projectbesluit dat wordt vastgesteld door een Minister (opvolger van het tracébesluit) of door het Dagelijks Bestuur van het waterschap (opvolger van het projectplan Waterwet). Op die projectbesluiten ziet artikel 1.3 niet. Op grond van artikel 2.23, eerste lid, onder a, onderdeel 4°, van de Omgevingswet is het niet toegestaan in de omgevingsverordening een instructieregel over een projectbesluit van het Rijk op te nemen. Alle instructieregels die gericht zijn tot het waterschap staan in hoofdstuk 3.

Instructieregels van de Omgevingsverordening gelden niet voor besluiten van bestuursorganen van het Rijk. Dat volgt uit artikel 2.23 van de Omgevingswet.

Beoordelingsregels,

ook al zijn dat van overeenkomstige toepassing verklaarde instructieregels, gelden echter wel voor het Rijk. In voorkomend geval heeft een bestuursorgaan van het Rijk (een minister) de mogelijkheid om ontheffing aan te vragen (zie toelichting bij artikel 1.6). Dat volgt uit artikel 8.0b, vierde lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 1.4 Normadressaat

...

Afdeling 1.2 Indieningsvereisten

Artikel 1.5 Algemene gegevens bij een melding of informatieverplichting

Op verschillende plaatsen in de omgevingsverordening is bepaald dat een melding moet worden gedaan. Uit artikel 4.8 van de Omgevingswet volgt dat die melding bij Gedeputeerde Staten moet worden gedaan.

Afdeling 1.3 Ontheffing instructieregels

Artikel 1.6 ontheffing instructieregels

Dit artikel geeft invulling aan de bevoegdheid geregeld in artikel 2.32, eerste lid, van de Omgevingswet. Gedeputeerde Staten kunnen op verzoek ontheffing van een instructieregel verlenen aan een gemeente of waterschap. Daarbij geldt wel dat alleen ontheffing kan worden verleend als de uitoefening van de taak of bevoegdheid waarvoor ontheffing wordt gevraagd onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot het belang dat wordt gediend met de regel waarvan ontheffing is gevraagd. Dat volgt uit artikel 2.32, vijfde lid, van de Omgevingswet. In artikel 6.4 is bij de specifieke instructieregel voor stiltegebieden een extra beoordelingscriterium voor de aanvraag om ontheffing opgenomen.

Gedeputeerde Staten kunnen voorschriften aan de ontheffing verbinden. De ontheffing kan voor bepaalde tijd worden verleend. Beide volgen uit artikel 2.32, zesde lid, Omgevingswet.

De ontheffing van een instructieregel is ook mogelijk als de instructieregel in de weg staat aan het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (zie toelichting bij artikel 1.3).

Hoofdstuk 2 Infrastructuur

Paragraaf 2.2.1 heeft mede als grondslag artikel 57 van de Wegenwet.

Hoofdstuk 3 Watersysteem

Hoofdstuk 4 Grondwater

Afdeling 4.1 Algemeen

Artikel 4.1 Oogmerken

Dit hoofdstuk bevat regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving om de kwaliteit en de kwantiteit van het grondwater te beschermen. Dit is belangrijk omdat een groot deel van het grondwater bestemd is voor de bereiding van drinkwater of water voor menselijke consumptie. De verontreiniging van dit grondwater moet te allen tijde worden voorkomen.

Artikel 4.2 Aanwijzing beschermingsgebieden

Een waterwingebied is het gebied waar grondwater wordt onttrokken uit de bodem voor de productie van drinkwater. Het is belangrijk dat deze gebieden beschermd worden om de kwaliteit van ons drinkwater te waarborgen en verontreiniging ervan te voorkomen. Daarom gelden in de waterwingebieden de strengste regels.

In de meeste gevallen ligt rondom een waterwingebied een grondwaterbeschermingsgebied om het waterwingebied extra te beschermen. Ook in een grondwaterbeschermingsgebied gelden strenge regels om het grondwater, bestemd voor de bereiding van drinkwater, te beschermen.

Naast waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden zijn er in de verordening twee boringsvrije zones aangewezen: de Roerdalslenk en de Venloschol. In deze boringsvrije zones wordt het grondwater afgedekt door een kleilaag. Deze kleilaag biedt een natuurlijke bescherming tegen vervuiling van het grondwater. Het doorboren van zo'n kleilaag zou kunnen leiden tot vervuiling van het grondwater en daarom worden er regels gesteld die het doorboren of op andere wijze aantasten van de kleilagen verbieden. Het grondwater in de boringsvrije zones is gereserveerd voor drinkwater en water voor overige menselijke consumptie. Onder dat laatste wordt verstaan, water voor de vervaardiging, behandeling, conservering of het in de handel brengen van levensmiddelen.

De boringsvrije zone Roerdalslenk is onderverdeeld in vier deelzones. Deze onderverdeling is gemaakt omdat de kleilaag niet in iedere deelzone even diep is. In het geval dat er een boring of andere ingreep in de bodem plaatsvindt in de Roerdalslenk is het dus afhankelijk van de diepte van de kleilaag tot hoe diep dat is toegestaan.

Artikel 4.3 Bebording waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden

In artikel 4.3 is bepaald dat de ligging van waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden duidelijk kenbaar wordt gemaakt door het plaatsen van borden aan de randen van de gebieden. Het model van de borden is landelijk vastgesteld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV 1990). Het gaat om de borden 'waterwingebied' (RVV L304b) en 'einde waterwingebied' (RVV L304e) en 'grondwaterbeschermingsgebied' (RVV L305b) en 'einde grondwaterbeschermingsgebied' (RVV L305e). De ligging van boringsvrije zones wordt niet met borden aangegeven.

Afdeling 4.2 Instructieregels

Deze afdeling bevat instructieregels. Paragraaf 4.2.1 (artikelen 4.4 tot en met 4.7) betreft instructieregels gericht aan het waterschap die deze in acht moet nemen bij het vaststellen van de waterschapsverordening. Paragraaf 4.2.2 (artikel 4.8) bevat instructieregels aan gemeenten gericht op de vaststelling van het omgevingsplan, voor zover dit betrekking heeft op een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied.

Artikelen 4.4 tot en met 4.7

In artikel 4.5 wordt een aantal criteria genoemd waarbinnen het waterschap een omgevingsvergunning mag verlenen voor grondwateronttrekkingen.

Rondom een verdrogingsgevoelig natuurgebied ligt een bufferzone. In deze bufferzones gelden bijzondere regels voor onttrekkingen (artikel 4.5, eerste lid onder b).

Het doel van deze regel is het beschermen van de grondwaterstand in verdrogingsgevoelige natuurgebieden. Dit is nodig voor het behoud en herstel van het natuurgebied

Artikel 4.8 Gevaarlijke stoffen

Dit artikel bevat een instructieregel aan gemeenten voor de vaststelling van het omgevingsplan, voor zover dit betrekking heeft op een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied en heeft betrekking op het voorhanden hebben van gevaarlijke stoffen. Er is een samenhang met paragraaf 4.3.4 (artikelen 4.28 tot en met 4.31). Die paragraaf bevat inhoudelijke dezelfde regels, maar dan rechtstreeks werkend. Zo lang het omgevingsplan niet in overeenstemming met de instructieregel van artikel 4.8 is gebracht, gelden de regels van paragraaf 4.3.4 rechtstreeks. Dat is bepaald in artikel 4.28, tweede lid.

Afdeling 4.3 Regels over activiteiten

Deze afdeling bevat rechtstreeks werkende regels. Dat betekent dat ze voor iedereen bindend zijn. De activiteiten in deze afdeling zijn niet toegestaan in waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones of alleen onder bepaalde voorwaarden. Voor bepaalde activiteiten is een omgevingsvergunning vereist.

Voor de activiteiten van het drinkwaterbedrijf wordt er een uitzondering gemaakt voor het uitvoeren van bepaalde activiteiten die noodzakelijk zijn voor de bereiding van het drinkwater. Het drinkwaterbedrijf zou anders zijn taak niet kunnen vervullen. In Limburg is het drinkwaterbedrijf NV Waterleiding maatschappij Limburg (WML). WML heeft er zelf belang bij dat een goede grondwaterkwaliteit wordt gehandhaafd en zal daarom bij haar eigen activiteiten ervoor zorgdragen dat het grondwater in waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones wordt beschermd.

Paragraaf 4.3.1 bodemenergiesystemen

Het aanleggen en gebruiken van bodemenergiesystemen is in paragraaf 3.2.6 van het Besluit activiteiten leefomgeving aangewezen als milieubelastende activiteit. Het Besluit activiteiten leefomgeving geeft de volgende definitie voor een bodemenergiesysteem: installatie waarmee gebruik wordt gemaakt van de bodem voor de levering van warmte of koude voor de verwarming of koeling van ruimten in bouwwerken.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen open en gesloten bodemenergiesystemen. Bij open systemen is er sprake van verplaatsing van het grondwater en bij gesloten systemen niet. Uit de Omgevingswet vloeit voort dat bij een gesloten bodemenergiesysteem moet worden voldaan aan algemene regels (opgenomen in paragraaf 4.111 Besluit activiteiten leefomgeving). Ook voor open bodemenergiesystemen gelden algemene regels (opgenomen in paragraaf 4.112 Besluit activiteiten leefomgeving), maar daarnaast is ook een omgevingsvergunning nodig. Die moet worden aangevraagd bij de provincie (artikel 3.19, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving en artikel 4.6, eerste lid 1, onder c, Omgevingsbesluit). Artikel 2.16 Besluit activiteiten leefomgeving geeft de mogelijkheid om met het oog op doelmatig gebruik van bodemenergie of doelmatig waterbeheer en als de hoeveelheid grondwater die wordt onttrokken niet meer is dan 10 m³/uur, in de omgevingsverordening een uitzondering te maken op de vergunningplicht voor open systemen. Van die bevoegdheid is in subparagraaf 4.3.1.1 (artikelen 4.10 en 4.11) gebruik gemaakt. Er geldt geen vergunningplicht als het open systeem niet meer dan 10 m³ per uur onttrekt, maar alleen als het systeem buiten een bufferzone verdrogingsgevoelig natuurgebieden ligt. Op grond van artikel 4.11 geldt voor vergunningvrije open bodemenergiesystemen wel een meldingsplicht.

Subparagraaf 4.3.1.2 geldt zowel voor open als gesloten bodemenergiesystemen maar alleen in waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones

In dit artikel 4.13 wordt een uitzondering gemaakt voor het grondwaterbeschermingsgebied Hanik voor het aanleggen of het hebben van een bodemenergiesysteem. Deze uitzondering is gemaakt omdat er een dikke kleilaag in de ondergrond van Hanik zit. Bodemenergiesystemen zijn toegestaan boven deze kleilaag.

In de Roerdalslenk hoeft tot in de bij de vier deelzones aangegeven diepten een boorput niet te worden gemeld, omdat de Bovenste Brunssumklei overal in de zone dieper ligt. In werkelijkheid kan dat echter beduidend dieper zijn. Om het gebruik van het grondwater niet onnodig te belemmeren (bijvoorbeeld voor bodemenergie) wordt het aanleggen van een diepere boorput toegestaan, maar slechts tot aan de beschermende laag. Om dat laatste te controleren is een meldingsplicht opgenomen. De plaatselijke ligging van de beschermende laag is bij de boorbedrijven bekend, de Provincie hanteert de meest recente geologische gegevens (REGIS II v2.2). REGIS II v2.2 is een model van de ondergrond. Dit model is toegankelijk via dinoloket.nl.

Paragraaf 4.3.2 Aardwarmte

Artikel 4.16 Toepassingsbereik

Volgens artikel 1 van de Mijnbouwwet wordt met aardwarmte bedoeld: in de ondergrond aanwezige warmte die aldaar langs natuurlijke weg is ontstaan.

Met het winnen van aardwarmte wordt bedoeld: het onttrekken van aardwarmte aan de ondergrond anders dan het onttrekken daarvan in samenhang met het opsporen of het winnen van delfstoffen dan wel met het opslaan van stoffen. Aardwarmte wordt ook wel geothermie genoemd.

Artikel 4.17 aanwijzing verboden gevallen

Vanwege de risico's voor het grondwater bedoeld voor de winning ervan is de opsporing en winning van aardwarmte in een waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied en in de boringsvrije zone Roerdalslenk verboden. Allen in de boringsvrije zone Venloschol is het

onder voorwaarden toegestaan. Die voorwaarden hebben betrekking op een aantal extra eisen die zijn opgenomen in de artikelen 4.18 tot en met 4.23. Deze zijn aanvullend op de eisen die worden gesteld in het kader van de Mijnbouwwetvergunning en de omgevingsvergunning voor het aanleggen en het exploiteren van een mijnbouwwerk. Voor die vergunningen is de Minister van Economische Zaken en Klimaat het bevoegde gezag.

Artikelen 4.18 - 4.23 Aardwarmte in de boringsvrije zone Venloschol

De formatie van Breda is een zandpakket in de ondergrond. Het is fijn zand en daarom niet geschikt voor de drinkwaterwinning omdat er niet genoeg water uit komt. De Formatie van Breda komt in heel Noord- en Midden-Limburg voor, in het algemeen onder de pakketten die voor drinkwaterwinning worden gebruikt. De ligging van de Formatie van Breda is te vinden op dinoloket.nl.

De bepaling in het eerste lid heeft tot doel om te voorkomen dat water uit grote diepte, waar mogelijk allerlei ongewenste stoffen in zitten, in contact komt met het grondwater voor de drinkwatervoorziening/menselijke consumptie. Daarom heeft de provincie voorschriften opgenomen voor extra maatregelen in het bovenste deel van het pakket om lekkage aan de boorput te voorkomen. Het idee is dat als er onder een kleilaag van 20 meter een lekkage optreedt, dit geen bedreiging vormt voor het bovenliggende grondwater.

Gezien het belang van de drinkwatervoorziening is voor de opsporing en winning van aardwarmte in de boringsvrije zone Venloschol aanvullende bescherming nodig tegen lekkage vanuit de geothermieput. Daarom geldt als voorschrift dat, naast de casing, een tweede fysieke barrière in de vorm van een conductor of tweede surface casing wordt geplaatst. Uit berekeningen is gebleken dat grondwater van de rand van een grondwaterbeschermingsgebied en vanaf een diepte van 200 meter minstens 150 jaar onderweg is naar een drinkwaterwinning. De tweede fysieke barrière dient daarom geplaatst te worden tot 200 meter onder het maaiveld. Indien dieper dan 150 meter onder maaiveld onomstotelijk wordt aangetoond dat een slecht doorlatende laag van enige dikte (dikker dan 1 meter) aanwezig is, kan de tweede fysieke barrière tot aan deze slecht doorlatende laag worden geplaatst. Zowel de ruimte tussen de casing en tweede fysieke barrière als de ruimte tussen de boorgatwand en de tweede fysieke barrière moet worden gecementeerd, ten minste tot aan de eerste slecht-doorlatende laag onder de geologische Formatie van Breda;

Paragraaf 4.3.2 Grond en baggerspecie

Artikel 4.27 Kwaliteit grond en baggerspecie in waterwingebieden

Onder regulier onderhoud wordt verstaan: het onderhoud dat nodig is om de watergang in de bestaande vorm en omvang in stand te houden voor de daarvoor bestemde functie.

Paragraaf 4.3.4 Schadelijke stoffen

Artikelen. 4.28 Toepassingsbereik

In artikel 4.8 van de verordening zijn instructieregels opgenomen met betrekking tot het voorhanden hebben van gevaarlijke stoffen. Gemeenten moet deze instructieregels toepassen bij het vaststellen van het omgevingsplan. Gemeenten moeten in hun omgevingsplan opnemen dat bepaalde stoffen niet of beperkt aanwezig mogen zijn in een watergebied of grondwaterbeschermingsgebied. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben gemeenten een overgangstermijn van 8 jaar om het omgevingsplan in overeenstemming met de Omgevingswet vast te stellen. Om te voorkomen dat er een hiaat

in de bescherming valt, zijn in deze paragraaf (4.3.4) rechtstreeks werkende regels opgenomen met betrekking tot gevaarlijke stoffen. Deze regels gelden tot de gemeente in haar omgevingsplan regels heeft gesteld, zoals bedoeld in artikel 4.8. Wanneer dat het geval is kan per gemeente verschillen.

Art. 4.30 Beperkt toegestane stoffen

In lid 2 van dit artikel wordt de term ADR-klasse gebruikt. De ADR-klassen zijn terug te vinden in het Europese verdrag van internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (<https://rvs.rivm.nl/sites/default/files/2019-10/ADR-2019.pdf>).

In lid 3 van dit artikel wordt CLP-verordening genoemd. Dit is een Europese verordening betreffende de indeling, etikettering en verpakking en is hier te vinden: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32008R1272>

Paragraaf 4.3.5 Ondergrondse opslagtanks

Het Besluit activiteiten leefomgeving geeft de volgende definitie voor een ondergrondse opslagtank: opslagtank die geheel in de bodem of in een terp ligt.

Paragraaf 4.3.6 Boorputten en grondroeringen

Voor waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden, de Roerdalslenk en de Venloschol bevat de omgevingsverordening regels voor boorputten, het roeren van de grond en het verrichten van andere activiteiten in de bodem waardoor de beschermende werking van slecht doorlatende bodemlagen kan worden aangetast.

Voor de genoemde gebieden bevat de Omgevingsverordening één of meer verboden, uitzonderingen op deze verboden, vergunningsmogelijkheden en meldingen. In de tabel hieronder wordt een overzicht van de regels per type gebied gegeven.

BOORPUT GROND ROEREN	Waterwingebied	Grondwater- beschermingsgebied	Boringsvrije zone Roerdalslenk	Boringsvrije zone Venloschol
Verbod	Ja, indien dieper dan 3 meter beneden maaiveld	Ja, indien dieper dan 3 meter beneden maaiveld	Ja, indien dieper dan bovenkant Bovenste Brunssumklei	Ja, indien dieper dan 5 meter boven NAP
Verbod geldt niet voor	- Waterwinning drinkwaterproductie - Boorputten ten behoeve van het grondwaterbeheer - Bodemsanering - Verplicht Bodemonderzoek	- Waterwinning drinkwaterproductie - Boorputten ten behoeve van het grondwaterbeheer - Bodemsanering - Verplicht Bodemonderzoek Voor <u>boorputten</u> geldt: een boorput die niet onder een van deze 4 uitzonderingen valt mag worden aangelegd indien deze uiterlijk 4 weken van tevoren aan GS is gemeld.	- Waterwinning drinkwaterproductie - Boorputten ten behoeve van het grondwaterbeheer - Bodemsanering - Verplicht Bodemonderzoek - Onttrekkingen voor uitsluitend menselijke consumptie Boringen die niet dieper gaan dan de bovenkant van de bovenste	- Waterwinning drinkwaterproductie - Boorputten ten behoeve van het grondwaterbeheer - Bodemsanering - Verplicht Bodemonderzoek - Onttrekkingen voor uitsluitend menselijke consumptie

			Brunssumklei dienen altijd 4 weken van tevoren gemeld te worden als ze dieper gaan dan: – 20 meter in deelzone I; – 30 meter deelzone II; – 80 meter deelzone III; en alle boringen in deelzone IV.	
Omgevingsvergunning mogelijk?	nee	ja	nee	ja
Voorschrift boorputten	voldoen aan BRL SIKB 2100	voldoen aan BRL SIKB 2100	voldoen aan BRL SIKB 2100	voldoen aan BRL SIKB 2100

ANDERE ACTIVITEIT IN DE BODEM	Waterwingebied	Grondwaterbeschermings-gebied	Boringsvrije zone Roerdalslenk	Boringsvrije zone Venloschol
Verbod	Ja, als daardoor de beschermende werking van slecht doorlatende bodemlagen kan worden aangetast	Ja, als daardoor de beschermende werking van slecht doorlatende bodemlagen kan worden aangetast	Ja, als daardoor de beschermende werking van de Bovenste Brunssumklei kan worden aangetast	Ja, als daardoor de beschermende werking van slecht doorlatende bodemlagen kan worden aangetast
Verbod geldt niet voor	- Waterwinning drinkwaterproductie - Boorputten ten behoeve van het grondwaterbeheer - Bodemsanering - Bodemonderzoek	- Waterwinning drinkwaterproductie - Boorputten ten behoeve van het grondwaterbeheer - Bodemsanering - Bodemonderzoek	- Waterwinning drinkwaterproductie - Boorputten ten behoeve van het grondwaterbeheer - Bodemsanering - Bodemonderzoek - Onttrekkingen voor uitsluitend menselijke consumptie	- Waterwinning drinkwaterproductie - Boorputten ten behoeve van het grondwaterbeheer - Bodemsanering - Bodemonderzoek - Onttrekkingen voor uitsluitend menselijke consumptie
Omgevingsvergunning mogelijk?	nee	ja	nee	ja

Paragraaf 4.3.7 Afvalwater

Afvalwater wordt gedefinieerd in bijlage I, onderdeel A, van de Omgevingswet: alle water waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

Artikel 4.41 Beoordelingsregel omgevingsvergunning

Met schadelijke stoffen wordt in dit artikel in ieder geval de gevaarlijke stoffen in bijlage III van deze verordening bedoeld.

Naast de definitie die het Besluit activiteiten leefomgeving aan 'gevaarlijke stoffen' geeft, acht de provincie tevens de stoffen op de lijst Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) van het RIVM schadelijk. Er zijn diverse wetten en (internationale) verdragen die verschillende stoffen als schadelijk bestempelen. Deze lijst van het RIVM bundelt al deze stoffen in één lijst. De ZZS-lijst is hier te vinden: <https://rvszoekstelsysteem.rivm.nl/ZZSlijst/TotaleLijst>

Paragraaf 4.3.9 Infrastructuur

Art. 4.46 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

Onder gebruikelijke onderhoudswerkzaamheden wordt het onderhoud verstaan dat nodig is om de weg, spoorweg, vaarweg, parkeerplaats of ander terrein dat openstaat voor gemotoriseerd verkeer in de bestaande vorm en omvang in stand te houden voor de daarvoor bestemde functie.

Paragraaf 4.3.12 Meststoffen

Art. 4.56 Perioden voor meststoffen

De landelijke regels voor het op of in de bodem brengen van meststoffen staan in paragraaf 4.116 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor het gebruik in waterwingebieden en een deel van grondwaterbeschermingsgebieden gelden deze landelijke regels, met een beperkte aanscherping voor wat betreft de periode waarin de meststoffen niet mogen worden aangewend. De landelijke regels verschillen naar gelang de soort dierlijke mest, de grond en het gebruik van de grond:

- vaste mest of drijfmest
- op kleigrond/veengrond of op zandgrond/lössgrond
- op bouwland of op grasland

In artikel 4.1187 van het Besluit activiteiten leefomgeving is de periode waarin vaste mest niet op of in de bodem mag worden gebracht geregeld en in artikel 4.1188 de periode waarin drijfmest niet op of in de bodem mag worden gebracht. Voor wat betreft drijfmest zijn de regels voor waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden identiek aan die van Besluit activiteiten leefomgeving. Er is dus geen aanscherping. Voor vaste mest kent het Besluit activiteiten leefomgeving de hoofdregel dat van 1 september tot en met 31 januari geen vaste mest op of in de bodem mag worden gebracht (artikel 4.1187, eerste lid), maar er zijn een aantal uitzonderingen op die hoofdregel, onder andere voor bouwland op kleigrond (geen verbodsperiode) en grasland op kleigrond (kortere verbodsperiode). Deze uitzonderingen staan in artikel 4.1187, tweede lid. Deze uitzonderingen gelden niet voor de waterwingebieden en een deel van grondwaterbeschermingsgebieden. Dat betekent dat vaste mest in die gebieden nooit tussen 1 september tot en met 31 januari op of in de bodem mag worden gebracht.

Deze aanscherping geldt voor alle waterwingebieden en voor een deel van de grondwaterbeschermingsgebieden, namelijk:

- Alle freatische grondwaterbeschermingsgebieden
- De niet-freatische grondwaterbeschermingsgebieden die liggen binnen het Nationaal landschap Zuid-Limburg.

Freatische grondwaterbeschermingsgebieden zijn gebieden waar het grondwater zich rechtstreeks onder het oppervlak bevindt in een watervoerende laag, zonder een ondoorlatende laag erbovenop. De voeding gebeurt hier rechtstreeks door het insijpelen van hemelwater en/of oppervlaktewater.

Niet-freatische grondwaterbeschermingsgebieden zijn gebieden waarin het grondwater zich in een watervoerende laag bevindt die aan de bovenzijde wordt afgesloten door een ondoorlatende laag. Niet-freatisch grondwater bevindt zich dus meestal dieper in de bodem.

Paragraaf 4.3.14 Overige milieubelastende activiteiten

Deze paragraaf is een zoveel mogelijk beleidsneutrale omzetting van de volgende bepalingen van de Omgevingsverordening Limburg 2014:

1. Verbod om in waterwingebied een inrichting op te richten;
2. Verbod om in grondwaterbeschermingsgebied een inrichting van bepaalde typen op te richten;
3. Verbod om in waterwingebied een bestaande inrichting te veranderen indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die verandering nadelige gevolgen kan hebben voor het grondwater met het oog op de waterwinning.

De Omgevingswet hanteert niet meer het begrip 'inrichting'. Daarvoor in de plaats is het begrip 'milieubelastende activiteit' gekomen. Milieubelastende activiteiten zijn als zodanig aangewezen in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Zoals in de Omgevingsverordening Limburg 2014 het oprichten van alle inrichtingen zoals aangewezen in het Activiteitenbesluit milieubeheer onder het verbod in waterwingebied vielen, valt nu in principe het nieuw gaan verrichten van alle in Besluit activiteiten leefomgeving aangewezen milieubelastende activiteiten. Om de regel zoveel mogelijk beleidsneutraal om te zetten is het verbod beperkt tot milieubelastende activiteiten die bedrijfsmatig en locatiegebonden worden verricht (artikel 4.59, eerste lid). Daarmee zijn twee belangrijke criteria van het inrichtingsbegrip overgenomen. Bovendien geldt het verbod niet voor reeds bestaande milieubelastende activiteiten die onder de werkingssfeer van de Omgevingsverordening Limburg 2014 werden en mochten worden uitgevoerd (artikel 4.60, tweede lid). Hiermee blijven bestaande legale inrichtingen toegestaan.

Voor grondwaterbeschermingsgebieden is de lijst van verboden inrichtingen omgezet naar een lijst van verboden milieubelastende activiteiten. Deze lijst is opgenomen in **bijlage V** bij de verordening. Artikel 4.60, derde lid, verwijst naar die bijlage. Voor ander milieubelastende activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden geldt een meldingsplicht.

Afdeling 4.4 Regels over activiteiten: grondwaterverontreiniging

De regels met betrekking tot grondwaterverontreinigingen zijn:

1. beoordelingsregel voor grondwateronttrekkingen (paragraaf 4.2.3);
2. regels voor de activiteit graven in de verzadigde zone van de bodem met een kwaliteit boven de signaleringsparameter beoordeling grondwatersanering, als bedoeld in bijlage Vd bij artikel 4.12a van het Besluit kwaliteit leefomgeving, als het poriënverzadigd bodemvolume waarin wordt gegraven meer is dan 100 kubieke meter; (paragraaf 4.4.3)
3. regels voor de activiteit grondwatersanering (paragraaf 4.4.4.).

De beoordelingsregel bedoeld onder 1. is opgenomen in Afdeling 4.2 waar de instructieregels zijn opgenomen met betrekking tot het onderwerp grondwater. De beoordelingsregel richt zich tot het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning voor het onttrekken van grondwater (dagelijks bestuur van het waterschap; GS als zij bevoegd

gezag zijn voor de vergunning; in uitzonderingsgevallen B&W). De beoordelingsregel geldt niet als de onttrekking vergunningvrij is. In art. 4.10 van de verordening zijn vrijgesteld van de vergunningplicht: onttrekkingen buiten een bufferzone verdrogingsgevoelige natuurgebieden voor het aanleggen of hebben van een open bodemenergiesysteem waarbij de onttrekken hoeveelheid grondwater niet meer is dan 10 m³ per uur.

De regels bedoeld onder 1. en 2 zijn regels voor activiteiten en gelden rechtstreeks voor een ieder die deze activiteiten uitvoert.

De regels bedoeld onder 1., 2. en 3. gelden niet als op grond van de Invoeringswet Omgevingswet overgangsrecht van toepassing is (kortgezegd blijft de Wbb dan gelden). Er is overgangsrecht voor historische verontreinigingen (kortgezegd: spoed vastgesteld of saneringsplan bij GS ingediend), maar ook voor nieuwe gevallen (zorgplichtgevallen) ontstaan tussen 1-1-1987 en 1-1-2022. Daarvoor blijven art. 13, 27 en 95 Wbb van kracht en handhaafbaar (ook als de verontreiniging pas op of na 1-1-2022 wordt ontdekt). Voor deze nieuwe gevallen geldt de omgevingsverordening dus ook niet.

Omdat de regels alleen gelden voor activiteiten binnen aangewezen contouren grondwaterverontreiniging betekent dit in de praktijk, dat de regels alleen voor een deel van de historische verontreinigingen gelden (ernst, geen spoed) en niet voor nieuwe gevallen ontstaan op of na 1 januari 2022. Op die laatste categorie zijn wel de in de Omgevingswet opgenomen zorgplichten van toepassing, specifiek artikel 2.11 Bal (specifieke zorgplicht bij milieubelastende activiteiten die in hoofdstuk 3 van het Bal zijn aangewezen)

De regels bedoeld onder 1., 2. en 3. gelden alleen binnen een 'contour grondwaterverontreiniging'. Deze contouren van bekende grondwaterverontreinigingen zullen bij de verordening worden aangewezen als geometrisch informatieobject.

Begrip 'grondwatersanering'

In het Besluit activiteiten leefomgeving is de volgende definitie van grondwatersanering opgenomen: 'het beheren, beperken of ongedaan maken van verontreiniging van het grondwater'.

In artikel 4.12a van het Besluit kwaliteit leefomgeving is de volgende instructieregel opgenomen 'Bij de beoordeling of als maatregel in een waterbeheerprogramma, een regionaal waterprogramma of het nationale waterprogramma een grondwatersanering van historische grondwaterverontreiniging nodig is, wordt rekening gehouden met de signaleringsparameters voor grondwaterkwaliteit, bedoeld in bijlage Vc.' (Vc is hernoemd tot Vd)

Begrip 'vitale ondergrondse infrastructuur' (art. 4.63, lid 4, 4.64, lid 3, 4.65, lid 3, 4.66) Hierover zegt de Nota van toelichting bij het Aanvullingsbesluit bodem: 'De informatieplicht is niet van toepassing als het graven in bodem plaatsvindt in verband met een spoedreparatie van vitale ondergrondse infrastructuur. Hierbij moet gedacht worden aan het herstellen van gasleidingen en (drink)waterleidingen in geval van lekkages of het herstellen van een kabelbreuk (elektriciteit, glasvezels et cetera)' (bron: Nota van toelichting Aanvullingsbesluit bodem pag. 89).

Hoofdstuk 5 Gesloten stortplaatsen

Afdeling 5.1 Regels over activiteiten

De Wet milieubeheer bevat in de artikelen 8.47 tot en met 8.51 een regeling voor stortplaatsen waar op of na 1 september 1996 afvalstoffen zijn gestort (ook wel de 'Leemtewet-stortplaatsen' genoemd). Als deze stortplaatsen gesloten worden geven Gedeputeerde Staten een formele sluitingsverklaring af. Ook met de inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft deze regeling voorsnog in de Wet milieubeheer staan. Om te waarborgen dat in, op, onder of boven een gesloten stortplaats geen activiteiten plaatsvinden die schadelijk kunnen zijn voor de instandhouding van de nazorgvoorzieningen (of activiteiten die bijvoorbeeld de controle van de voorzieningen bemoeilijken) was in bijlage I, onderdeel B, artikel 1, onder c, van het oude Besluit omgevingsrecht (Bor) bepaald dat inrichtingen in, op, onder of over een gesloten stortplaats omgevingsvergunningplichtig waren. In artikel 3.4 van het Bor was bepaald dat Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag voor die omgevingsvergunning waren. In artikel 7.9 van de Regeling omgevingsrecht (Mor) waren de indieningsvereisten voor de aanvraag voor de omgevingsvergunning opgenomen. Onder het regime van de Wet milieubeheer/Wabo waren alleen activiteiten die werden uitgevoerd binnen een inrichting omgevingsvergunningplichtig. Omdat ook handelingen die worden uitgevoerd buiten een inrichting schadelijk konden zijn voor de nazorgvoorzieningen van een gesloten stortplaats, was in de Omgevingsverordening Limburg 2014 in artikel 7.3.1 een verbod voor dergelijke activiteiten buiten inrichtingen opgenomen. Gedeputeerde Staten konden ontheffing van dat verbod verlenen.

Onder de Omgevingswet is het onderscheid tussen inrichtingen en handelingen buiten inrichtingen verdwenen. Er is hoe dan ook geen wettelijke bepaling meer op grond waarvan een activiteit die wordt uitgevoerd op een gesloten stortplaats altijd omgevingsvergunningplichtig is. Uit het Bal kan weliswaar voortvloeien dat een activiteit vergunningplichtig is, maar dat staan dan los van de vraag of die activiteit op een gesloten stortplaats plaatsvindt. Uit de Nota van toelichting bij het Invoeringsbesluit blijkt dat het een bewuste keuze van de wetgever is geweest om activiteiten op een gesloten stortplaats niet automatisch vergunningplichtig te maken. Indien een provincie een vergunningplicht voor een activiteit op een stortplaats wenselijk acht, dient zij dat zelf in de omgevingsverordening te regelen. De bevoegdheid om een vergunningplicht in te voeren voor een milieubelastende activiteit is geregeld in artikel 2.15 van het Bal. Op grond van dat artikel kan een verbod in de omgevingsverordening worden gesteld om een milieuactiviteit zonder omgevingsvergunning te verrichten, ook al is die activiteit op grond van de landelijke regels niet vergunningplichtig. Activiteiten die niet in het Bal zijn aangewezen als milieubelastende activiteit kunnen ook schadelijk zijn voor de nazorgvoorzieningen. Ook daarvoor kan in de omgevingsverordening een omgevingsvergunningplicht worden ingesteld. Die bevoegdheid vloeit voort uit artikel 5.4 van de Omgevingswet.

Voor de regeling in de nieuwe Omgevingsverordening is de regeling van artikel 7.3.1 van de oude omgevingsverordening als basis genomen. De vergunningplicht geldt voor alle activiteiten in, op, onder of boven een gesloten stortplaats die niet plaatsvinden ter

uitvoering van het voor de stortplaats geldende nazorgplan, als die activiteiten nadelige gevolgen kunnen hebben voor de nazorgvoorzieningen van de stortplaats. Dat is dus ongeacht of de activiteit in het Bal is aangewezen als milieubelastende activiteit. Ook het nalaten van activiteiten indien daardoor de instandhouding van de nazorgvoorzieningen belemmerd kan worden of de nazorgvoorzieningen beschadigd kunnen worden.

De regeling geldt slechts voor een beperkt aantal stortplaatsen, namelijk de stortplaatsen waar op of na 1 september 1996 nog afvalstoffen zijn gestort. Dat zijn in Limburg de zeven stortplaatsen, inclusief twee baggerspecielocaties, die in het eerste lid van het artikel genoemd zijn. De regeling gaat pas gelden voor deze stortplaatsen als Gedeputeerde Staten een sluitingsverklaring hebben afgegeven. Zo lang de stortplaats nog in gebruik is als stortplaats geldt de omgevingsvergunning. Van de zeven genoemde stortplaatsen is op dit moment alleen voor de bedrijfsgebonden stortplaats Louisegroeve te Sittard-Geleen een sluitingsverklaring afgegeven.

Op de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het verrichten van activiteiten in, op, onder of over een gesloten stortplaats, beslissen in principe Gedeputeerde Staten. Alleen bij een aanvraag om een omgevingsvergunning die betrekking heeft op meerdere activiteiten kan het voorkomen dat Burgemeester en Wethouders op de meervoudige aanvraag beslissen. Dit volgt uit artikel 4.6, eerste lid, onder f, van het Omgevingsbesluit.

Hoofdstuk 6 Geluid

Stiltegebieden algemeen

1. Inleiding en aanleiding

Op grond van artikel 2.18 eerste lid, onder b, van de Omgevingswet berust bij het provinciebestuur de taak om geluid in stiltegebieden te voorkomen of te beperken. Aan deze provinciale taak is in artikel 7.11, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit kwaliteit leefomgeving de verplichting gekoppeld om in de omgevingsverordening regels op te nemen over het voorkomen of beperken van geluidbelasting in bij de omgevingsverordening aangewezen gebieden.

In de Omgevingsverordening Limburg 2014 waren alleen rechtstreeks werkende regels voor activiteiten in stiltegebieden opgenomen. Deze regels zijn nu opgenomen in afdeling 6.3. Een verschil is dat de regels voor stiltegebieden in Omgevingsverordening Limburg 2014 alleen betrekking hadden op activiteiten buiten inrichtingen, hetgeen samenhangt met de wettelijke grondslag destijds (artikel 1.2, tweede lid, Wet milieubeheer). Door het vervallen van het begrip 'inrichting' onder de Omgevingswet is ook het onderscheid binnen/buiten inrichtingen vervallen. Een ander verschil is dat de Omgevingsverordening Limburg 2014 bepaalde dat Gedeputeerde Staten van sommige verbodsbepalingen ontheffing konden verlenen. In de systematiek van de Omgevingswet is die ontheffing een omgevingsvergunning geworden.

Nieuw is dat in de Omgevingsverordening Limburg 2021 naast regels voor activiteiten ook instructieregels zijn opgenomen over fysieke doelstellingen in gemeentelijke omgevingsplannen, die daarmee bijdragen aan het beschermen van de stilte in die gebieden en de ambities in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg.

2. Beperken geluidbelasting

Het algemene uitgangspunt is dat verstoring van de stilte voorkomen moet worden, uitgedrukt in een 24-uursgemiddeld geluidsniveau LAeq,24h van ten hoogste 40 dB(A). Door middel van (instructie)regels willen we een significante toename van de geluidbelasting in een stiltegebied voorkomen, anders dan als gevolg van gebiedseigen activiteiten. Daarmee wordt het natuurlijk stille karakter van deze gebieden behouden en geven we invulling aan standstill, hetgeen wordt beoogd in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg met de keuze om 'deze gebieden ook stil te laten blijven'.

De rechtstreeks werkende regels over activiteiten zijn opgesteld om een toename van geluid en daarmee de verstoring van de stilte te voorkomen. We doen dit vanuit de samenhang met de andere functies van het gebied, zoals natuur, landbouw, stille vormen van recreatie en buitengebied.

De geluidbelasting in een stiltegebied wordt in hoofdzaak bepaald door de natuurlijke achtergrondgeluiden (ritselende bladeren, vogels, e.d.). Echter vanuit de andere functies van het gebied kan sprake zijn van geluiden die het gevolg zijn van in het gebied passende activiteiten, ook indien zij door mensen worden veroorzaakt, en die in beginsel niet haaks op het karakter van het stiltegebied staan. Dit noemen we gebiedseigen activiteiten. Daartoe

rekenen we normale werkzaamheden die nodig zijn in verband met de uitoefening van het agrarisch bedrijf, met bosbouw of met het beheer van het gebied of daarin aanwezige bouwwerken. Geluid afkomstig van normale, gangbare werkzaamheden beschouwen we als gebiedseigen geluiden. Daartoe rekenen we ook het bijbehorende (gemotoriseerd) verkeer op de daarvoor openstaande wegen en terreinen. Activiteiten waarvan een grote (meer dan 30% toename) verkeersaantrekkende werking uitgaat worden als niet-gebiedseigen beschouwd. Onder een grote verkeersaantrekkende werking wordt een toename van meer dan 30% verstaan, een toename van meer dan 1 dB door de verkeersaantrekkende werking. Hierdoor is er sprake van een toename van de geluidsbelasting van het wegverkeer in het stiltegebied en dus sprake van extra verstoring.

Stiltegebieden artikelsgewijze toelichting

Afdeling 6.1 Algemeen

Artikel 6.1 Aanduiding stiltegebieden

Door middel van artikel 1.2 van de omgevingsverordening zijn de stiltegebieden aangewezen. De geometrische begrenzing is vastgelegd in bijlage II, artikel 1.1. In artikel 6.1 is bepaald dat de ligging van stiltegebieden duidelijk kenbaar wordt gemaakt door het plaatsen van borden aan de randen van de gebieden bij wegen die toegang geven tot die gebieden. Het model van de borden is landelijk vastgesteld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV 1990). Het gaat om de borden 'stiltegebied' (RVV L306b) en 'einde stiltegebied' (RVV L306e).

Afdeling 6.2 Instructieregels stiltegebieden

De instructieregels in artikel 6.3 richten zich tot het bevoegd gezag (gemeenten) om bij het maken van een omgevingsplan de aanwezigheid en de bescherming van in artikel 6.2 vermelde kernkwaliteiten in acht te nemen.

Deze kernkwaliteiten kennen een relatie tot de Provinciale Omgevingsvisie Limburg. Het stille karakter van de gebieden heeft een positief effect op het welzijn en gezondheid van bezoekers, hetgeen een van de bredere doelstellingen is in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg. Het draagt ook bij aan de belevingswaarde van landschap en natuur.

Limburg heeft verschillende vormen van relatief rustige en stille gebieden die uit de ambities voor natuur en landschap in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg spreken. Denk aan (nieuwe) stadsnatuur en vergroening van stadlandzones, uitbreiding van bos en nieuwe natuur door biodiversiteitsdoelen en klimaatmaatregelen in het buitengebied. Bij stiltegebieden gaat het om robuuste en van oudsher stille gebieden in een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving.

Afdeling 6.3 Regels over activiteiten in stiltegebieden

In de omgevingsverordening is aangegeven voor welke activiteiten een verbod geldt en welke activiteiten alleen met een omgevingsvergunning mogen worden verricht. Tevens is aangegeven welke activiteiten zijn vrijgesteld.

Artikel 6.5 Toepassingsbereik

Afdeling 6.3 is van toepassing op activiteiten die ervoor kunnen zorgen dat de ervaring van natuurlijke geluiden in een stiltegebied worden verstoord. In artikel 6.6 zijn vergunningplichten opgenomen voor activiteiten binnen stiltegebieden die storende geluiden kunnen produceren.

Tweede lid, onder b: Het uitoefenen van gangbare werkzaamheden voor het agrarisch bedrijf, bosbouw of beheer van het gebied of daarin aanwezige bouwwerken en het ten behoeve daarvan gebruik van lawaaiige toestellen, staat de Omgevingsverordening toe. We beschouwen dit als gebiedseigen geluiden en hiervoor hoeft geen vergunning te worden gevraagd.

Voor de normale uitoefening van de agrarische bedrijfsvoering is het gebruik van knalapparatuur in faunabeheer of schadebestrijding toegestaan. Hiertoe wordt echter niet de categorie van omroepinstallaties gerekend, bijvoorbeeld een geluidssysteem met alarmgeluiden van spreeuwen of de roep van roofvogels. Deze categorie is vergunningplichtig.

Als het om activiteiten gaat met een niet-gebiedseigen geluid, spreken we van gebiedsvreemd geluid, waarvoor wel vergunning kan worden gevraagd. Bij gebiedsvreemd geluid wordt bijvoorbeeld gedoeld op het opsporen of ontginnen van in de bodem aanwezige stoffen, het omzagen en kappen van bomen anders dan voor bosbouwkundig onderhoud, het aanleggen van buisleidingen voor het transport van stoffen, dwars door een stiltegebied heen, het rijden met motorvoertuigen over niet voor deze voertuigen openstaande wegen of het gebruiken van geluidsapparatuur.

Artikel 6.6 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

De regels in afdeling 6.3 in de Omgevingsverordening Limburg zijn erop gericht dat mensen stilte kunnen ervaren en geluidgevoelige fauna beschermd wordt.

Tweede lid: Het houden van of deelnemen aan een toertocht of wedstrijd voor motorvoertuigen of bromfietsen is in stiltegebieden verboden. Dit zijn namelijk lawaaiige activiteiten die te vermijden zijn en alleen in uitzonderlijke gevallen, als omschreven in artikel 6.5 tweede lid, onder c, worden toegestaan. Kenmerkend voor een toertocht of wedstrijd is dat het een georganiseerde activiteit is volgens een vooraf aangegeven route.

Derde lid, onder b: Elke eerste maandag van de maand om 12.00 uur gaat het luchtalarm 1 minuut en 26 seconden af. Dit luchtalarm is een test van de overheid. In geval van nood gaat dit luchtalarm af als waarschuwing. Deze activiteiten mogen ook zonder omgevingsvergunning plaatsvinden in een stiltegebied.

Vierde lid: Een remotely piloted aircraft (RPA), ook wel drone genoemd, kan ingezet worden bij het opsporen van personen die illegale (eventuele milieubelastende) activiteiten in stiltegebieden verrichten. Ook kan een drone gebruikt worden voor het snel en veilig verkrijgen van informatie over een brand of ander dreigend gevaar. Dit gebruik is vrijgesteld van het verbod.

Vijfde lid, onder b: De jacht is grotendeels uitgezonderd van het verbod in dit artikel, vanwege de uitzonderingen voor deze categorie in artikel 6.5. Jagen door de fauna- of wildbeheereenheid valt onder de uitzondering voor het beheer van het gebied. Jagen in het kader van de schadebestrijding door dieren valt onder de uitzondering voor land- en tuinbouw.

Hoofdstuk 7 Landschappen

Groenblauwe mantel (Afdeling 7.3)

De beschermingsregimes van de huidige Zilvergroene natuurzone en de huidige Bronsgroene landschapszone komen in de omgevingsverordening sterk overeen. Ook in gebruik van deze gebieden (veelal agrarisch, grondgebonden landbouw) is weinig verschil (dit in tegenstelling tot de Goudgroene natuurzone waar het natuurbelang prevaleert). Het enige wat er verandert is dat ook voor de (voormalige) bronsgroene natuurzone inzichtelijk moet worden gemaakt wat de betekenis van een ontwikkeling in een 'plangebied' is voor de natuurwaarden in aangrenzende gebieden van het Natuurnetwerk Limburg. Dit wordt in de vigerende verordening ook gevraagd voor de Zilvergroene natuurzone. Belangrijk is ons te realiseren dat dit niet meer is dan een motiveringsplicht en geen gebodsbepaling. De verwachting is dat deze motiveringsplicht in veel situaties weinig extra inspanning (motivering) vergt omdat verbindings- of bufferfuncties niet geraakt worden. De samenvoeging van de twee zones sluit aan bij de wens tot harmonisatie van de naamgeving van natuurzonerings vanuit de Omgevingswet. Specifiek voor glastuinbouw is er in de vigerende Omgevingsverordening beleid geformuleerd gekoppeld aan de Zilvergroene natuurzone en Bronsgroene landschapszone.

In de herziening van de Omgevingsverordening wordt dit beleid met de naamsverandering in de Groenblauwe mantel niet anders. Verder is in navolging van POVI als kernkwaliteit toegevoegd: ruimte voor water en strategische waterberging in de laagten en beekdalen.

Hoofdstuk 8 Natuurgebieden

Hoofdstuk 9 Flora en fauna

Hoofdstuk 10 Landbouw

Hoofdstuk 11 Cultureel erfgoed

Afdeling 11.1 Instructieregels monumentale en beeldbepalende gebouwen

Artikel 11.1 Herbenutting van monumentale en beeldbepalende gebouwen

Dit artikel betreft een motiveringsplicht voor omgevingsplannen inzake de herbenuttingsmogelijkheden van leegstaande monumentale en beeldbepalende gebouwen. Het doel van de instructieregel is de stimulering van de herbenutting van leegstaande monumentale en beeldbepalende gebouwen.

Zowel in het stedelijk gebied als landelijk gebied hebben we steeds vaker te maken met leegstaande of leegkomende bebouwing. Daarbij gaat het vaak om leegstaande woningen, bedrijfsgebouwen, kantoren, agrarische bebouwing, scholen, winkels etc. Een aspect dat daarbij onze bijzondere aandacht heeft is de leegstand van monumentale en beeldbepalende gebouwen en het zoeken van herbenuttingsmogelijkheden voor dit soort bijzondere gebouwen.

In bijlage I bij deze verordening is de volgende omschrijving van monumentale gebouwen opgenomen: 'monumentale gebouwen: de op grond van de Erfgoedwet aangewezen beschermde monumenten (rijksmonumenten), en de in een omgevingsplan opgenomen gebouwen van plaatselijk of regionaal belang'. Beeldbepalende gebouwen zijn in bijlage I omschreven als 'gebouwen met historische karakteristieken of deel uitmakend van een beschermd stads- of dorpsgezicht'. Het begrip 'stads- en dorpsgezichten' is omschreven in bijlage I bij de Omgevingswet

Herbenutting van monumentale en beeldbepalende gebouwen kan bijdragen aan de instandhouding van de betreffende gebouwen zelf, maar ook aan het behoud of verbeteren van het woon- en leefklimaat in de steden en dorpen waar dit aan de orde is. De opgave in artikel 11.1 bevat een inspanningsverplichting voor gemeenten. Deze houdt in dat bij nieuwe ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld kantoren, woningbouw, bedrijventerreinen, detailhandel, land- en tuinbouw, vrije tijdseconomie/verblijfsaccommodaties in eerste instantie naar leegstaande monumentale en, indien dit geen resultaat heeft, vervolgens naar leegstaande beeldbepalende gebouwen wordt gekeken en deze ook zoveel mogelijk hiervoor worden benut. Bij nieuwe ontwikkelingen gaat het niet alleen om nieuwbouw, uitbreiding en herstructurering van terreinen of bebouwing, maar ook om functiewijzigingen waarbij de nieuwe functie in een gebouw wordt ondergebracht.

Waar het gaat om het zoeken naar herbenuttingsmogelijkheden kent artikel 11.1 een nadrukkelijke voorkeursvolgorde: eerst komen de leegstaande monumentale gebouwen voor (een beoordeling op de mogelijkheid van) herbenutting in aanmerking en wanneer dit geen resultaat oplevert, de leegstaande beeldbepalende gebouwen.

De vraag binnen welk gebied naar leegstaande monumentale of beeldbepalende gebouwen gezocht moet worden, wordt bepaald door de functie van het gebouw en het verzorgingsgebied. In beginsel is het voldoende dat binnen de eigen gemeentegrens naar eventuele mogelijkheden wordt gezocht. In voorkomende gevallen - bijvoorbeeld als de

nieuwe functie een regionaal verzorgingsgebied heeft- dient ook naar mogelijkheden buiten de eigen gemeentegrens te worden gekeken. De Provincie is graag bereid om in voorkomende gevallen mee te denken over maatregelen die noodzakelijk zijn om een monumentaalgebouw of locatie geschikt te maken voor een andere functie. Verder zijn voorkomende rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten uiteraard te raadplegen in de Erfgoedkaart Limburg welke ontwikkeld is door de gemeenten in Limburg en de Provincie Limburg.

Bij de beoordeling van een ruimtelijk plan wordt door de Provincie tevens bekeken op welke wijze de gemeente invulling heeft gegeven aan haar inspanningsverplichting met betrekking tot het zoeken naar herbenuttingsmogelijkheden voor leegstaande monumentale en beeldbepalende gebouwen.

Hoofdstuk 12 Wonen, werken en recreëren

Afdeling 12.1 Instructieregels

Paragraaf 12.1.1 Wonen

Artikel 12.1 Instructieregels nieuwe planvoorraad wonen

Artikel 12.1, onder a: een plan dient te voldoen aan de van toepassing zijnde inhoudelijke thema's zoals opgenomen in de provinciale omgevingsvisie.

Artikel 12.1, onder b: het onderzoek is onafhankelijk en wordt in opdracht van de gemeente of regio uitgevoerd. Als bron wordt in ieder geval gebruik gemaakt van data uit het Dataportaal van de Provincie: Centraal Vastgoed Register Wonen, Plancapaciteitsmonitor en Progneff. Waarbij we de woonbehoefte minimaal prognosticeren voor 2030 (met doorkijk naar 2040) en de woonbehoefte minimaal prognosticeren naar eigendom (huur, vrijesector huur, koop) en type (grondgebonden, appartement (met lift), levensloopbestendige woning) en huishoudenssamenstelling. Eventueel ook naar prijsklasse conform PCM categorieën. Een actueel onderzoek betreft een onderzoek waarvan de resultaten bij voorkeur niet ouder zijn dan 2 jaar, doch in het uiterste geval niet ouder zijn dan 4 jaar. Van belang is dat de resultaten zijn geactualiseerd aan de hand van recente data (zie toelichting lid b) en waarbij de resultaten onderbouwen dat er sprake is van kwalitatieve en kwantitatieve behoefte. In de Limburgse Agenda Wonen wordt ingegaan op de Limburgse kwalitatieve en kwantitatieve behoefte. Kwalitatieve behoefte heeft onder de huidige demografische en marktomstandigheden meer belang dan de kwantitatieve behoefte. Om ook de kwantitatieve behoefte op peil te brengen zijn artikel 12.1, onder e. en artikel 12.2 geformuleerd die sturen op het gebruik van de functies wonen, binnen afzienbare tijd.

Artikel 12.1, onder c: de provincie Limburg is onderverdeeld in de drie regio's Noord, Midden en Zuid. Het is aan de regio om afspraken te maken over de wijze van bereiken van overeenstemming. Deze afspraken worden regionaal gemaakt en regionaal nageleefd. Een actueel voorbeeld van deze afspraken betreft de regionale structuurvisies of woonvisies en ondersteunende overlegvormen. De regio Zuid-Limburg maakt desgewenst afspraken over de bevoegdheden van de subregio's: Maastricht Heuvelland, Westelijke Mijnsteek en Parkstad Limburg. Waarbij Parkstad vanwege de status van de subregio Parkstad Limburg/ bestuurscommissie, deze subregio met gemeenten afspraken maakt over de verdeling van bevoegdheden tussen gemeenten en de stadsregio.

Artikel 12.1, onder d: hiermee wordt bedoeld op de plancapaciteitsmonitor en zijn eventuele opvolgers. Gemeenten dienen de plannen in de plancapaciteitsmonitor (of de opvolger daarvan) op te nemen en actueel te houden. In overleg met gemeenten wordt constant gewerkt aan het vinden van verbeterpunten en het vergemakkelijken van het bijhouden van de data.

Artikel 12.1, onder e: elk nieuw omgevingsplan legt bij vaststelling van het plan in de planregels de voorzienbaarheid vast, samen met de termijn waarbinnen de functie wonen zal worden herzien met als gevolg, voortzetting of toedeling van een andere passende functie.

De gewenste realisatietermijn betreft 5 jaar. Indien de functie wonen niet is gerealiseerd binnen deze 5 jaar, dan wordt de functie heroverwogen en indien niet (meer) passend bij de actuele behoefte, vindt de toedeling van een andere functie plaats. De termijn van 5 jaar is voor het overgrote merendeel van de woningbouwinitiatieven uitvoerbaar. Het is aan burgemeesters en wethouders om in de planregels van het omgevingsplan op een voor de betreffende gemeente passende wijze de voorzienbaarheid/moment van heroverweging, 5 jaar, in de planregels op te nemen.

Artikel 12.2 Instructieregels bestaande planvoorraad wonen

Dit artikel is opgenomen om parallel aan de realisatietermijn van nieuwe omgevingsplannen voor de functie wonen, ook de bestaande planvoorraad wonen te heroverwegen en desnoods te actualiseren door deze voort te zetten of te schrappen.

In de regionale structuurvisies wonen zijn deze afspraken reeds door de gemeenten vastgelegd. Met dit artikel ondersteunen wij gemeenten en zorgen we voor één datum waarop alle gemeenten 'de klokken gelijk zetten'. De eerste actualisatie dient plaats te hebben gevonden vóór 1 januari 2025 en heeft betrekking op alle functies wonen die nog niet zijn gerealiseerd, waarvan de toedeling dateert van voor 1 januari 2015.

Voor deze ijkdatum is gekozen omdat de omgevingsverordening 2014 op 16 januari 2015 in werking is getreden. In de omgevingsverordening 2014 was de noodzaak voor actuele planvoorraad voor het eerst opgenomen. Destijds werd de actualisatieplicht ondersteund door de wettelijke 10 jarige actualisatieplicht voor bestemmingsplannen. Onder de Omgevingswet is er geen wettelijke periodieke actualisatieplicht voor omgevingsplannen meer. Het belang van actualisatie wordt wel onderschreven in de regionale structuurvisies Wonen, in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg en in de Limburgse Agenda Wonen 2020-2023.

De tweede actualisatie dient plaats te vinden voor 1 januari 2030. Dit betreft ook het jaar waarop alle gemeenten dienen te beschikken over een omgevingsplan dat voldoet aan de Omgevingswet. Dit houdt in dat in het omgevingsplan van 2029, in opvolging van de eerste actualisatie, 1) alle functies wonen die in 2025 zijn voortgezet en 2) alle functies wonen die tussen 2015 en 2021 zijn toegedeeld, worden heroverwogen.

Met deze actualisatieplicht in twee stappen, sturen we op planvoorraad die past bij de actuele kwalitatieve en kwantitatieve behoefte, welke tevens ook binnen afzienbare tijd wordt gerealiseerd en anders plaats maakt voor andere woningbouwplannen of functies.

(PM voorafgaand aan onderstaande toelichting nog algemene passage toevoegen over regionale bestuursafspraken in overleg met POVI-team en beleidsvelden kantoren, bedrijventerreinen en detailhandel).

Paragraaf 12.1.5 Vrijtijdseconomie

Artikel 12.6 Instructieregels toevoeging vestigingsmogelijkheden vrijetijdseconomie

Onder voorzieningen voor vrijetijdseconomie worden verstaan:

- voorzieningen voor verblijfsrecreatie zoals bungalowparken, kampeerterreinen, hotels, vakantiewoningen en -appartementen, bed & breakfasts en groepsaccommodaties alsmede overnachtingsplaatsen voor campers en jachthavens met overnachtingsmogelijkheden en dergelijke; en
- voorzieningen voor dagrecreatie zoals attractieparken, speeltuinen, dierenparken, bioscopen, golfbanen en dergelijke.

Bij nieuwe ontwikkelingen op het gebied van vrijetijdseconomie zijn de Limburgse principes zoals opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg van belang, waaronder het zorgvuldig omgaan met ruimte. Dit houdt in dat er ruimte is voor nieuwe goede plannen in combinatie met het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande voorraad, het terugdringen van leegstand en het schrappen van plannen die niet aansluiten op de vraag. Een actuele vraag-aanbodanalyse en een bedrijfsontwikkelingsplan zijn noodzakelijke elementen bij het onderbouwen van het toevoegen van een vestigingsmogelijkheid. Specifieke beleidslijnen voor vrijetijdseconomie zijn opgenomen in hoofdstuk 8 van de Provinciale Omgevingsvisie Limburg.

Paragraaf 12.1.6 Bewoning van recreatieverblijven en recreatieterreinen

Een nieuwe woonwijk wordt op een ander type locatie gepland dan een nieuw bungalowpark of kampeerterrein. Voor wonen is de afstand tot winkels, scholen en maatschappelijke voorzieningen heel belangrijk. In de Provinciale Omgevingsvisie Limburg is opgenomen dat wonen in beginsel alleen maar is toegestaan in bestaand bebouwd gebied. Bij een vakantiepark is juist de ligging buiten het bebouwd gebied van belang. Als een recreatieverblijf wordt gebruikt voor wonen of wanneer er een omvorming naar wonen plaatsvindt, leidt dat meestal tot een ongewenste toevoeging aan de woningmarkt op een verkeerde locatie. Als er vervolgens ter vervanging nieuwe recreatieverblijven bij komen in het landelijk gebied vindt extra verstening van het landelijk gebied plaats. Vanuit het Limburgs principe 'zorgvuldig omgaan met ruimte' zijn daarom de artikelen 12.7 en 12.8 opgenomen. Doel van deze artikelen is in een omgevingsplan vast te leggen dat er in een recreatieverblijf niet gewoond mag worden en dat een recreatieverblijf niet de functie wonen mag krijgen.

Er doen zich echter situaties voor waarin het verbod van artikel 12.8 te streng is, bijvoorbeeld in het geval van een vakantiewoning in of aansluitend aan een (dorps)kern. In dergelijke gevallen kunnen Gedeputeerde Staten maatwerk bieden door middel van toepassing van artikel 12.10.

In Limburg is op dit moment sprake van een aanzienlijk aantal recreatieterreinen dat niet meer vitaal genoeg is om nog succesvol als toeristisch bedrijf te functioneren. Om deze recreatieterreinen te revitaliseren of te saneren is geld nodig. Tegelijkertijd bestaat in Limburg nu ook een tekort aan huisvesting voor short-stay internationale werknemers, woonurgenden en statushouders.

Een oplossing hiervoor is het tijdelijk toestaan van de huisvesting van deze specifieke doelgroepen op te revitaliseren of te saneren recreatieterreinen via het toepassen van artikel 12.9. Daarbij gelden wel bepaalde voorwaarden (artikel 12.9 lid 1, a. tot en met d). Een van die voorwaarden is dat een deel van de inkomsten uit de tijdelijke huisvesting wordt gebruikt voor de revitalisering of sanering van het recreatieterrein.

(PM is het nodig hier op te nemen wat short-stay is? Is dat nog steeds maximaal negen maanden? Eventueel in Bijlage I Begripsbepalingen)

In de praktijk blijkt dat een gelijktijdig, gemengd verblijf van de groepen 'recreanten' en 'tijdelijke bewoners' op een bedrijfsmatig toeristisch-recreatief geëxploiteerd recreatieterrein vaak tot fricties leidt en tot bijvoorbeeld negatieve/lage beoordelingen van het recreatieterrein op boekingssites. Om (verdere) imagoschade voor zowel het voort te zetten individuele bedrijf als de regio te voorkomen, is als voorwaarde in artikel 12.9 opgenomen dat op een te revitaliseren recreatieterrein geen samenloop met een bedrijfsmatige toeristisch-recreatieve

exploitatie mag plaatsvinden. Hiermee wordt bedoeld dat als tijdelijke huisvesting plaatsvindt, er geen toeristisch-recreatieve exploitatie van het recreatieterrein mogelijk is, tenzij de tijdelijke huisvesting is voorzien op een volledig afgescheiden deel van het terrein met een eigen toegang.

Paragraaf 12.1.8 Na-ijlende effecten steenkoolwinning

Artikel 12.12 Instructieregel na-ijlende effecten steenkoolwinning

De voormalige steenkoolwinning in Zuid-Limburg leidt tot na-ijlende effecten, met name in de vorm van bodembeweging. Deze brengen mogelijk belemmeringen met zich mee in het gebruik van de fysieke leefomgeving, bijvoorbeeld in geval van verzakkingen. Het is van belang goed met deze risico's om te gaan.

In de Provinciale Omgevingsvisie Limburg is daarom de ambitie opgenomen dat de Provincie Limburg ernaar streeft negatieve effecten als gevolg van voormalige steenkoolwinning samen met haar partners te voorkomen, en daar waar deze optreden adequaat te handelen.

Om hier mede invulling aan te geven is een instructieregel opgenomen voor de gemeenten in de voormalige mijnbouwregio die bepaalt dat de motivering van een omgevingsplan dat het bouwen van een nieuw bouwwerk in deze gemeenten mogelijk maakt, beschrijft op welke wijze rekening is gehouden met de na-ijlende effecten van de voormalige steenkoolwinning.

De betreffende gemeenten kunnen daartoe gebruik maken van alle informatie over de na-ijlende effecten die beschikbaar is via het Informatiecentrum Nazorg Steenkoolwinning en de kaartviewer van Het Gegevenshuis in Landgraaf. Het betreft onder andere de onderzoeksrapporten en het kaartmateriaal van IHS die zijn opgesteld in het kader van het onderzoek naar de na-ijlende effecten van de steenkoolwinning, dat in opdracht van de minister van Economische Zaken en Klimaat is uitgevoerd en in december 2016 is gepubliceerd, en de vervolgonderzoeken die naar aanleiding hiervan door de regio (provincie en gemeenten) zijn uitgevoerd. In de onderzoeksrapporten wordt onder andere ingegaan op de mogelijke risico's van de na-ijlende effecten voor de regio. Deze zijn ruimtelijk vertaald in kaartmateriaal.

Hoofdstuk 13 Energie

Afdeling 13.1 Windenergie

Artikel 13.1 Instructieregel aanwijzing locaties voor windturbines / aanwijzing uitsluitingsgebieden windturbines

Afdeling 13.2 Zonne-energie

Artikel 13.2 Instructieregel zonnepanelen op daken

Gemeenten krijgen vanaf 1 januari 2022 met het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) de mogelijkheid om zonnepanelen op daken van gebouweigenaren te verplichten. De aankomende wijziging van het Bbl voor zonnepanelen op daken richt zich op utiliteitsgebouwen die niet onder de BENG-eisen (Bijna Energieneutrale Gebouwen) vallen. Om daadwerkelijk gebruik te maken van deze bevoegdheid specifiek voor het realiseren van zonnepanelen op nieuw te realiseren bedrijfsgebouwen, is deze instructieregel gericht op het *maximaal benutten* van het dakoppervlak voor de opwek van zonne-energie bij nieuw te realiseren bedrijfsgebouwen. Onder bedrijfsgebouwen verstaan wij, in lijn met de definitie van het Centraal Bureau voor de Statistiek, alle gebouwen bestemd voor bedrijfsmatig gebruik. Hieronder vallen o.a. bedrijfshallen en loodsen, kantoren, supermarkten en schoolgebouwen.

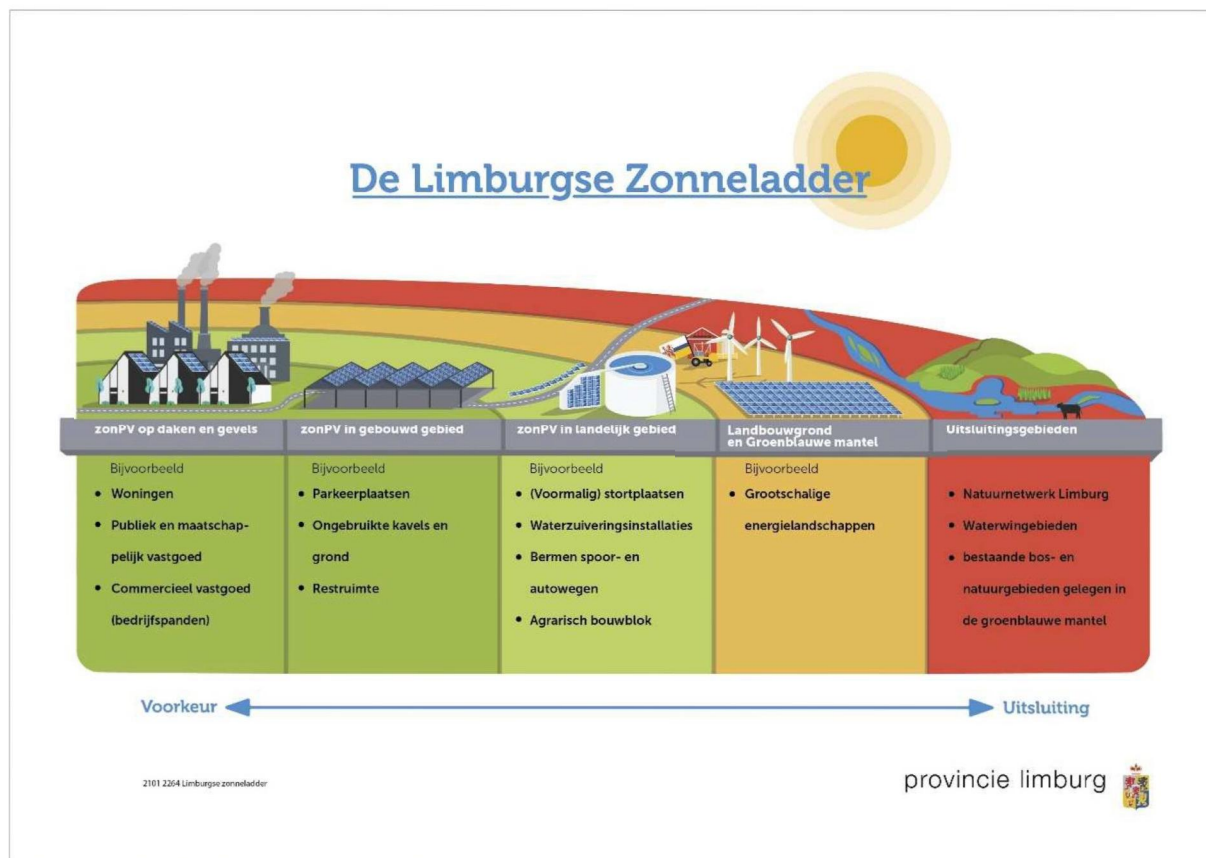
Artikel 13.3 instructieregels grondgebonden zonneparken

Installaties voor de opwek van zonne-energie zijn onmisbaar om de RES-doelstellingen voor de opwekking van hernieuwbare energie in 2030 te halen. Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik willen wij zonnepanelen en andere vormen van opwekking met behulp van zonne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies. Hiervoor dient de Limburgse zonneladder, waarin wij de lijn van de motie Dik-Faber in de Tweede Kamer volgen, die inmiddels ook in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en de Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI) is uitgewerkt en overgenomen.

De Limburgse zonneladder is als volgt (niet volgtijdelijk):

1. Op daken en gevels van gebouwen;
2. Onbenutte terreinen in bebouwd gebied;
3. Gronden in buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur;
4. Gronden in gebruik voor landbouw en gronden gelegen binnen de groenblauwe mantel;
5. Uitsluitingsgebieden (Natuurnetwerk Limburg en waterwingebieden en bestaande bos- of natuurgebieden binnen de groenblauwe mantel).

Essentie van deze lijn is om bij de duurzame opwek van zonne-energie landbouwgronden en natuurgebieden zoveel mogelijk te ontzien (deels uitsluitingsgebieden en nee, tenzij-principe). Inspanningen richten zich primair op zon op dak en op gevels én het benutten van andere mogelijkheden in bebouwd en onbebouwd gebied (meervoudig ruimtegebruik treden 1 t/m 3). De instructieregels in artikel 13.3 gelden voor grondgebonden zonneparken groter dan 200 m, waaronder ook drijvende installaties op water toebehoren.

Artikel 13.3 lid 1 en lid 2: Uitsluitingsgebieden

Natuurnetwerk Limburg en bestaande bos- en natuurgebieden binnen de groenblauwe mantel

Binnen het Natuurnetwerk Limburg (NNL) zijn de waardevolste en gevoeligste natuurgebieden binnen Limburg aangeduid. Veelal zijn het leefgebieden van (zeer) zeldzame soorten of vervullen ze (zeer) specifieke functies ten behoeve van het voortbestaan van beschermde soorten. Deze waardevolle natuurgebieden zijn bewust ingezet voor ontwikkeling van natuur en de natuuropgave die onze provincie heeft. De bestaande bos- en natuurgebieden binnen de groenblauwe mantel vervullen nadrukkelijk een ondersteunende functie aan het NNL. Het betreffen vaak stapstenen in de migratie van soorten en refuge locaties in deze kleinschaligere landschappen. Het betreft hierbij specifiek 'Alle terreinen en landschapselementen die van overheidswege bescherming genieten als natuurgebied met het oog op natuurbehoud en/of behoud van soorten; met inbegrip van de terreinen die vallen onder de aanduiding houtopstanden'.

Waterwingebieden

Gezien het grote belang van een waterwingebied voor een veilige openbare drinkwatervoorziening, gelden in deze gebieden strikte regels ter bescherming van het grondwater (zie ook hoofdstuk 4 van deze verordening). In waterwingebieden wordt dan ook het voorzorgprincipe gehanteerd. Dat wil zeggen dat bij enige onzekerheid over een mogelijk

negatief effect van een ingreep, deze niet wordt toegestaan. Om deze reden zijn waterwingebieden opgenomen als uitsluitingsgebied voor zonneparken door de provincie.

Artikel 13.3 lid 3 en lid 4: In lijn principes met POVI en in afstemming met RES

Vanuit een zorgvuldig gebruik van de open ruimte, afstemming van duurzame energieprojecten in een gebied en de beperkte capaciteit van het netwerk in delen van Limburg, geldt als randvoorwaarde dat projecten zijn afgestemd met de RES-regio waar het initiatief is beoogd. In de RES-regio bevinden zich naast gemeenten ook de netwerkbeheerder Enexis, het Waterschap Limburg en de Provincie Limburg. Bij de afweging van een installatie voor de opwek van zonne-energie spelen diverse aspecten een rol, zoals een efficiënte aansluiting op het energienet in samenspraak met de netwerkbeheerders, de kosten die gemoeid zijn met het aanleggen van energie-infrastructuur maar ook aspecten rondom zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit. De provincie Limburg is onderverdeeld in de RES-regio Noord- & Midden-Limburg en de RES-regio Zuid-Limburg. Het is aan de regio om afspraken te maken over de wijze van bereiken van overeenstemming. Deze afspraken worden regionaal gemaakt en regionaal nageleefd. In de Regionale Energie Strategieën (RES'en) werken we met gemeenten aan een aanvullend kader voor locaties voor zon- en windenergie. Daarbij worden de belangen van landschap en natuur betrokken.

Artikel 13.3 lid 5, onder a: Zorgvuldige ruimtelijke afweging

Het is de verantwoordelijkheid van de gezamenlijke overheden in de Regionale Energie Strategieën (RES'en) om te komen tot een landschappelijk en maatschappelijk gedragen strategie. De Provincie is één van de deelnemers aan het RES-proces en heeft als kader de Limburgse zonneladder aan de regio meegegeven. Wij benadrukken daarbij dat een goede ruimtelijke afweging van essentieel belang is en meervoudig ruimtegebruik de voorkeur geniet en plannen moeten voldoen aan het beginsel van goede ruimtelijke ordening.

Artikel 13.3 lid 5, onder b en c: Landschappelijke en natuurlijke inpassing en bodemkwaliteit

De bedoeling van deze bepalingen is om bij de keuze van de locatie, het ontwerp, de aanleg en de inrichting rekening te houden met de aanwezige landschappelijke en natuurlijke kernkwaliteiten van het gebied teneinde te zorgen voor multifunctioneel gebruik die de kernkwaliteiten en de biodiversiteit versterken en ook de bodemkwaliteit ten goede komt. Vanzelfsprekend dient eventuele plaatsing van zonnepanelen met respect voor de landschappelijke kernkwaliteiten te gebeuren en zijn hoofdstukken 7 en 8 van deze verordening, respectievelijk Landschappen en Natuurgebieden ook hier van toepassing. Door het versterken van de bestaande kernkwaliteiten en kansen te benutten om verbindingen te versterken of te leggen met de bestaande natuurlijke structuren wordt het landschappelijk en natuurlijk netwerk vergroot en verbeterd. Het Handvat Kernkwaliteiten Nationaal Landschap Zuid-Limburg is daarvoor een belangrijke handreiking. In Noord- en Midden Limburg kan gebruik worden gemaakt van het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg en het landschapskader voor grootschalige opwek zonne-energie van de RES-Noord en Midden-Limburg. Voor de het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg Groenblauwe mantel (afdeling 7.1 en 7.3) gelden aanvullende regels ten aanzien van de omgang met landschappelijke kernkwaliteiten.

Zonneparken kunnen impact hebben op natuurwaarden zoals biodiversiteit en bodemkwaliteit. Afhankelijk van de situatie en uitvoering kan deze impact zowel negatief als

positief zijn. Tijdens en na aanleg van de zonneparken zijn het voorkomen van bodemverdichting, erosie en verslemping specifieke aandachtspunten. Bij het plaatsen van zonneparken op land bestaat het risico dat het bodemleven afneemt door de verminderde lichtinval en veranderende waterverdeling. Erosie, verspoeling en uitdroging kunnen leiden tot degradatie van de bodem indien de panelen te vlak liggen en de ruimtes tussen de rijen panelen te nauw zijn. Dit kan een negatieve impact hebben op de diverse functies van de bodem in het ecosysteem: bodems bieden een habitat voor allerlei soorten, leveren buffer- en regulatiefuncties en maken de productie van gewassen en andere natuurlijke hulpbronnen mogelijk. Licht en water zijn essentieel voor de bodemvruchtbaarheid en plantengroei. Bodemtype en bodemleven bepalen mede welk type ecosysteem ondersteund kan worden.

Met de juiste soortenkeuze en extensief beheer is het mogelijk een grote botanische diversiteit te realiseren. Doordat zonnepanelen voor verschillen zorgen in bezonning en beregening leidt dit tot een grote variëteit in groeiomstandigheden. Door extensief beheer van planten en genoeg ruimte tussen de zonnepanelen kunnen zonneparken door veel verschillende diersoorten (o.a. vogels, kleine diersoorten, insecten) worden gebruikt als habitat.

Door bij de aanleg te kiezen voor een goede expositie en positionering van panelen, voldoende ruimte tussen de panelen, de aanleg en versterking van landschapselementen en het juiste beheer, is het mogelijk om te komen tot multifunctioneel gebruik die leidt tot een vergroting van de biodiversiteit en er voor zorgt dat de grond inzetbaar blijft voor toekomstig gebruik. Door het opstellen van een goed gemotiveerd natuur- en landschapsplan, waarin duidelijk wordt gemaakt wat de toegevoegde waarde is kan invulling gegeven worden aan deze artikelen. De richtlijnen van de Wageningen University & Research (Verkenning van bodem en vegetatie in 25 zonneparken in Nederland: hoofdstuk 7 richtlijnen voor ontwerp en beheer) en de Gedragscode zon op land van Holland Solar zijn goede handvatten om invulling te geven en het goede gesprek te hebben over het ontwerp, de aanleg, inrichting en beheer tussen initiatiefnemer, omwonenden, natuurverenigingen en overheden.

Artikel 13.3 lid 5, onder d: Verplichting verwijderen zonnepark

In beginsel gaan wij ervan uit dat de realisatie van zonneparken voorziet in een tijdelijke behoefte. De technologische ontwikkeling voor het opwekken van zonne-energie gaat steeds verder waardoor er steeds meer mogelijkheden ontstaan voor meervoudig ruimtegebruik. Het is daarom goed al bij het toelaten na te denken over de wijze waarop de sanering wordt veiliggesteld.

Vanwege dit tijdelijke karakter van zelfstandige opstellingen voor zonne-energie is de ontwikkeling daarom uitsluitend mogelijk met de toepassing van een omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Aan een dergelijke vergunning kan een termijn worden verbonden en de voorwaarde dat na afloop van de termijn de situatie van voor de vergunningverlening wordt hersteld.

Artikel 13.3 lid 6, onder a en b: Motiveringsplicht en participatie

Dit artikel ziet erop dat in de toelichting bij een ruimtelijk plan het volgende dient te worden opgenomen:

1. De regionale afspraken die zijn gemaakt in RES-verband, waarbij transparant wordt toegelicht hoe dit omgevingsplan hierop is afgestemd en binnen deze gemaakte afspraken in de RES-regio past;

2. Door middel van een natuur- en landschapsplan dient te worden gemotiveerd op welke wijze invulling wordt gegeven aan de artikelen 13.3 lid 5, onder a tot en met c, waarbij duidelijk wordt beschreven hoe deze in de afweging bij het opstellen van het plan zijn betrokken en op welke wijze deze zijn verankerd in de planregels/voorschriften.
3. Een beschrijving van de wijze waarop de omgeving is betrokken en zorg is gedragen voor maatschappelijk draagvlak en (financiële) participatie. Beide Limburgse RES'en streven naar minimaal 50% lokaal eigendom bij grondgebonden zonneparken. Het omgevingsproces en het bijbehorende besluitvormingsproces dient zo transparant mogelijk te worden toegelicht.

Hoofdstuk 14 Monitoring en informatie

Hoofdstuk 15 Toezicht en handhaving

Hoofdstuk 16 Overgangs- en slotbepalingen

Afdeling 16.1 Overgangsrecht

Paragraaf 16.1.1 Algemeen overgangsrecht

Overgangsrecht ontheffingen Omgevingsverordening Limburg 2014

In de Omgevingsverordening Limburg 2014 waren diverse verbodsbepalingen opgenomen waarvan Gedeputeerde Staten ontheffing konden verlenen. Het betrof ontheffingen als bedoeld in artikel 1.3 van de Wet milieubeheer. Het ging om de volgende ontwerpen:

- activiteiten in waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones;
- activiteiten in stiltegebieden;
- activiteiten in het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg;
- activiteiten op, onder of boven een gesloten stortplaats.

In de Omgevingsverordening Limburg 2021 zijn bovenstaande regels in vergelijkbare vorm teruggekeerd. Overeenkomstig de systematiek van de Omgevingswet is het 'verbod tenzij ontheffing' vervangen door een 'verbod tenzij omgevingsvergunning'. In artikel 4.13 van de Invoeringswet Omgevingswet is geregeld dat de verleende ontheffingen gelijk worden gesteld met omgevingsvergunningen. Op aanvragen om ontheffing die voor inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn ingediend, blijven de oude regels van toepassing tot het moment waarop het besluit onherroepelijk is geworden (artikel 4.1, onder n, en artikel 4.3 Invoeringswet Omgevingswet).

Overgangsrecht instructieregels omgevingsplannen gemeenten

Na inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben gemeenten 8 jaar de tijd, dus tot 1 januari 2030, om bestemmingsplannen en andere regels over de fysieke leefomgeving om te zetten naar een omgevingsplan. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat van rechtswege een tijdelijk deel van het omgevingsplan, waarin de bestaande gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving worden samengevoegd. Via artikel 22.1, aanhef en onder c, van de Omgevingswet en hoofdstuk 7 van het Invoeringsbesluit voegt het Rijk regels toe aan dit tijdelijk deel van het omgevingsplan. Dit is de zogenoemde bruidsschat.

Voor 2030 moeten gemeenten het tijdelijk deel van het omgevingsplan omzetten naar een permanent omgevingsplan voor de hele gemeente, dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet.

Het omzetten van ruimtelijke regels van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar het nieuwe omgevingsplan kan per locatie. De gemeente hoeft dus niet in één keer voor het hele grondgebied de regels om te zetten. Maar als een ruimtelijke regel voor een locatie vervalt in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, moeten alle ruimtelijke regels voor die locatie vervallen. Het is dus niet mogelijk om voor een locatie een ruimtelijke regel te schrappen en tegelijkertijd andere ruimtelijke regels voor diezelfde locatie te behouden.

De omgevingsverordening bevat onder meer instructieregels voor omgevingsplannen van gemeenten. Een deel van die instructieregels is een beleidsneutrale omzetting van instructieregels voor bestemmingsplannen die waren opgenomen in hoofdstuk 2 van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Een deel van die instructieregels was opgenomen sinds de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening Limburg 2014 (16 januari 2015), maar een aantal instructieregels zijn in de loop van de jaren aan die verordening toegevoegd. De voorliggende Omgevingsverordening voegt daar enkele instructieregels over een aantal nieuwe onderwerpen aan toe, zoals zonneparken.

Uitgangspunt van de instructieregels is dat een gemeente deze moet toepassen op het moment dat zij voor een locatie het nieuwe omgevingsplan vaststelt. Dat betekent dus dat voor 2030 alle instructieregels in de omgevingsplannen verwerkt moeten zijn. Maar op het moment dat een gemeente voor een locatie het tijdelijk deel van omgevingsplan al eerder omzet naar het nieuwe omgevingsplan, worden op dat moment de voor die locatie relevante instructieregels verwerkt. Enkele instructieregels bevatten een kortere termijn waarbinnen de gemeente de instructieregel moet hebben verwerkt. Daar heeft de gemeente dus niet de tijd tot 2030.

De instructieregels voor omgevingsplannen gelden ook als beoordelingsregel voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (zie toelichting bij artikel 1.3). Op het moment dat de gemeente op zo'n aanvraag beslist moet zij direct op dat moment rekening te houden met de relevante instructieregels.

Overgangsrecht instructieregels waterschapsverordening

Toevoegen:

Transponeringstabel Omgevingsverordening Limburg 2014 - Omgevingsverordening Limburg 2021